

Utopia

Studentavisa

i Tromsø

NR.5, 25. APRIL 1994 - 19. ÅRGANG

Alltingsduell-94:

Organisatoren mot aksjonisten

**Barents-
samar-
beid**

Russland ønsker
Norge inn i EU

SIDE 8-9

**Får ikke
lære
norsk**

Departementet
på krigsstien

SIDE 10

**Vold på
skjermen**

Er mediavold
skadelig
for sjelen?

SIDE 26

**Skurker
og
banditter**

Søkelys på
Gangsterfilmen

SIDE 28-29

Utropia

....er et organ for studentene ved Universitetet i Tromsø. Avisen gis ut med støtte fra Student-samskipnaden.

Statlig rasisme?

LEDER
Hvis utenlandsstudenter lærer norsk, blir de i Norge. Påstanden kommer fra Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet. Slutningsrekka er enkel nok: Hvis utlendinger blir så lenge i Norge at de rekker å lære seg språket, rekker de også å knytte kontakter og opprette sosiale forbindelser. Dermed øker sjansen for at utlendingene skal bosette seg permanent i landet vårt. Dette er - fortsatt i følge KUF - en lite heldig konsekvens, og konklusjonen er at norskundervisninga til utenlandsstudenter kuttet drastisk. I stedet skal undervisninga foregå på engelsk i de enkelte universitetsfag hvor det er utenlandske studenter til stede. De nye retningslinjene gjelder vel å merke studenter fra land i den tredje verden og Øst-Europa.

Også antall utenlandsstudenter og maks studietid for disse i Norge innskrenkes. Heretter skal det være mulig å studere i toppen fire år før studentene må vende nesa hjemover igjen. Begrunnelsen fra departementet er at de bare ønsker at utenlandsstudentene skal ta avsluttende eksamener i Norge, ikke grunnutdannelse.

KUF er entydig i sitt budskap: Utenlandsstudenter fra den tredje verden og Øst-Europa er uønska i Norges land, og hvis de først har klart å komme seg hit, skal vi i alle fall sørge for at de ikke blir for lenge. Her er det ikke snakk om å hjelpe noen til rette eller å få noen til å føle seg velkommen. Å slippe inn i Norge uten rødt pass er en omstendelig og tidkrevende affære, som for enkelte kan vise seg å være tilnærmet umulig. De få som er så heldige å passere nåløyet er stort sett uten unntak utdannede og ressurssterke mennesker. Allikevel synes det å være en ukjent tanke at utenlandske statsborgere kan tilføre vårt lille og til tider svært så trangsynte land noe positivt.

Også ved Universitetet i Tromsø får utenlandsstudentene problemer. Den praktiske konsekvensen av KUFs nye retningslinjer er at ingen nye studenter fra utviklingsland får plass ved UiTø fra høsten av. Slurv og sommel, hevder representanter for Foreign Student Union, og påpeker at Universitetet har hatt over et halvt år på seg til å utarbeide alternative løsninger for å sikre et tilbud til utenlandsstudentene.

Den situasjonen som UiTø har satt sine utenlandsstudenter i kan verken forklares eller forsvares på et universitet som har erklært seg selv som anti-rasistisk sone. Det minste Universitetet kan gjøre for å bote på skaden, er å sette i verk FSUs konkrete forslag om ei kompetanseoppbygging i sommer for å komme i gang med et skikkelig tilbud til de utenlandsstudentene som allerede er her fra høsten av.

Marit Engebretsen
Student ved UiTø,
Tidligere leder av
Studentstyret

-Det er på tide at studentpolitikkerne starter en intern leteaksjon for å finne fram til de flinke jentene, mener kronikkforfatteren.

Jenter i studentpolitikken

KRONIKK

"Kvinner som holder mikrofoner; da jeg så min mor holde en mic for første gang, virket det som om det var en håndgranat noen hadde bedt henne være så snill å holde fast på en stund. Og midt i foredraget, da det så ut som

om hun hadde slått seg til ro med at en mic tross alt bare er en mic, så hun plutselig på den og må ha kommet på hva den egentlig lignet på, for plutselig begynte hun å rødme og prøvde å overse den, med det resultat at ingen hørte noe mer. Noen må ha sagt det til henne - for neste gang jeg opplevde henne med en mic, så hun ut til å fortære den; leppene hennes lå over den som over luftslangen i en dykkermaske - hun må ha holdt på å få den i halsen.

Men jenter og "mic"er - hvem tenker over det? Første gang er det et mirakel - etterpå er det alltid en vane. Sist jeg så moren min med en mic så hun på den som man vil betrakte en grønnsak som man tross alt må skrelle og tilberede for å få en skikkelig middag. Hun så ut til å håpe på kvaliteten og be en stille bønn: ikke svi meg nå. Og den gjorde det ikke."

(Merethe Lindstrøm, Hentet fra Kvinnekalenderen 1994)

Et nytt Allting står for tur. På ny skal vi velge hvem som skal representere våre interesser det kommende året. Det skjer store ting i norsk utdanningspolitikk. Ny lov for høyere utdanning skal vedtas, studiefinansieringa skal vurderes og reorganisering av videregående opplæring byr på nye utfordringer for universitetene. Dette angår oss som studenter; av begge kjønn. Men hvor blir det av jentene i studentpolitikken?

Norsk Studentunion har nettopp valgt ny leder; sin sjettede kvinnelige leder i en drøyt 40-årig historie. Heller ikke i Tromsø ser jenteandelen blant studentlederne særlig imponerende ut. I Studentstyret den siste tida har det vært så godt som fritt for jenter, og de få som sitter der føler seg ofte aleine. Jenter engasjerer seg i fagutvalg og i studiediskusjoner, men vi ser ikke mye til dem i de øverste posisjonene.

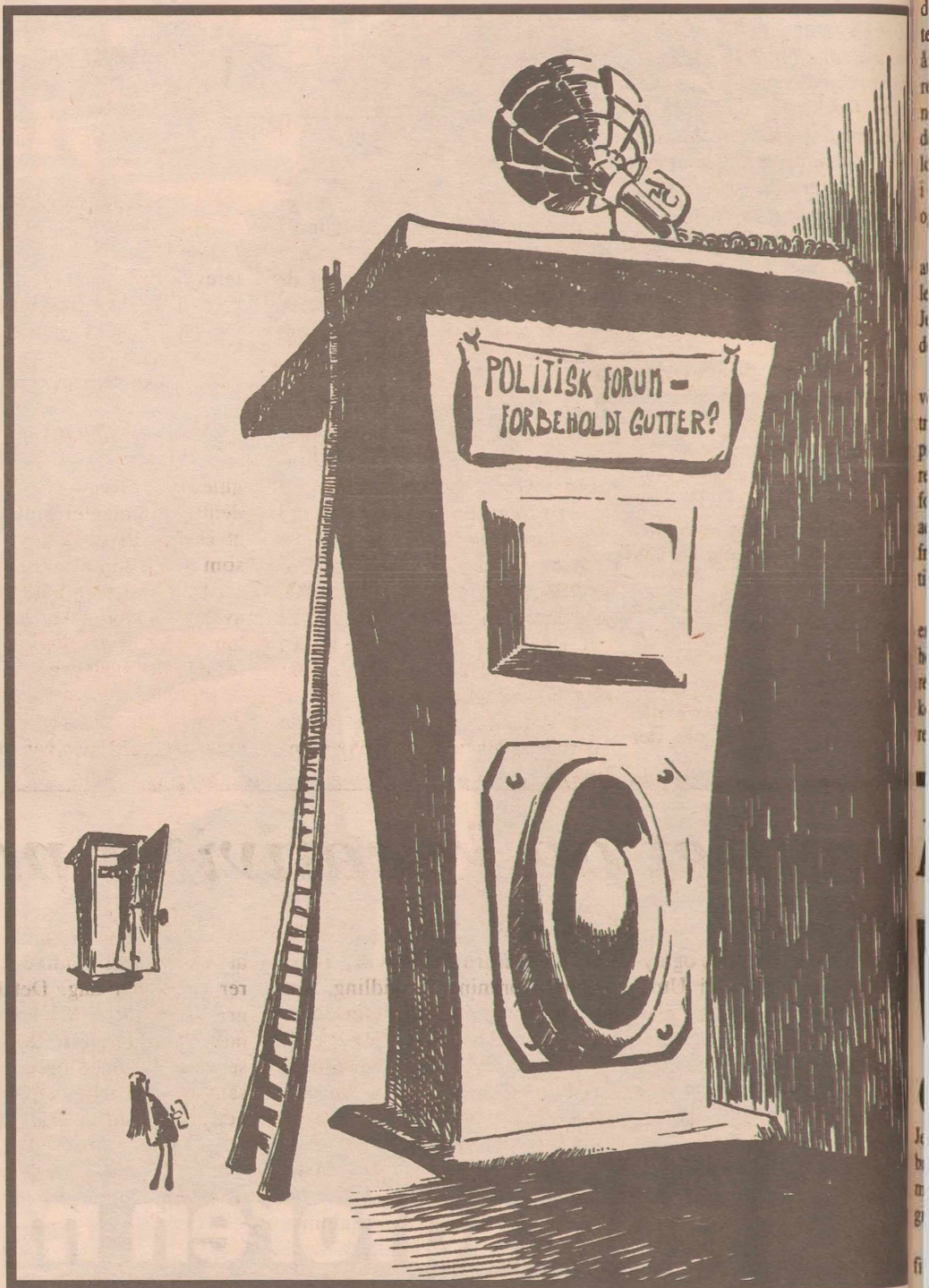
Er det slik at studentpolitikk ikke er like interessant for jenter som for gutter? Da har i sa fall studentpo-

litikken et alvorlig problem i sin definering av hva som er viktig.

Hvis dette ikke er hovedproblemet, hva er det så som gjør at jentene ikke kommer fram?

En tilsvarende situasjon kan gjenkjennes i en viss grad også utenfor studentpolitikken. Kvinner tar hoved-

mer bærer ikke så godt, og en mikrofon som dermed gjerne er nødvendig er ikke alltid like hyggelig å hanske med. Dette er kanskje noe av grunnen til at vi ikke ser så mye til jentene i studentpolitikken.

Tegning: Jens Nordstrand

fag og doktorgrader, men hvor i all verden blir det av dem? Nå skal visst Universitetet undersøke dette, men var de så lite savna at en leteaksjon tok år å organisere? Skal studentpolitikken vente like lenge med sin interne leteaksjon?

Å sitte som eneste, eller kanskje en av få jenter i en forsamling er ikke en udelte positiv opplevelse. Det er for mange en spesiell situasjon å være kvinnelige taler eller debattant etter at en haug mannfolk har prata om sine meninger. Jenter er ofte kvinnelige studenter, kvinnelige kinogjengere og kvinnelige talere i motsetning til gutta som kan synes å være "bare" studenter, talere etc. Jenter har også ofte "en lei" tendens til å prate anderledes, ha andre vinklinger og syn på saker enn det andre kjønn.

Det å gå på talestolen å si sin mening er ikke alltid like lett. Lyse stem-

Men har vi jenter råd til å ikke engasjere oss i studentpolitikken? Skal vi si oss fornøyd med guttas jobb og regne med at de klarer å få fram alle sidene med en sak, inkludert de områder som angår oss spesielt? Nei spør du meg. Sakene som står på den studentpolitiske dagsordenen handler om hvordan vi ønsker at universitetet og utdanningsystemet skal være, og hvem det skal være for. Der må ikke gutta få sette premissene aleine.

Når jenter i studentpolitiske fora refererer til som "hun som tok ordet" sier det noe om en skjevhet. Hvis vi skal få vår del av kaka, må vi overvinne mikrofonskrekke, og andre hindringer. Vi er viktige, vi er over halvparten! La det gjenspeiles også i studentpolitikken. La det bli en vane at jentene tar mikrofonen.

Et vedtak som ikke ennå er godkjent

Om adgangsreguleringen ved Universitetet

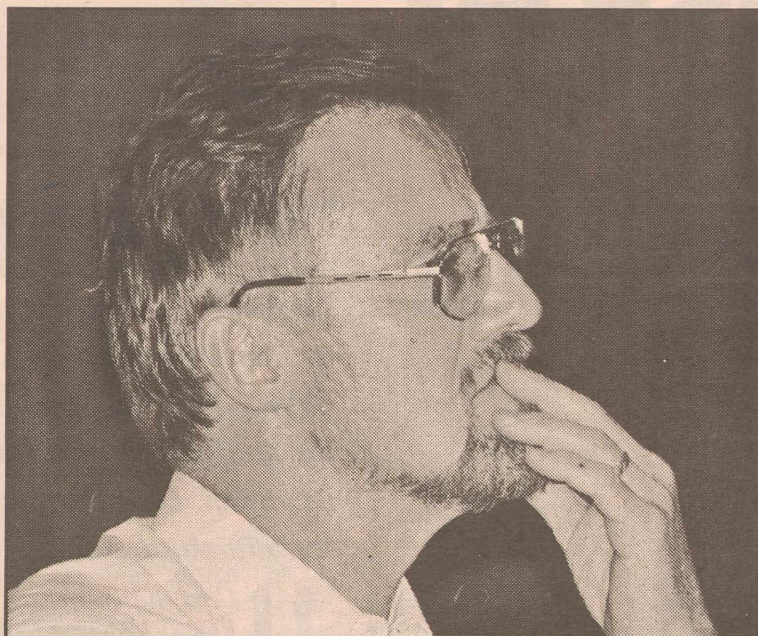
Som kjent gjorde UiTø-styret et vedtak om lukking den 17. februar. Vedtaket ble gjort mot to stemmer - fra studentrepresentantene i styret.

I tiden etter dette har hele Universitetet forberedt seg på lukkingen, dette til tross for at Universitetet ikke har lov til å adgangsregulere. Det er bare departementet som kan gjøre. Praksisen på dette har til tider vært litt mer løssluppen, med det som resultat at institusjonene i dag faktisk fatter vedtak om å adgangsregulere, og siden spørker departementet om dette. Det UiTø egentlig gjorde var å vedta å søke om å få adgangsregulere. Universitetsloven tolkes litt forskjellig i forhold til dette, men det må være klart at loven trekker departementet inn i adgangsreguleringsprosessen, og det er ikke pro-forma!

Det er derfor rimelig å påstå at prosessen med å adgangsregulere har gått over stokk og stein. Jeg håper bare ingen har tatt skade!

Kort tid etter vedtaket i Universitetsstyret gikk ISV-administrasjonen ut i Utropia og dagspressen og kunngjorde adgangsreguleringen. I klar tekst sto det klart at Universitetet v/ISV var adgangsregulert, og at søknadslisten for eksterne søkere var satt til 15. april.

Nå er det riktignok slik at det er rimelig at Universitetet får medhold i sin søknad om å adgangsregulere, men det er ikke sikkert! Det er derfor en type snikregulering som foregår når det

Vil Hernes og departementet godta UiTøs vedtak om å lukke ISV?

påstås at ISV er lukket. Det er rimelig å anta at flere utdannings-søkende ikke søker til Tromsø nå som de "vet" at ISV og de fleste begynner-fag er lukket. Skulle Universitetet ikke få medhold hos departementet vil det altså være færre søkere og færre som begynner. Dermed kan vi ha fått samme effekt uten at departementet har samtykket i lukkingen: færre studenter ved ISV.

Et lignende tilfelle hadde vi i fjor også. Da fattet Universitetsstyret vedtak om å lukke på hovedfagsnivå på ISV. Søknaden til departementet var i forhold til et par av hovedfagene. ISV ga i sine svar til de som hadde søkt på hovedfagene at grensen var satt ved 2,7, og at de som hadde dårligere enn dette ikke fikk kom-

me inn. Departementet hadde i sitt svar til UiTø før dette gitt beskjed om at de samtykket i kvotereguleringen av ett av fagene, men at de ikke fikk lukke generelt på 2,7. Likevel fikk de som hadde under 2,7 avslag. Det var i tillegg ikke så mange med dårligere enn 2,7 som søkte, så her har det antakelig ramlet av noen som ikke søkte på grunn av reguleringen. Her måtte vi som studentrepresentanter presse på for at Universitetet skulle ta inn de som hadde fått avslag.

Universitetet har altså fått avslag på sine søknader før. De har også hatt vanskelig for å rette seg etter avslagene. Vil de rette seg etter departementet denne gangen? Bakgrunnen for avslagene Universitetet har fått tidli-

gere, har stort sett gått på for dårlig dokumentasjon av ressursproblemene. Det er faktisk slik at deler av årsaken til at Universitetet ikke klarer å dokumentere dette, ligger i presset som opplever. Universitetet klarer ikke å begrunne sine søknader fordi de ikke har kapasitet til det heller. Dette i tillegg til at de ikke kan ta imot flere studenter.

Departementet har imidlertid sett seg lei på institusjoner som begrunner sine søknader dårlig. Derfor har de i forbindelse med årets søknadsrunde sendt ut et brev til alle institusjoner som går under Universitetsloven for å spesifisere hva departementet krever av dokumentasjon.

Studentrepresentantene i Universitetsstyret påpekte at det i saken om adgangsregulering var for dårlig dokumentasjon. Derfor vil de ha saken utsatt til det forelå bedre tall og ressursbeskrivelser. Saken til Universitetsstyret tok for eksempel ikke for seg økningen i rammebudsjettet i samme periode som studentveksten hadde vært størst. UNIVERSITETET PÅPEKTE EN STUDENTVEKST PÅ 104 % OVER TRE ÅR VED ISV, MEN SA INGENTING OM ØKNINGEN I TILGJENGELIGE RESSURSER I SAMME PERIODE. Allikevel fattet de et vedtak om at det var ressursproblemer og behov for lukking.

Nå har imidlertid Universitetet tenkt å gi departementet de opplysningene de ber om. I alle fall noen av disse. (De utelater å angi ressursbehov ved ulike opp-takstall.) Og dette gjør de uten å

ta saken opp på nytt igjen i styret. Universitetet sender flere opplysninger til departementet enn det vedtaket er fattet på, men de mener ikke at Universitetsstyret trengte disse tallene for å fatte sitt vedtak. Hvilken forskjell er det på forholdene i departementet og på Universitetet siden administrasjonen ikke mener disse opplysningene er relevante for Universitetsstyret?

På spørsmål om hvorfor ikke Universitetsstyret blir innkalt til ny behandling av saken sier administrasjonen at det ikke er nye opplysninger som foreligger. Likevel sendes det tilleggsopplysninger til departementet i etterkant av den opprinnelige søknaden. Opplysninger som er relevante for departementet, men ikke for Universitetsstyret? Forstå det den som kan!!

PS. Søknadsfristen går ut den 15. april. Da først vet Universitetet hvor mange nye studenter som vil bli tatt opp hvis departementet godkjenner reguleringen. Dette ville for eksempel Utdanningsministeren gjerne vite. For at Hernes skulle få vite dette, måtte altså Universitetet tvinge studentene til å søke. Andre måter å finne ut av det på hadde ikke Universitetet!!

-Slik er det altså Universitetet administreres, kjære studenter. Nå kan dere si om dere er for eller mot lukking!! -DS.

Av Gisle Johansen,
Politisk sekretær for Studentstyret

Kvalitet og kreativitet på ISV

Et kort svar til Kjetil Kvalsvik sin gode og nyanserte artikkel i Utropia 14. mars. Jeg er glad for den vendinga som debatten om midlertidig adgangsbegrensning av studier ved ISV nå tar. Jeg håper det er mulig å vinne forståelse for at diskusjonen dreie seg om mye meir enn fagsundervisning.

Jeg holder fast ved at vi bare finner gode løsninger når vi kan

se på sammenhengene i ISV's totale samfunnsansvar; forskning, forskningsformidling, forskerutdanning og studieforløp fra grunnfag til hovedfag. Jeg er enig i at det kreves kreativitet for å vedlikeholde ISV som konkurransedyktig på alle disse feltene, men jeg ber om forståelse for at det ikke lar seg gjøre å få til reformer og reorganisering i løpet av noen måneder når ramme-faktorene har endra seg så sterkt i løpet av kort tid.

Jeg ber også om forståelse for at vi har minst ni ulike fagkulturer på ISV i dag. Det blir for grovt å diskutere ISV som en monolit. En klarere felles forståelse av situasjonen og ei sterkere samling om felles strategier, er nødvendig om vi skal nå til de målene som Kjetil Kvalsvik skisserer, i tillegg til andre like viktige mål. Jeg kan ikke unnlate å gjenta at mange trekk ved den tilstanden han ønsker seg, ligner de arbeidsformene som vi var

vant med på ISV inntil midten av 80-tallet. Det er likevel ikke sikkert at gammel medisin virker i dag, men som fortidsforsker må jeg ha lov til å hevde at historia ikke er å forakte som erfaringsfond. Slik jeg forstår hovedlinja i studentstyrelederens tankegang, så innser også han at vi alle står overfor ei svær ny utfordring, å oppgi et visst monn av vår tradisjonelle individuelle frihet til faglige valg. Dette gjelder både for forskere og studen-

ter. Jeg deler denne forståelsen (uten glødende entusiasme), men jeg vet at frihetsavståelse er en smertefull prosess. Konsekvensene må diskuteres nøye og denne debatten er nå kommet i gang. Jeg er fornøyd så langt og ser slett ikke mørkt på framtida!

Av Reidar Bertelsen,
Instituttleder på ISV

Utropia tar gjerne imot leserinnlegg til debattspalten. Skriv kort og poengtert, så når du flere med dine meninger. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte.

Utropia, Universitetet - ISV, 9037 Tromsø, tlf: 776 44283, fax: 776 44905 (merk "Utropia")

I redaksjonen:

Ansvarlig redaktør:

Kari Myklebost

Redaktør (layout):

Amund Sjølie Sveen

Kulturredaktør:

Jørgen Flint

Fotoansvarlig:

Nina Lager Vestberg

Redaksjonssekretær:

Kai H. Nygaard

Sivilarbeider:

Geir K. Ronland

Snorre Sanner, Tomas Sætre, Øyvind Eggen, Ingrid Neerland Walseth, Odd Kristian Dahle, Hilde Klemetsdal, Anders Røeggen, Laila Olava Unhjem, Cathrine Hansteen Liland, Anne Grete Sandaune, Per Næss, Cecilie K. Ødegård, Torunn Gjelsvik Eriksen, Ola Bratlie, Brynjar Indahl, Johan Fredrik Rye, Kim Bye Bruun, Lisa-Therese Amundsen, Adam Sørensen, Lars Hulzebos, Thor Olav Moen, Torgeir Eikeland, Solveig M.L.Kavli, Siri Elverland, Kenneth Schöenberg, Allan Andreassen, Wera Hølstrøm, Yngve Engkvist, Geir Martinsen, Dina Roll-Hansen, Henrik Ormåsen, Børre Fevang, Toralf Melsom, Maria Lundberg, Elin Haugdal, Siri Elverland, Lena S. Glosemeyer, Espen S. Larsen, Hanne Elverland, Christine Haraldsen, Tariq Eik, Andreas Lorange, Kristian Wengen, Jan Martin Berg, Ingeborg Mo, Joakim Lie, Kaja Baardsen, Rachel Andersen, Roy Johansen, Jens Nordstrand (tegninger), Sten-Rune Roland, Katarina Grova, Marianne Tønnesen, Tore Gjerstad, Frank Rune Johansen, Ole Fredrik Hynne, Heidi Tiller, Ole Andreas Hoen, Troy Storefjell, An-Magrit Gjertsen

Trykk: Bladet Tromsø, i et opplag på 4000. Annonsepris: 5 kroner pr. spaltemm.

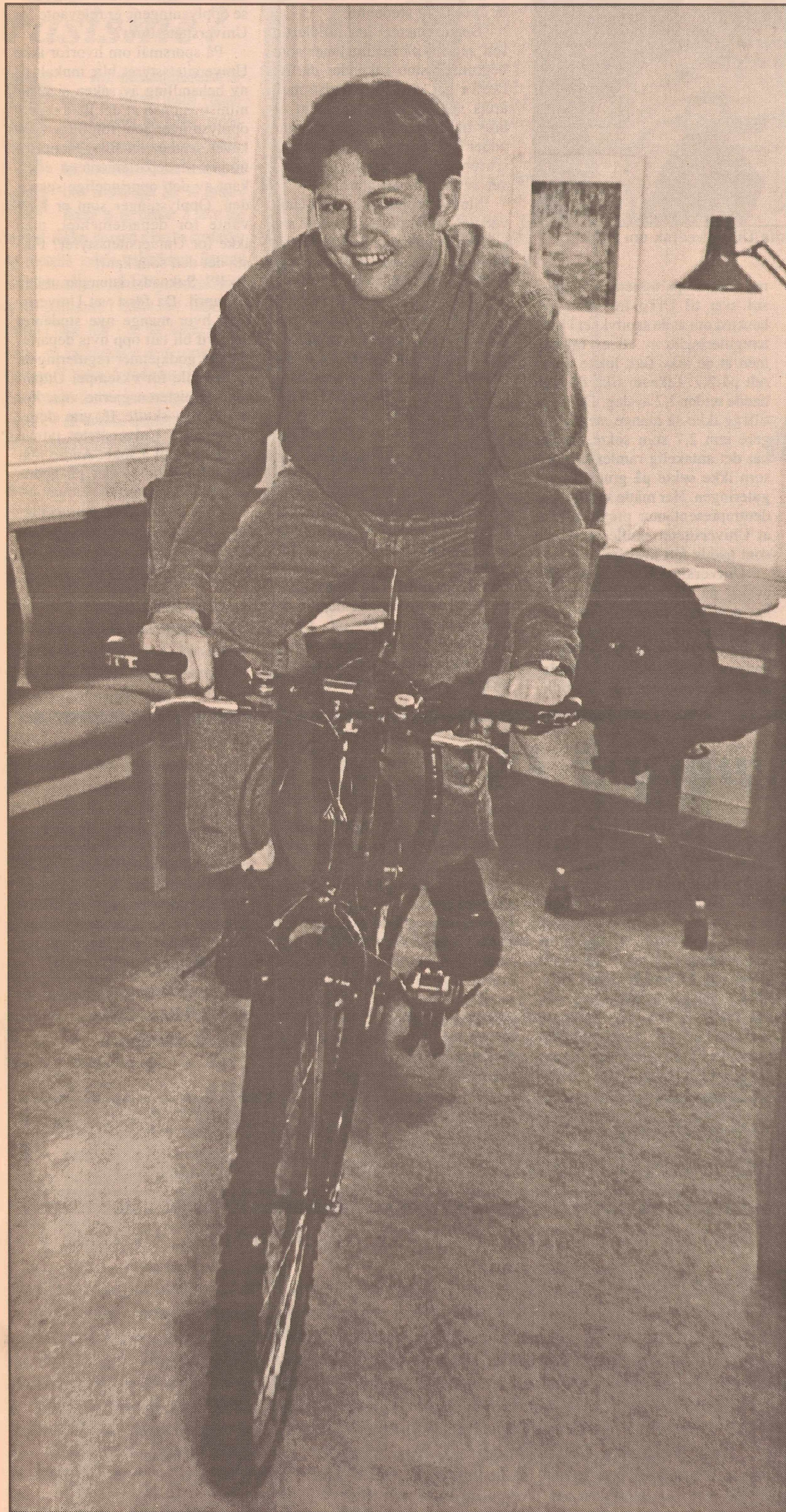
Forsidefoto: Nina Lager Vestberg

Neste deadline: 5. mai

Thor Henry vil aksjonere for å oppnå sine krav. Andreas er den typiske administrator. Lederkandidatene er som natt og dag, og din stemme kan avgjøre hvem som kommer til å representere studentene neste studieår. Onsdag 27.april er det duket for et spennende Allting i Auditorium Maximum. De fremmøtte

(Valg-) flesket skal bort

Sykkelen til Andreas står allerede klar til bruk på kontoret.

Navn: Andreas Holm Bakke

Alder: Snart 22

Fag: Fransk gr.fag. Har historie gr.fag

Hjemsted: Tromsø

Sivil status: Samboer

Andreas Holm Bakke, nåværende nestleder i Studentstyret, stiller som uavhengig lederkandidat. -Jeg tror politikken ofte blir oppprioritert, og studentene nedprioritert. Derfor stiller jeg upolitisk. Dessuten kan jeg da lettere arbeide for alle studentene, sier Andreas.

Lena Glosemeyer og Rachel Andersen (foto)

-Jeg innrømmer at jeg får lite tid til å studere. Studiene blir fritidssystemene mine, fordi politikken opptar det meste av tiden min. Men for meg henger utdanning og politikk sammen. Ved å drive med politisk arbeid håper jeg på å finne ut hva jeg vil gjøre i framtida. Jeg har lyst å bli politiker, sier Andreas.

Fra SU til AUF

Han har vært politisk aktiv i flere år. For seks år siden var han aktivt med i Sosialistisk Ungdom, men etter bare et halvt år ble han AUF'er. Han har sittet i styret i Troms AP.

-Selv om jeg er medlem av AUF, så kommer jeg ikke til å favorisere AP. Jeg tror jeg kan ta opp saker mot Hernes og AP-regjeringa. Men for å være helt ærlig, tror jeg ikke studentene har det så ille som de sier de har det, mener Andreas.

Lukking ingen løsning

Han har fått god erfaring med politisk arbeid. Blitt godt kjent med alle kanaler. Mener selv han står for ting som er riktige og viktige. Vi kommer inn på det store diskusjonstemaet: lukkinga av ISV.

-Det var et dumt vedtak, stenging er ingen god måte å løse problemene med overutdanning på, og det fører heller ikke til bedre fagkvalitet. Man må i stedet se på alternative måter å undervise på. Vi er begynt å diskutere disse alternativene. Vi tenker høyt, sier Andreas.

Han tilføyer samtidig at man må tenke gjennom om det er positivt med et samfunn med alt for mange akademikere.

-Det er ikke riktig at alle skal studere, for samfunnet har ikke behov for bare akademikere. Derfor mener jeg at statusen på ikke-akademikere må bli bedre, slik at vi unngår enda større trafikk på universitetet enn det er nå, mener han.

Administrator - ikke opprører

-Selv om jeg synes det var et dumt vedtak, så sto jeg ikke på barrikadene. Det er ikke min type å være opprørsk. Jeg er mer en administrator. Jeg vil være i dialog med ledelsen på

universitetet - dialogen og diskusjonen må bli bedre. Ofte kommer det opp ting i forbi-farten, som man ikke har forutsett. Da blir alt bare rot, hvis man ikke har erfaring med organisering. Hvis aksjoner viser seg å være det beste i enkelte tilfeller, så må man selvfølgelig aksjonere - men forsiktig, sier Andreas.

Utbygging av fagutvalg

Andreas sier at fadderordninga skal utvides, og at Samskipnaden må påvirkes til å bygge flere studentboliger. Han snakker også mye om det sosiale på universitetet:

-Om jeg blir valgt, vil jeg ha bedre kontakt med studentene. Nå oppfører jeg meg som en kjempepamp, som aldri tar med meg ståltermosen og setter meg i UB-kantina for å prate med folk. Det lover jeg å gjøre hvis jeg blir valgt. Jeg vil gjøre universitetet hyggeligere. Derfor er det viktig for meg å få utbygd fagutvalg på hele universitetet - nå eksisterer det kun på ISV, som er prøveprosjekt, sier Andreas.

Internasjonalt arbeid

For et par uker siden ble det arrangert internasjonale dager her på universitetet. Andreas var en av drivkreftene bak dagene. Han har vært internasjonal ansvarlig på UiT og han startet den internasjonale komité - et samarbeidsorgan som jobber med internasjonale saker på UiT.

-Det er dumt at det blir vanskeligere for utenlandske studenter å studere på universitetet. Jeg kommer til å prioritere arbeidet med internasjonale saker om jeg blir valgt, sier Andreas.

Vi spør hvorfor han mener det ikke er noen jenter som stiller som lederkandidat.

-Gutter er mer frempå. Jenter stiller høyere krav til seg selv, og de har ofte mindre tro på seg selv. Det er dumt, fordi det er mange flinke jenter rundt omkring. Jeg håper nestleder blir ei jente, sier Andreas.

Andreas Bakke avslutter med å fortelle oss om valgloftet sitt:

-Om jeg blir valgt, så skal jeg sykle hver dag til universitetet! Jeg har nemlig litt flesk som skal bort!

skal velge leder, nestleder og medlemmer til Studentstyret. Studentstyret er det øverste organ for studentene ved UiTø, og det representerer deg i saker som angår Universitetet, Studentsamskipnaden og Norsk Studentunion. Les intervjuene med lederkandidatene, bestem deg og møt opp på Alltinget.

Jeg vil aksjonere

Thor Henry Bjor er heltent foran årets ledervalg.

Thor Henry Bjor stiller som lederkandidat til årets valg, på programmet til Sosialistisk Studentlag (SSL). Thor Henry mener selv at han ikke er noen typisk politikertyper, og han har ingen politisk karriere bak seg. Interessen for studentengasjement, som han foretrekker å kalle det fremfor studentpolitikk, begynte med aksjonen i protest mot Hernes' forslag til statsbudsjettet.

Lena Glosemeyer og Rachel Andersen (foto)

Når man hører ordet politikk forbindes det med noe kjede- Jeg mener politikk er å si i fra,

engasjere, mobilisere og demonstrere. Jeg kommer nok ikke til å satse på politikk som yrke; det er ikke derfor jeg stiller til valg. Jeg vil fremme studentenes interesser. Samtidig får jeg kanskje ideer for hva jeg skal skrive hovedoppgave om, sier Thor Henry.

Imot lukking

Thor Henry påstår at SSL ikke blir et lag som kommer til å rydde på tavlene. Han liker aksjoner og demonstrasjoner, og han mener at kompromiss ikke alltid er den beste løsningen.

Navn: Thor Henry Bjor

Alder: 24 år

Fag: Sosiologi gr.fag. Har OPA mellomfag

Hjemsted: Asker (Tromsø fra '92)

Sivil status: Samboer

-Jeg var med å dra igang aksjonen mot lukkinga av ISV. Vi stengte av Hovedgården, UB og ISV, og vi lå i lavvo utafør Hovedgården i flere dager og diskuterte.

-Selv om jeg ser problemet med et åpent universitet, er jeg imot lukking av universitetet. Økningen i studentmassen kan skyldes at studenter venter på å komme inn på lukkede fag; de tar andre fag for å samle seg flere poeng, for så å komme inn på de lukkede fagene, tror han.

Skyggeuniversitet

Om han blir valgt, vil han arbeide for at Studentstyret tar initiativ til et skyggeuniversitet, som en protest mot lukningsvedtaket. Det betyr at man kan gå på forelesninger som holdes av mellomfags- eller hovedfagsstudenter på kveldstid. Studenter som ikke kommer inn på universitetet på vanlig måte kan gå på seminar på kveldstid, og deretter avlegge eksamen som privatist.

Ingen typisk politiker - påstår Thor Henry Bjor om seg selv. Men ivrig og engasjert er han. Ordflommen stopper ikke. Han tar ikke pauser etter å ha avsluttet et tema, men går rett over til et nytt:

-Fadderordninga skal utvides til å gjelde alle fagene på universitetet. Ordninga er veldig viktig, spesielt siden universitetet stadig vokser, sier han.

Fag-guide og ped-kurs

Fadderordning har de fleste på universitetet hørt om. Men noe som er helt nytt, er ideen om å lage guider for alle fagene på universitetet.

-De skal inneholde informasjon om fagene, og tekster for pensumet. Jeg tror dette kan bli et veldig nødvendig og viktig tilbud for studentene, fordi mange starter på fag de har lite kjennskap til, mener Thor Henry.

Han mener det må etableres mer evaluering av de

forskjellige fagene på universitetet.

-Jeg vil finne ut hvordan studentene føler de blir mottatt av ekspedisjon og lærere, og hvordan forelesningssituasjonen er på de forskjellige fagene. Dette ved hjelp av spørreskjemaer, sier han, og fortsetter:

-Dessuten ønsker jeg å få istand pedagogikk-kurs for lærerne på universitetet. Mange av lærerne er veldig kunnskapsrike, men grønsaker når det gjelder å formidle et budskap.

Frysing av priser

Samtalen rettes mot studentenes boligproblemer. Thor Henry vil forsøke å løse det problemet med et tettere samarbeid med Samskipnaden.

-SSL ønsker sterkere kontroll med og større innflytelse over Samskipnaden. Vi vil prøve å påvirke Samskipnaden til å bygge flere studentboliger. Økonomisk utjevning er også viktig for oss. Dersom det ikke er mulig å fryse alle prisene, vil vi først og fremst prioritere bolig- og barnehagepriser, erklærer han.

Thor Henry snakker mye om studenter som har barn. Aleneforeldre skal få førsteprioritet. Han har også lyst til å organisere barneparkeering for studentforeldre, slik at begge foreldrene får muligheten til å studere.

-De fleste studentene er mellom 20-30 år, og det er i denne alderen de fleste vil etablere familie. Derfor synes jeg det er viktig at man har solide tilbud til studentforeldre, sier han.

Gjør noe!

-Til slutt må jeg si at jeg er veldig opptatt av at studentene skal engasjere seg i sin egen situasjon. Og man trenger ikke å gå inn i en politisk organisasjon for å bli engasjert. -Bare få med deg en gjeng og gjør noe!

Oppfordrer den ivrige «rebellen» - som håper på å få større innflytelse over de høyeste universitetsinstanser om han blir valgt.

STUDENT RADIOEN

FMI 105.6

Mandag

- 07.30 **Morrakvitter**
Tromsø i dag, Nyhetsmagasin
- 08.00 **Morrakvitter forts.** Reportasjer, aktuelle innslag og musikk
- 09.15 **Mandagsporten**
- 10.10 **Musikkmaksimum**
- 11.05 **Musikkspesial**
Tropical extravaganza
- 15.00 **God ettermiddag Tromsø**
med nyheter og reportasjer
- 17.30 **Ukas nye plater**
- 18.30 **Tromsø-toppen**
- 19.30 **Film-musikk: "Aldri Land"**
- 21.30 **Radiobingo**
i samarbeid med Ramfjord UIL

Tirsdag

- 07.30 **Morrakvitter**
Tromsø i dag, Nyhetsmagasin
- 08.00 **Morrakvitter forts.** Reportasjer, aktuelle innslag og musikk
- 09.00 **Tirsdagportrettet**
Uformell portrettserie
- 11.05 **Musikkspesial: Ukas nye plater**
- 15.00 **God ettermiddag Tromsø**
med nyheter og reportasjer
- 22.00 **Jazzforum med Tom Jensen og Alexander Theodorsen**
- 23.00 **Elvisradioen**

Onsdag

- 07.30 **Morrakvitter**
Tromsø i dag, Nyhetsmagasin
- 08.00 **Morrakvitter forts.** Reportasjer, aktuelle innslag og musikk
- 09.00 **Balsamerde 80-bær Skrått**
tilbakeblikk på 80-tallets slagere
- 10.05 **Musikkspesial: Elvisradio**
- 11.05 **Filmhalvtime: "Aldri Land"**
- 15.00 **God ettermiddag Tromsø**
med nyheter og reportasjer
- 21.30 **Studenthjernet**
- 22.30 **Krimskrams**

Torsdag

- 07.30 **Morrakvitter**
Tromsø i dag, Nyhetsmagasin
- 08.00 **Morrakvitter forts.** Reportasjer, aktuelle innslag og musikk
- 09.00 **Tema torsdag** Et tema til debatt innenfor nyheter, kultur, politikk etc.
- 10.05 **Studenthjernet**
- 11.05 **Glam slam (repr.)**
- 15.00 **God ettermiddag Tromsø**
- 21.30 **Glam slam**
Prince program
- 22.00 **Kinosyndromet**
- 23.00 **Tropical Ekstravaganza**
ved Bob Benoni
- 24.00 **Nattsending til 02.00**

Fredag

- 07.30 **Morrakvitter**
Tromsø i dag, Nyhetsmagasin
- 08.00 **Morrakvitter forts.**
Reportasjer, aktuell musikk
- 09.00 **Tromsø-HELGA**
Oversikt over helgas arr. i Tromsø, med gjester og grei musikk
- 10.05 **Kinosyndromet**
- 11.05 **Musikkspesial: Jazzforum**
- 15.00 **God ettermiddag Tromsø**
- 20.00 **Beatservice**
Rytmask og syntetisk

Lørdag

- 13.30 **Kultur på tvers** Kulturmagasin med reportasjer fra byens kulturliv
- 15.00 **Klassiske Toner**
- 16.30 **Elektric Café**
Techno og undommelig dansemusikk
- 17.30 **Blues- og Rockalliansen**

Søndag

- 10.30 **Søndags-frokost**
- 11.15 **Populærtvitenskapelig magasin**
ved Høge Næss Ruschke
- 12.00 **Klassiske toner**
- 13.00 **Elvis-radioen**
- 14.00 **Musikkmaksimum**
- 16.00 **Tromsøtoppen**
ved Geir H. Jøger
- 17.00 **Bleep-Cultne**
ved Geir Jensen

STUDENT
RADIOEN
FMI 105.6

Studentpolitikk gjennom 30 år:

-Verv gir selvtillit

Hvem er det som har vært engasjert i studentpolitikken?

Hva slags saker er det studentene har arbeidet med, for eller mot?

Har deres arbeid med studentpolitikken hatt noe å si for yrkene de har fått?

-Jeg har vært tillitsvalgt siden 1973, og det er det jeg lever av.

-I 1986 var det bare jenter med i SU, sier Ellen Gundersen.

-Studiene er viktigere enn politiske verv, mener Kjetil Kvalsvik (arkivfoto).

70-tallet:

Gunhild Johansen (43 år)...

...Leder for Norsk Kommuneforbunds kontor i Norge, studerte filosofi da hun var medlem i Studentutvalget (SU) i 1973-74.

-På sytti-tallet var alle opptatt av politikk. Det ble diskutert politikk overalt. SU ville at studentene skulle være samfunnsengasjerte, vi skulle ikke bare tenke på oss selv. Studentene var en del av bybildet - mye mer enn nå, og det var altså ikke bare studentpolitiske saker som opptok studentene sier Gunhild.

Hun forteller at en sak som opptok studentene mye, var støtten til arbeidere som streiket. Streikene, som var faglige rettigheter, ble dømt ulovlige.

Andre saker de arbeidet med var studentvelferd og presser på universitetet.

Gunhild forteller at vervet hun hadde på universitetet, hadde henne videre interesse for verv.

-Jeg har vært tillitsvalgt siden da, og det er det jeg lever av. Studiene har jeg egentlig fått lite utbytte av!, avslutter Gunhild Johansen.

80-tallet:

Elin Gundersen (32 år)

Var interessert i politikk generelt, da hun ble leder i Studentutvalget (SU) i 1986. Hun studerte hovedfag i fysikk. Nå er hun prosjektleder for reorganiseringen av universitetet.

-Da jeg satt som leder, var det bare jenter med i SU. Vi prøvde å rekruttere gutter til studentpolitikken! Guttene var mer interessert i å sitte i Universitetsstyret, sier Elin, og fortsetter:

-Det ga meg selvtillit å være med i studentpolitikken. Dessuten var det på grunn av min organisatoriske erfaringer, jeg fikk arbeidet mitt, ikke på grunnlag av utdanningen, sier hun.

Elin forteller at det var to saker de spesielt arbeidet for. -Det ene var velferdsloven, som bestemte at man skulle ha et studentting. Dette ville betydd at vi ikke hadde direkte demokrati. Men dette gikk ikke vi med på, vi ville bevare vårt direkte demokrati, og til slutt ble loven endret.

Det andre var en stipendavtale med oljeselskapet Total som handlet med Sør-Afrika. Denne avtalen boikottet vi - det var både en økonomisk og akademisk boikott, avslutter Elin Gundersen.

90-tallet:

Kjetil Kvalsvik (24 år),

Kjetil Kvalsvik vet de fleste hvem er - han har sittet som leder for Studentstyret dette året og studerer filosofi.

-Jeg begynte å jobbe i Studentradioen i 1990, og siden da fulgt med i studentpolitikken, sier Kjetil.

-Jeg har lært mye om organisasjonsarbeid og utdanningspolitikk dette året, men jeg kommer ikke til å satse på politisk karriere, Det var ikke bevisst for min yrkeskarriere at jeg stilte som lederkandidat. Jeg håper at studiene kommer til å bety mest, - jeg vil arbeide med faget mitt, sier han.

Kjetil innrømmer at interne saker for Universitetet i Tromsø, som de i utgangspunktet hadde tenkt å arbeide for, drøyt net i rikspolitiske ting, som for eksempel statsbudsjettet.

U Lena Glosemeyer
(tekst og foto)

Studentbyråkratiets jungel:

Hvem er hvem og hva er hva?

Selv den mest erfarne langtidsstudent kan miste oversikten i studentpolitikens byråkratiske begrepsjungel. Utopia bringer derfor en forhåpentligvis lettfattelig guide til kaoset. Utgangspunktet er ALLTINGET: Hvem velges? Til hva? Og hvem

bestemmer? Vi presenterer også listene og leder/nestleder-kandidatene som stiller til valg til Studentstyret på vårens ALLTING. For ekstra utførlig informasjon kan vi også henvise til Studentstyrets annonse, side 20.

Demokratisk Makt (Tverrpolitisk sammenslutning)

- 1) Gisle Johansen ISV
- 2) Hanne Gulbrandsen IRV
- 3) Frank Thure Lindgren ISV
- 4) Pia Marken FM
- 5) Nils Kristian S. Nilsen ISV
- 6) Tom Roger Sokki IRV
- 7) Hege Ruske Ness ISV
- 8) Johnny Dahlmo ISV
- 9) Geir Ove Ystmark ISV
- 10) Martin Rasmussen ISV

Sosialdemokratisk liste (SSF)

- 1) Kenneth Lindberget ISV
- 2) Heidi Anita Hansen ISV
- 3) Espen S. Larsen NFH
- 4) Synnøve Konglevoll ISV
- 5) Carlo Ossum IBG
- 6) Gry Rønnevik ISV
- 7) Brynjar Indahl NFH
- 8) Lise M. Olaussen ISV
- 9) Robert Hagen IMR

Sosialistisk Studentlag (SSL)

- 1) Cathrine Rebo ISV
- 2) Elin Robøle ISV
- 3) Lisa Amundsen ISV
- 4) Pål Julius Skogholdt ISL
- 5) Jørgen Flint ISV
- 6) Bodil Hansen ISV
- 7) Inger Lise Eriksen IBG
- 8) Håvard Hansen ISV
- 9) Janne Karlsen ISV
- 10) Rolf Selfors IRV

Ledere og nestledere

Følgende personer har meldt sitt kandidatur til leder og nestledervervet:

Andreas Bakke uavhengig, lederkandidat. Studerer fransk og er sittende nestleder i Studentstyret.

Thor Henry Bjør SSL, lederkandidat. Studerer sosiologi ved ISV. Thor Henry Bjør var sentral i høstens og vårens organi-

sering av studentdemonstrasjonene.

Eirin Ytreberg SSL, nestleder-kandidat. Studerer pedagogikk, og har vært sentral i oppbygningen av fagutvalgene og fadderordning ved ISV.

Pia Marken Demokratisk Makt, nestleder-kandidat. Studerer medisin grunnfag. Har erfaring fra arbeidsutvalget på medisin, hvor hun har jobbet med fag-evaluering og igangsetting av fadderordning.

Allting

- Studentdemokratiets høyeste organ. Alle studenter har stemmerett. Ordinære Allting avholdes hver høst og vår. På Alltinget er det valg til alle viktige studentverv.

Velges om våren

Velges om høsten

Studentstyret (SSt)

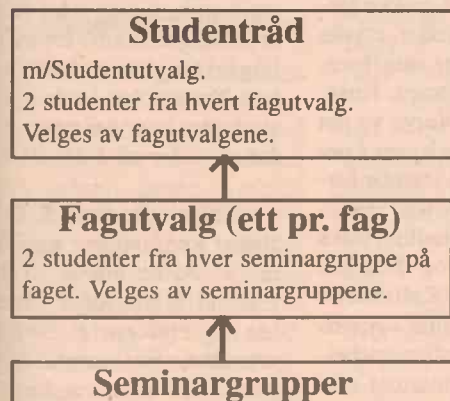
Øverste studentorgan mellom Alltingene - består av 21 personer. Ledes av et arbeidsutvalg (SSt-AU) på 5 personer:

- Leder, valgt på Alltinget - som også er leder av Norsk Studentunion, Tromsø
- Nestleder, valgt på Alltinget
- 10 personer valgt på Alltinget
- 9 personer valgt fra instituttene
- 1 representant fra Foreign Student Union (FSU)
- 1 representant fra SSSR (Samisk Studentforening)

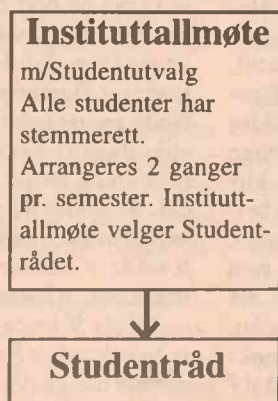
Instituttene

Organiseringen lenger ned i systemet - på de enkelte instituttene - varierer endel. Vi presenterer grovkisser av de vanligste:

ISV (IMR innfører lignende i høst)

ISL

IRV, NFH, FM

Universitetet i Tromsø (UiTø):

Universitetets øverste organ er UNIVERSITETSSTYRET, som består av 9 representanter:

- Rektor (Ole D. Mjøs)
- Prorektor (Tove Bull)
- 2 studenter, valgt på Allting
- 3 vitenskapelige tilsatte
- 2 teknisk/administrativt tilsatte

Studentstyret kan IKKE binde studentrepresentantene. De er fristilte.

Studentsamskipnaden i Tromsø (SiTø):

Privat bedrift som mottar betydelig statsstøtte. SiTø er eier av Studenthuset, Akademisk Kvarter, studentboligene (Ørmdalen, Breivang, Storskogåsen, Storelv, Prestvannet) og alle kantinene på universitetet. SiTø forvalter dessuten semesteravgifta. SiTø styres av et styre på 8 personer. Studentene er ikke i flertall, men for øyeblikket er styrelederen student.

- 3 studenter, valgt på Allting
- 2 representanter fra de ansatte i SiTø
- 3 representanter fra UiTø

Studentstyret kan IKKE binde studentrepresentantene. De er fristilte

Diverse råd og utvalg på UiTø:

Studentstyret/Studentstyrets AU velger studentrepresentanter til diverse råd og utvalg. Her er et LITE utvalg:

- Universitetsrådet (5 studenter)
- Teknisk Budsjettutvalg (2 studenter)
- Vernepliktsutvalget (2 studenter)
- Likestillingsutvalget (2 studenter)
- Tilsetningsutvalget (1 student)
- Klagenemda (1 student)
- Styret for SEMUT (1 student)
- Styret for Senter for samiske studier (1 student)

Barentsregionen ut til folket!

Vårkonferanse med festtale-preg

Barentsregionen ut til folket! Det er budskapet fra Barentssekretariatets leder Oddrun Pettersen. Universitetets todagers vårkonferanse om forskning og utdanning i Nordområdene munnet ut i en uformell konklusjon om at hittil har ikke Barentssamarbeidet nådd lenger enn at "eliten" i forskning og næringsliv har rukket å hilse på hverandre. Utfordringene ligger i de konkrete initiativ til et bredere og sterkere samarbeid på alle plan.

U Øyvind Eggen

Men 22 foredrag over til sammen 11 timer var viet festtale-genren og unngikk glatt det viktigste spørsmålet for de fleste deltakerne: De til tider nesten altoverskyggende problemene både internt på russisk side av regionen, og ved alle former for samarbeid og utveksling. Det er ofte problemene folk er opptatt av til daglig, men under konferansen druknet problemene i alt pratet om de mange mulighetene.

Derfor ble konferansens framtidsperspektiv bare viet det beste av flere mulige scenarier for Barentssamarbeidet: Alle alvorlige problemer vil bli løst bare vi blir bedre kjent med hverandre, og vi vil finne fram til et samarbeid som er til nytte for begge parter. Andre realistiske scenarier, som for eksempel enda sterkere oppløsningsstendenser eller kanskje til og med nytt diktatur og isolasjon, ble bare såvidt nevnt. Mulighetene for at mange samarbeidsprosjekter kan skrinnlegges fordi de praktiske hindringene blir større enn utbyttet, ble heller ikke tatt opp i særlig grad.

Klondyke

Flere ganger ble den russiske delen av Barentsregionen treffende sammenlignet med Klondyke. Som Klondyke er regionen et lovende område med store ressurser, invadert av mer eller mindre seriøse eventyrere, men også med lovløshet og massevis av nederlag og skuffelser.

Vårkonferansen var en oppfølging av fjorårets vårkonferanse i Arkhangelsk. Den vil etter alt å dømme bli arrangert også neste år - og da ved Lapplands Universitetet i Finland, etter Arkhangelsk-rector Vladimir Bulatovs forslag. Konferansen har blitt en viktig anledning til å få oversikt over hva som skjer av utveksling i regionen, knytte kontakter og gjøre avtaler, og delvis å diskutere fremtiden for samarbeidet.

Mest naturvitenskap

Foredragsholderne var hentet fra fire land og flere fagområder med en klar hovedvekt på naturvitenskap. Det er på dette området samarbeidet har kommet lengst, særlig gjennom miljøundersøkelser og -tiltak og medisin. Innenfor andre fag er det språkfag og historie som kan vise til gode samarbeidsresultater, men også sosialantropologi og

arkeologi arbeider i forhold til Russland. Forøvrig har samarbeidsprosjektene nesten uten unntak oppstått som en følge av forskernes eget initiativ, ikke etter påtrykk fra lederen og politikernes interesser.

Konferansens rundt 160 deltakere var imidlertid i like stor grad knyttet til politikk og administrasjon som til forskning, mens visstnok bare en av deltakerne tilhørte næringslivet - som til vanlig er dominerende i Barentsregionen. Bare en student fikk bli med på flyet fra Arkhangelsk. Svensker og finner var tilstede, men i klart mindretall. Det har ikke bare sammenheng med reiseavstand, men gjenspeiler også at Norge ligger klart i teten i Barentssamarbeidet, både når det gjelder statlige midler og initiativ.

Naturressurser, utfordringer, muligheter og det geografiske felleskapet var momenter som ble gjentatt til stadighet. De mange problemene knyttet til forskjeller i økonomi, politikk, språk, kultur, sosiale forhold og infrastruktur ble gjerne nevnt, men ikke fokusert på som et hovedtema i forsknings- og utdannings-samarbeidet.

Tilløp til EU-debatt

Tross arrangørenes mange forsøk på å stoppe alle tilløp til EU-debatt, ble også EU-spørsmålet tatt opp flere ganger, med vidt forskjellige konklusjoner med hensyn til Barentsregionen. Ingen overraskelse at svenskene, russerne og representanter for den norske regjeringa mente at norsk, svensk og finsk EU-medlemskap ville være positivt for Barentssamarbeidet, mens nordlendingene var skeptiske. Et nordnorsk forslag var å ta noen av de til sammen 21 milliardene som Norge, Sverige og Finland vil overføre til EU, og heller overføre til "ho Oddrun" (Pettersen).

Bare under paneldebatten som avsluttet konferansen, ble noen av de vanskelige aspektene nevnt. Aftenpostens Nils Morten Udgard tegnet et dystert bilde av Russlands nåtid og framtid, mens redaktør Valerij Gamza i Murman TV svarte ved å fremheve at Kola-halvøya kanskje er et rolig område sammenlignet med andre deler av Russland. Dessuten er de aller fleste av menneskene i området både lovlidige og gode mennesker som utgjør store ressurser innenfor Barentssamarbeidet.

Andreas Bakke (UiTø) og Valerij Porov (Pomoruniversitetet) undertegnet avtale.

Barents studentunion

U Øyvind Eggen og Kaja Baardsen (foto)

Studenter fra Tromsø og Arkhangelsk benyttet vårkonferansen som anledning til å undertegne en erklæring om å etablere en egen studentunion for Barentsregionen. Målet er å utvikle en politisk organisasjon som skal knytte sterkere kontakter mellom ungdom og studenter i hele Barentsregionen, også i Finland og Sveri-

ge. Studenter ved alle de aktuelle utdanningsinstitusjonene skal inviteres til å bli med.

Studentunionen skal arbeide med oppgaver som er felles for studentene i regionen, inkludert utdanningspolitikk, miljøproblemer, minoritetsproblemer og kulturspørsmål. I tillegg har organisasjonen som et spesielt mål å hjelpe og lære russiske studenter å kjempe for sine rettigheter på demokratisk vis - noe de russiske studentene gjerne innrømmer at de ikke kan.

- Er dette bare et påskudd til nye Russland-turer?

- Nei, absolutt ikke. Det blir heller russerne som kommer til oss, sier Andreas Bakke. Sammen med Alexander Amosov, Valerij Porov og Kjetil Kvalsvik er han med i arbeidsgruppa som skal føre organisasjonen videre. Bakke legger stor vekt på at organisasjonene skal bidra til å lære de russiske studentene hvordan demokratiet foregår i Norge.

Gjensidighet og dynamikk

Panelet var i store trekk enig om hovedutfordringene for Barentsregionen: På grunnlag av de erfaringene som er gjort hittil, må man legge linjene for et konstruktivt, gjensidig, langsiktig samarbeid der den menneskelige kontakten på grunnplanet blir prioritert. Det videre samarbeidet må være preget av dynamikk og fleksibilitet, og det må gi rom for individuelle initiativ. Vi må gradvis bygge opp samarbeidet, stein for stein, og vise en nøktern holdning. Problemene må for all del ikke feies under teppet. Mange av de første, optimistiske aktørene i samarbeidet opplever

en blåmandag - vi må lære av deres erfaringer.

Oddrun Pettersen framhevet at vi må gå bort fra å trekke linjer mot sør, men heller styrke kontakten landene imellom, innenfor Barentsregionen. Russlands ambassadør i Norge sa det slik: Barentsregionen ligger i periferien og ser på det som en fordel. Samtidig må arbeidet ta sikte på å minske gapet mellom folks levekår i Russland og Norden. President Vladimir Kalinnikov ved Kola Science Center i Apatity la vekt på at Barentssamarbeidet må unngå det scenarioet som ingen ønsker å oppleve: En "jugoslavisk" krig i Russland.

Studentutveksling

Kunnskaps- og kompetanseoppbygging i Russland er et av svarene på denne utfordringen. Studentutveksling står i fokus som et satsingsområde. En ny utvekslingsavtale ble undertegnet mellom Tromsø og Arkhangelsk, og studenter hver vei neste studieår for perioder på 4-10 måneder.

Rektor Vladimir Bulatov avsluttet konferansen med å fremme et ønske om at Sverige og Finland skulle følge Tromsø og etablere et henholdsvis svensk og finsk senter i Arkhangelsk, slik at universitetet kunne få et eget fakultet for skandinaviske språk.

Ambassadør Tishchenko:

Vil gjerne ha Norge med i EU

Norge i EU vil gi samarbeidet en helt ny dimensjon, sier Ambasadør Anatolij Tishchenko.

Kai H. Nygaard og Kaja Baardsen (foto)

Norge i EU vil gi samarbeidet en helt ny dimensjon. Dette fordi det er store uløste problemer i Russland som ikke kan løses uten økonomisk bistand. Dette kan gjerne komme fra EU, sier Tishchenko. Imidlertid understreker ambassadøren at et eventuelt medlemskap i EU for Norge, er helt og holdent vår beslutning. -Vi er bare observatører, sier Tishchenko.

Sikkerhet - Nato og EU sentralt

Det var Siri Bjerke, statssekretær i UD, som startet vårkonferansen med å ta opp Barentssamarbeidet i et geopolitisk og europeisk perspektiv. -Barentssamarbeidet handler om å forene øst og vest i vennskapelig og fruktbar sameksistens. For å få til en positiv utvikling av dette området, må alle krefter tas i bruk, også EU, sa Siri Bjerke. Sentralt i Bjerkes innlegg var sikkerhetspolitikk og miljøpolitikk. -Nato er Norges og Vest-Europas viktigste sikkerhetsgarantist,

Det var Russlands ambassadør i Norge, Anatolij Tishchenko, som i et intervju etter sitt innlegg på vårkonferansen, fremhevet at Russland ser det som positivt for Barentssamarbeidet at Norge, sammen med de andre nordiske søkerlandene, blir medlem av EU. Dette fordi det kan bety at økonomiske midler til Russland vil kunne komme fra EU.

uansett medlemskap i EU. Men Nato må utvikles videre, ikke falle tilbake til den kalde krigs dager. Utviklingen ser vi ved at flere europeiske land nå har blitt teknisk medlem av Nato, sa Bjerke.

300 mill kroner til Russland?

-Det er store forureningskilder i Russland som virker inn på Norge. I våre nordlige nærrområder skyldes miljøskadene hovedsaklig utslipp fra de russiske smelteverkene i blant annet Nikel. Det vil derfor være av stor

-Alle krefter må taes i bruk, også EU, sier Siri Bjerke fra UD.

interesse for oss å være med på å modernisere disse verkene for å redusere forurensingen, sa Bjerke i sitt innlegg. I følge Bjerke er det nå innledet et konkret samarbeid mellom Norge og Russland, hvor Elkem er involvert. Dersom den miljømessige siden av prosjektet tilfredsstiller norske krav, så vil Norge gå inn med støtte på inntil 300 millioner kroner. Det-

te vil kunne være klart i løpet av sommeren. Siri Bjerke signaliserte at Norge vil gå aktivt inn i kampen for å løse miljøproblemene i Barentsregionen: -Imidlertid krever dette et internasjonalt samarbeid, og det er et europeisk og atlantisk anliggende, mener Siri Bjerke.

Utdanningssystem

i endring

Utdanningssystemet i Russland går gjennom en metamorfose som er minst like omfattende som for andre samfunnsinstitusjoner. På en måte kan den sies å være et speil av samfunnet, sier viseminister Vladimir Batsin fra det russiske utdanningsministeriet.

Øyvind Eggen

Mens vi tidligere hadde en totalitær stat med bare myndighetene å forholde oss til, blir nå utdanningssystemet desentralisert og regionalisert. Denne overgangen kom helt uventet på oss. Nå har vi flere interesser å forholde oss til: staten som selv er i en dramatisk overgangsfase, et samfunn i utvikling og oppsmuldring, 89 regioner og administrative enheter bare i Russland, og de forskjellige folkegruppene,

forteller han. Av folkegruppene finnes det 74 folkeslag i det "opprinnelige" Russland pluss omkring 50 med opprinnelse utenfor Russland.

- I tillegg kommer den russisk-ortodokse kirka inn som en interessefaktor, men den faller litt utenfor. Utdanningssystemet vårt er ikke-religiøst, selv om det ikke lenger er ateistisk, forteller Batsin.

- Studentene opplever denne overgangsfasen som en vanskelig tid. I tillegg kommer de økonomiske problemene. Stipendet er stabilt mens inflasjonen er sky-

høy. Mange studenter må arbeide deltid, men ingen er tvunget til å forlate skolen på grunn av fattigdom, framhever han.

- Det er typisk for situasjonen at vi opplever en tydelig endring i hvilke fag som har prestisje. De "nye" fagene økonomi, fremmedspråk og jus har ofte 10-12 ganger så mange søkere som det er plasser til. Men tekniske fag som tidligere hadde 5-6 søkere per studie plass, er nå uten kø. Dette har sammenheng med at alle ønsker å få mulighet til å knytte kontakt med utlandet, sier Batsin.

NYHET

Espnes' Reiser
OG SAS

Direkte Tromsø-London
med forbindelse til
JERSEY

LONDON
Fly t/r
Weekend

fra kr 2900,-
fra kr 3490.-

JERSEY
Fly t/r
Weekend

fra kr 3800,-
fra kr 4600.-

Velkommen innom og få
nærmere informasjon
om vårt spesialprogram!

Espnes' Reisebyrå as

Bardufoss 77 83 34 00, Fausnes 77 84 12 55, Tromsø 77 88 50 25

Nye regler fra KUF:

Får ikke lære norsk

Nye retningslinjer for utlandsstudenter på feil grunnlag. Vanskeligere for studenter fra 3.verden å komme til Norge. Indirekte støtte til autoritære regimer og til kvinneundertrykkelse. Det hevder Foreign Student Union (FSU) i Tromsø, ved leder Saeed Hersti, kan bli resultatet av de nye retningslinjene for støtteordning for studenter fra utviklingsland og Øst-Europa.

U Brynjar Indahl
(tekst og foto)

Hovedgrunnen for de nye retningslinjene er at myndighetene har sett seg lei på at utenlandsstudenter blir igjen i Norge etter endt utdanning. Retningslinjene representerer derfor en innskrenking av dagens ordning. Utdanningsdepartementet (KUF) hevder at hovedgrunnen til at studentene blir igjen etter endt utdanning er at de lærer norsk og dermed blir for integrert i det norske samfunn. Tallmateriale som disse påstandene bygger på ble presentert i Flatlandrapporten (NOU 1990-91) forteller at 99,4% av utenlandsstudentene ikke drar hjem igjen.

Feil grunnlag

-Dette er feil, hevder derimot Saeed i FSU. For det første var 43% av de som var med i tallmaterialet i NOU-rapporten allerede innbyggere i Norge fordi de var innvandrerbarn eller flykninger. Også studenter som var gift med en norsk statsborger var inkludert. I tillegg var flere av de som det ble hevdet var igjen i Norge, egentlig reist til et tredje land for å skaffe seg ekstra utdanning slik at de kunne få godkjent utdannelsen i sitt hjemland. På den måten var de ikke registrert i sitt hjemland som hjemkommet, og dermed kommet med i tallmaterialet. -Dette svekker kraftig troverdigheten til tallmaterialet, mener han. -Dermed har retningslinjene liten rot i virkeligheten.

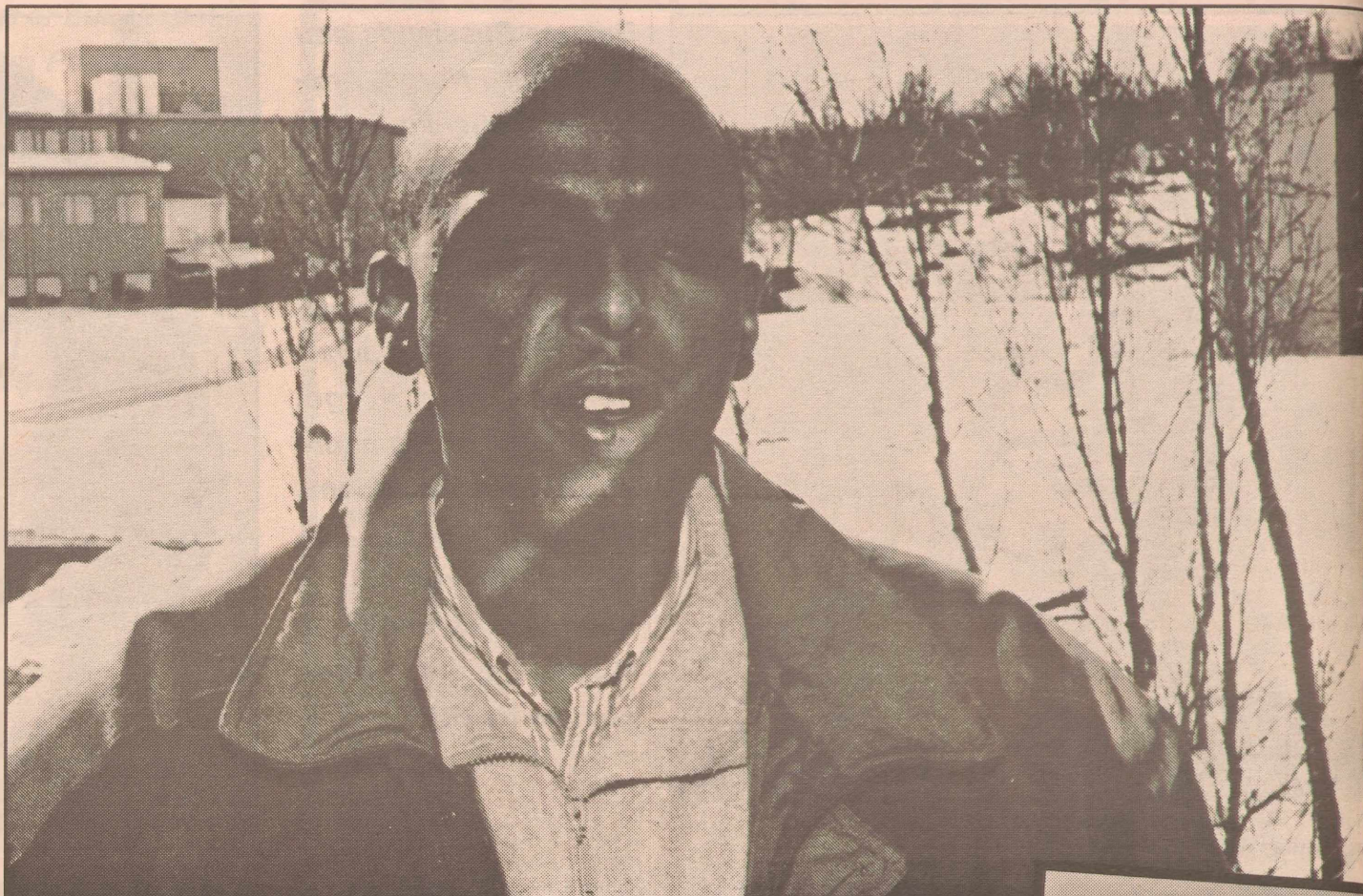
Vanskeligere å studere i Norge

De nye retningslinjene legger opp til at studenter som tas opp på utdanningsprogrammene må ha to års høyere utdanning for å kvalifisere til utdanning i Norge. Spesielt de som kommer fra land som ikke har tilbud innen høyere utdanning (f.eks Gambia) vil få det vanskelig etter som de først må dra til et tredje land og studere før de eventuelt kan komme til Norge.

Hjelp til diktatorer

Saeed Hersti hevder at retningslinjene indirekte fører til at Norge kan ende opp med å støtte autoritære regimer i den tredje verden. De nye reglene krever at studentene må være godkjent på utdanningsinstitusjonen i sitt hjemland. Dermed er det lett å konkludere med at det ikke er studenter som er i opposisjon til regimet hjemme som kommer til Norge, men støttespillere med gode kontakter blant den autoritære eliten hjemme.

Man kan også med stor sannsynlighet forvente at kvinneandelen vil falle kraftig. Fra land med liten tradisjon for å utdanne kvinner vil det sannsynligvis komme hovedsaklig menn. I dag har ikke norske utdanningsinstitusjoner mulighet til å motvirke dette gjennom kjønnskotering.

Departementet kan indirekte komme til å støtte autoritære regimer, sier Saeed Hersti, FSU.

Sommel på UiTø:

Utenlandsstudenter er utestengt

Ingen nye utenlandsstudenter fra utviklingsland i Tromsø fra høsten av. Det er resultatet av en god porsjon sommel fra Universitetet i Tromsø og nye retningslinjer som er utarbeidet av Kirke-, Utdannings-, og Forskningsdepartementet (KUF). -Universitetet visste at nye retningslinjer var under utarbeidelse, men de gjorde ingen ting før det var for seint, hevder Saeed Hersti fra Foreign Students Union (FSU).

U Brynjar Indahl

Det er blitt orientert om nye retningslinjene i et rundskriv til alle utdanningsinstitusjonene på høyere nivå i landet, deriblant Universitetet i Tromsø. Disse innebærer at utenlandsstudenter fra u-land og Øst-Europa bare kan få studiestøtte til spesielle utdanningsprogrammer i Norge. Det er opp til de enkelte utdanningsinstitusjonene selv å lage disse. Det er her FSU mener at universitetet har gjort en dårlig jobb.

Ikke godkjent

UiTø fikk avslag på sin søknad om å få en kvote studenter til innføringsprogrammet i norsk og hovedfag. Dette resulterte i at universitetet ikke får nye utenlandsstudenter i studieåret 1994/95, og at de vil få problemer med å få kvote for

studieåret 1995/96. Avslaget kom i mars-94. Og universitetets forespørsel til instituttene om å opprette utdanningsprogrammer kom ikke før senere samme måned. Dette blir altfor kort tid til både å få planlagt nye programmer og få dem godkjent i KUF før søknadspapirer må sendes ut til mulige søkere. Dermed vil eventuelle søkere søke på programmer som ikke er godkjent. Dette vedgår også universitetet i samme brev som forespørselen.

Det er dette FSU kritiserer. -Universitetet burde ha sendt forespørsel til instituttene med det samme de fikk rundskrivet fra KUF i oktober '93, sier Saeed Hersti. -På den måten kunne UiTø ha gitt et tilbud allerede til høsten. De nye retningslinjene har vært under behandling siden Flatlandrapporten (Norske Offentlige Utredninger) kom ut i 1991. UiTø burde ha forutsett at disse reglene ville komme før eller siden, mener han.

Dette er de nye retningslinjene:

Dette er de nye retningslinjene for den ny støtteordningen for studenter fra utviklingsland og Øst-Europa:

- Studenter skal tas opp på særskilte utdanningsprogrammer med kvoteordning. (Kvoten er på 750. 600 fra u-land og 150 fra Øst-Europa).
- Programmene skal være kortvarige, fra 1 til 4 år. De korteste på hovedfagnivå.
- Studenter som skal tas opp må ha minst 2 års utdanning fra før.
- Undervisningsspråket skal være på engelsk. (Det vil ikke bli gitt undervisning i norsk).
- Programmene skal finansieres av utdanningsinstitusjonene.
- Departementet vil begrense antallet programmer og institusjoner som tilbyr disse.

Som et konkret forslag for å delvis rette opp tabben foreslår FSU å opprette en gruppe for å undervise på engelsk på hovedfag allerede til høsten. Som studenter foreslår de de 15 utenlandsstudentene som blir ferdig på innføringsprogrammet i norsk til sommeren. -På den måten kan universitetet opparbeide seg kompetanse i å undervise på engelsk nå, selv om de ikke kan ta inn nye utenlandsstudenter, sier Hersti.

Blir dette hverdagen for beboerne i Samskipnadens nye studentboliger på Håpet?

Nye studentboliger - i flystøy

De nye studentboligene fra Lillehammer blir liggende i støysone 2. Flyplassen er kanskje ikke så langt unna, men langt nok, mener Samskipnaden og Tromsø Kommune.

U Børre Fevang og Snorre Sanner (foto)

De nye studentboligene er allerede kommet til Tromsø og blir satt opp på Mortensnes/Nedre Håpet. Sammen med boligområ-

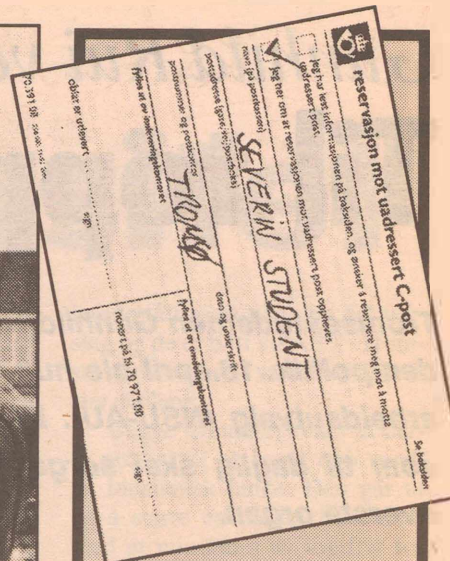
det Bo I Nord blir de nye boligene liggende i flyplassens støysone 2. I utgangspunktet tillater ikke byggeforskriftene at det

bygges boliger i støysone 2, men fylkesmannen har gitt dispensasjon fra denne regelen på Tromsøya. Det er så trangt på øya at skal folk bo her må det unntak til.

-Jeg nærer ingen frykt for at det skal bli et støyproblem med de nye boligene, sier direktør i Samskipnaden, Vidar Bakken. -Området er godkjent for byg-

ging av kommunen og dessuten er de nye studentboligene godt lydisolert med doble vegger.

Utopia har ikke greid å få tak i hva støysone 2 innebærer, men vi håper studentene slipper å sitte med walkman mens de leser til eksamen. I tilfelle sponser kanskje Samskipnaden batterier?

Søppel!

Får du kilovis med postordrekataloger, reklame for møbelsalg og matvaretilbud, som allikevel med ditt studielån -er like langt unna som Nord-Norgebanen for Kirkenes. Blir du psykotisk, paranoid; tror du at alle andre må ha mye mer penger enn deg, blir du provosert av at Rimi, som inderlig godt vet at du aldri kommer til å spise annet enn havregrøt likevel sender deg tilbud på biff! 70 av 13 000 husstander har sagt nei til reklame i postkassa; det er 12700 for få. Kanskje fordi Posten ikke gidder å skille mellom reklame og offentlig informasjon. Hvorfor? Fordi tilbudet ikke er populært nok. Det kan endres; kom deg på posten og fyll ut lappen før alle andre gjør det. Frankie says «Nei til uadressert C-Post».

Organisasjonssekretær NSU - Tromsø

Studentdemokratiet ved Universitetet i Tromsø skal tilsette organisasjonssekretær i full stilling for 3 år.

Stillingen omfatter:

- utvikling og oppfølging av eksisterende kontorrutiner
- økonomi ansvar
- utvikling og oppfølging av eksisterende arkiv
- informasjonsvirksomhet
- utvikling og vedlikehold av den studentdemokratiske organiseringen

Det kreves 3-årig høyere utdanning, og ved ansettelse vil det legges vekt på:

- gode samarbeisevner
- organisasjonserfaring
- kjennskap til regnskapsføring og budsjettoppfølging
- relevant formell utdanning

Organisasjonssekretæren ansettes i 100% stilling.

Stillingen avlønnes i lønnstrinn 10.

Tilsetting vil skje når det foreligger lønnshjemmel for stillingen (juni/juli).

Stillingsbeskrivelse kan fås ved henvendelse til Studentsstyrets arbeidsutvalgs kontor i Hovedgården, Universitetet i Tromsø, 9037 Tromsø. Tlf. 77 64 49 12

Søknadsfrist: 10. mai 1994

Byens billigste bilutleie

STUDENTER 10% RABATT

RENT A WRECK

Telefon 77 613777. Åpent 8.00 - 16.00

Studentenes Sosialtjeneste

Du kan ta kontakt med Studentenes Sosialtjeneste ved ulike sosiale og personlige problemer, for eksempel dårlig økonomi, samlivs-/familieproblemer, ensomhet, tvil om studievalg, eksamensangst...

Av og til kan det være vanskelig å ha klart for seg hva problemene egentlig består i.

TA GJERNE KONTAKT, JO FØR JO HELLER.

Kontoret er i kjelleretasjen på Universitetsbiblioteket, med inngang fra nord (på yttersiden av bygget). Ta kontakt for avtale. Treffetid kl. 10 - 14 hver dag. Klokkene 13 - 14 har kontoret "åpen konsultasjon" uten foregående timebestilling.

Telefon:	Kaare Olsen	44594
	Ann Torunn Olsen	44595
	Ane Marie Hektoen	44596

(foreign student consellor)

Husk å benytte deg av HELSEFONDET, som gir delvis dekning av utgifter til tannbehandling, briller, fysioterapi og andre helsemessige utgifter. Se regler på oppslagstavla. Søknadsskjema fås hos Studentsamskipnaden og Sosialtjenesten.

Psykolog: Henvend deg til Sosialtjenesten vedrørende informasjon om Psykologtjenesten.

Gunhild Rui ved UiTø: Til topps i NSU

Tromsøstudenten Gunhild Rui har fløyet til topps i norsk studentpolitikk. 16.april ble hun valgt inn i Norsk Student Unions arbeidsutvalg (NSU-AU). Dermed har hun blitt en av de fem som til daglig skal sørge for at hjulene går i studentenes øverste organ.

U Lise Merete Olaussen
(tekst og foto)

En lykkelig, men sliten, nyvalgt AU-medlem kunne vende tilbake til studiene i Tromsø forrige helg. Det siste året har 21-åringen fra Vetsfold knapt hatt tid til annet enn studentpolitikk. Som sentralstyremedlem i Sosialdemokratisk Studentforbund (SSF), komiteemedlem i NSU, det mest aktive medlem i Tromsø SSF og medlem av kvinnepolitisk utvalg i Arbeiderpartiet, lever Gunhild i et høyt tempo. -Jeg er vant til å ha mye å gjøre. Min politiske fartstid startet allerede for ti år siden i Arbeidernes Ungdomsfylking. Siden da har møter, dokumenter, kurs og reising vært en naturlig del av livet mitt, sier Rui.

Kvinneperspektiv

Hennes lange politiske erfaring vil komme godt med i NSU, hvor hun trolig får jobbe med noen av de mest utfordrende områdene. Rui håper blant annet å få ansvar for Universitets- og høyskolesektoren.

-Til høsten kommer det en ny lov for universitet og høyskoler, og denne vil jeg gjerne jobbe med. Ideen om å lage et nettverk bestående av hele sektoren for høyere utdanning, altså det såkalte Norgesnettet, synes jeg også er interessant, sier Rui.

Hun er også interessert i å jobbe for innføring av "Inntektsavhengig tilbakebetaling av studielån", og vil gjerne ha ansvaret for Universitetet i Tromsø.

-Kort sagt vil jeg jobbe for å få gjennomført mest mulig av det nye programmet som ble vedtatt på NSUs landsmøte, slår Rui fast. Ved siden av dette vil hun legge vekt på og være opptatt av kvinneperspektivet i alt hun foretar seg.

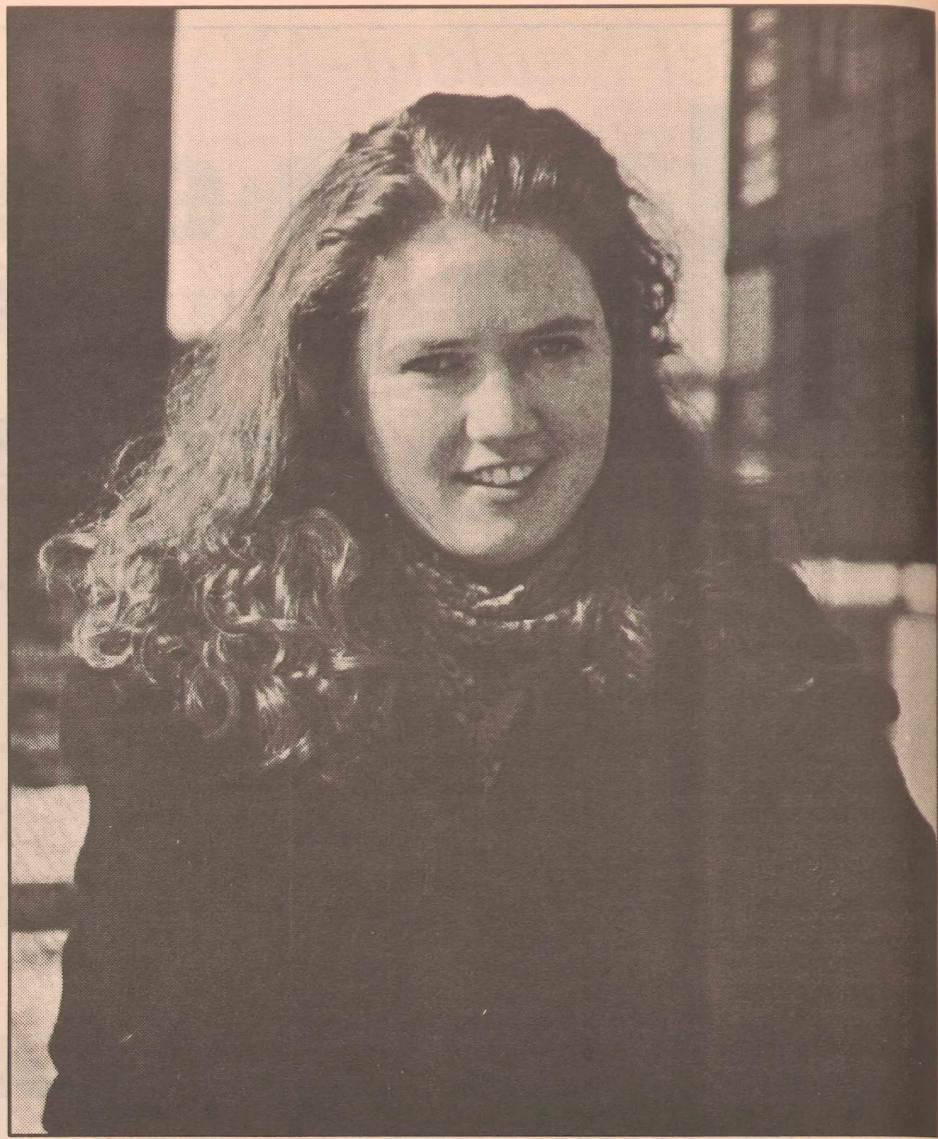
-Vi trenger flere kvinner i vitenskapelige stillinger og flere pensumbøker skrevet av kvinner. I dag tar de fleste jenter ikke mer enn cand.mag-grad, så stopper de. Dette kan blant annet skyldes at de mangler kvinnelige forbilder, mener Rui.

AP-politikk i NSU?

Rui er nærmest oppfostret i AP. Med to kjente AP-politikere som foreldre fikk hun sosialdemokratiet inn med morsmelken. Likevel frykter hun ikke at hun skal presse Aps politikk inn i NSU.

-Jeg tar ikke med meg APs politikk inn i NSU, men jeg vil ta med NSUs politikk til AP og regjeringen. Vervet i NSU har jeg fått for å gjøre en god jobb for studentene og ivareta deres interesser, ikke mine egne, sier Rui, som legger stor vekt på kontakten med studentene.

-NSU må få bedre kontakt med studentene. Mange studenter vet ikke at de automatisk blir medlem av NSU når de begynner på universitet eller høyskole. De fleste vet heller ikke hvor mye bra NSU

Gunhild Rui - til topps i Norsk Studentunion.

gjør for dem, sier Gunhild og håper på et åpnere forhold til studentmassen.

-Folk kan ringe eller komme og si ifra når det er noe. Vi som styrer NSU trenger å vite hva studentene mener, sier Rui.

Vil savne Tromsø

1.juni tar Rui løs og reiser ned til Oslo for å begynne i sin nye jobb. Etter tre år i Tromsø tror Gunhild det kan bli litt trist å reise.

-Jeg trives godt i Ishavsbyen og ved UiTø. Her har jeg fått gode venner og

funnet et miljø jeg trives i. Heldigvis får jeg ansvar for UiTø og har god unnskyldning for å ta meg en tur nordover i blant, sier Rui. Hun regner med at NSU kommer til å ta så mye av hennes tid at hun ikke får gjort særlig annet i det kommende år.

-NSU blir mye arbeid, men det er jeg hundre prosent innstilt på. jeg har virkelig tenkt å gjøre mitt ytterst for NSU dette året, og håper at de som har valgt meg, studentene og NSU, blir fornøyd med meg, sier Gunhild Rui.

Stopp sykkel- tyven!

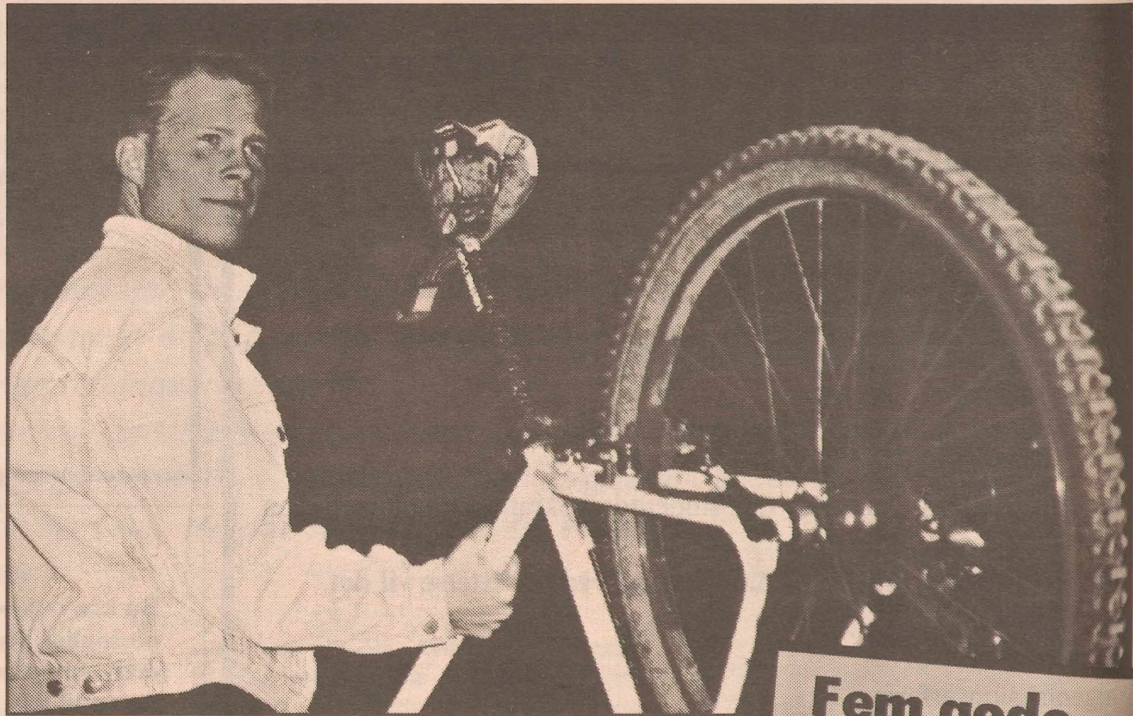
-Fra nå av kan ingen føle seg trygge lenger. Vi vil ligge på lur både dag og natt for å få has på langfingrede sykkeltyver.

U Kari Myklebost og
Anders Røeggen (foto)

Dette sier Geir Aslaugsberg, en av initiativtakerne til aksjonen "Ikke stjel sykkel min!" Han kommer -paradoksalt nok- småspringende til intervjuet. -Sykkelen min står bortgjemt og innelåst. Etter at jeg har blitt utsatt for tyveri fire ganger siste halvår, tar jeg ingen sjanser, sier han. Og tyvene vet hva de vil ha: -Sist gang ble styret med hele girsystemet stjålet, forteller Geir. -Det var dråpen. Sammen med Sveinung Sørli bestemte han seg for å gjøre noe konkret, og resultatet ble denne aksjonen.

Videoovervåkning

Det stjeles 16 000 sykler hvert år på landsbasis, noe som utgjør omtrent 40 millioner kroner. -Det er store beløp som går tapt, sier Geir, og fortsetter: -Vårt mål er først og fremst å få ned antall sykkeltyverier på universitetet. Studentene har bedre ting å bruke pengene på enn nyinnkjøp av stjalne sykkeldele. Bedre sikring vil føre til at flere studenter skaffer seg og bruker sykkel, noe som bør være i alles interesse, ikke minst med tanke på miljøet. Vi ønsker oss videoovervåkning med sløyfe inn til Securitas, vi vil ha skikkelige sykkelstativer på hele universitetsområdet, og hvis det er mulig, vil vi ha overbygg over stativene, slik at de også kan bru-

-Vi ligger på lur dag og natt, sier Geir Aslaugsberg.

kes på vinterstid. Dette var opprinnelig planlagt utenfor MH, men ble aldri gjennomført.

-Vær obs!

-I tillegg er det mye studentene kan gjøre selv. Det er viktig å være obs, og å tørre å si ifra hvis man legger merke til noe som virker rart. Dette krever lite, men kan redde mye, mener Geir. -Når det gjelder finansiering, håper vi at universitetet vil være villig til å bidra med en del. Kronerulling blant studentene kan også være aktuelt, -hvis hver student gir to kroner er vi allerede godt på vei når det gjelder utgiftene i forbin-

delse med installasjon av videoovervåkning. Ellers regner vi med at både forsikringselskapene og Falkens sykkelregister vil være interessert i å hjelpe oss, avslutter Geir, og føyer til: -Hvis det er noen som er like forbannet som oss, og har lyst til å være med på aksjoner for å fange tyvene, så ta kontakt! Geir Aslaugsberg finner du på grunnfagsforelesningene på psykologi, og Sveinung Sørli sitter på Lesesal 1 på MH.

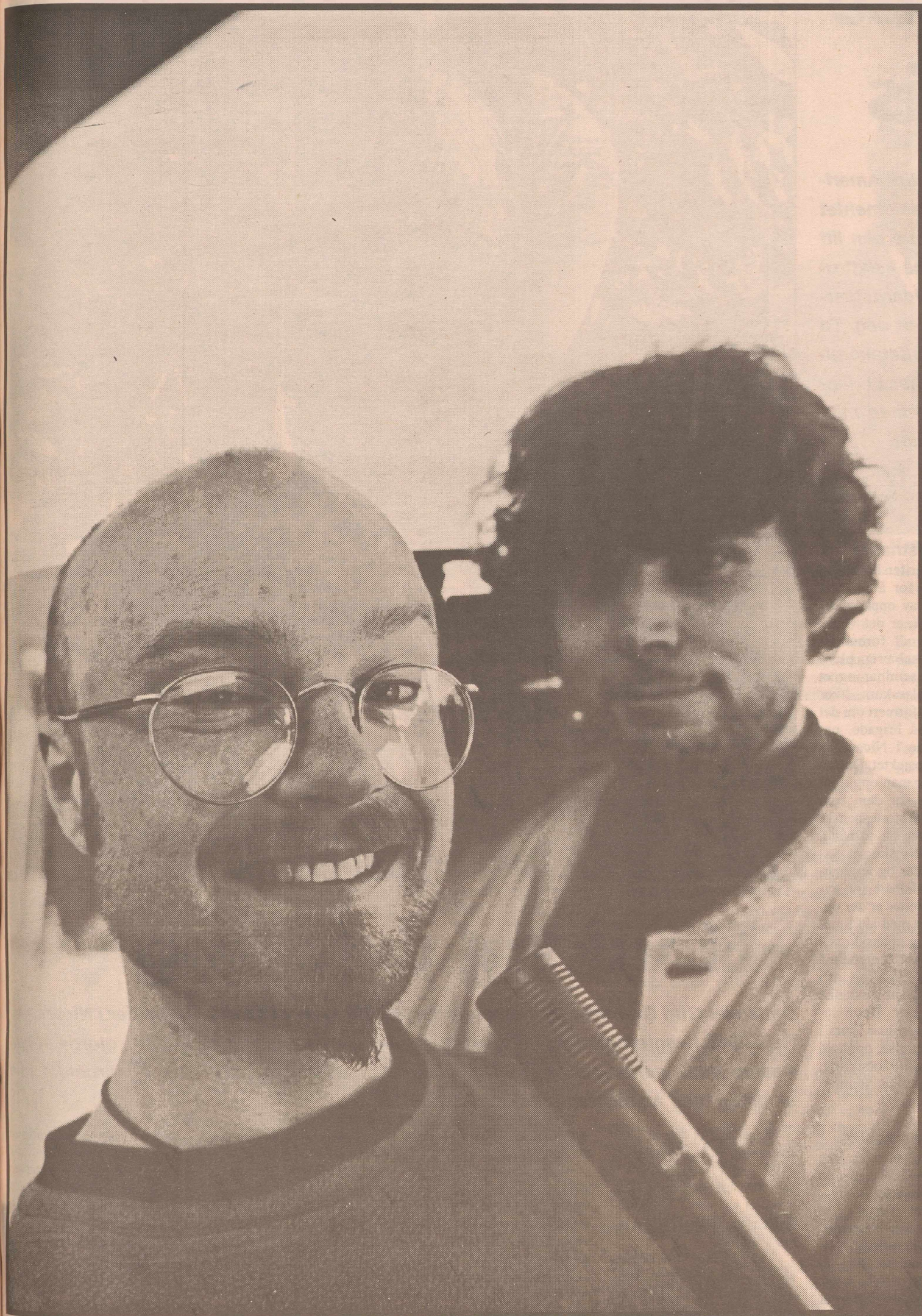
Fem gode sykkelråd:

- (1) Lås sykkel -enten gjennom ramme eller hjul- og alltid fast til noe.
- (2) Bruk en kvalitetslås
- (3) Bytt "parkeringsplass" med jevne mellomrom
- (4) Registrer sykkel din, for eksempel i Falkens register
- (5) Sjekk forsikringa di: Ved tyveri -hvor stor egenandel er det? -hva er øvre grense på hvor stort beløp du får igjen? Ansvarsforsikring: Hva skjer hvis du sykler ned ei gammel dame? Kasko -hva hvis forhjul eller gaffel blir ødelagt? Ved ulykke -er du sjøl forsikra?

Nystartet Student-TV:

Audiovisuelt universitet

Ildsjelene Sten-Rune Roland og Jørgen Flint har stor tro på at student-TV skal bli et fast medium på universitetet.

Kan du tenke deg å se foreleserne dine drive forskning, eller kanskje rektor Mjøs og universitetsdirektør Overvaag diskutere? Dette kan bli en realitet hvis ildsjelene bak Student-TV får det som de vil. Møt de ivrig opptatte studentene Jørgen Flint og Sten-Rune Roland i deres evige søken etter nyheter og aktualiteter.

U Ola Bratlie og Nina L. Vestberg (foto)

-Dette er akkurat hva universitetet trenger, sier Sten-Rune Roland.

-Det er så mye spennende og nytt som skjer her på bruket, og vi er interesserte i å spre hva som foregår her til resten av bybefolkningen, som ikke nødvendigvis har noe spesielt forhold til

universitetet, fortsetter Jørgen Flint.

Begge to har drevet mediavirksomhet her på universitetet før de begynte med Student-TV. Roland har vært kulturredaktør i

Utopia, mens Flint innehar den stillingen i dag.

Dyrt

-Ideen om Student-TV er faktisk relativt fersk, men vi har al-

lerede fått gjort unna en del innslag og de er blitt vist i TV-Tromsø, som vi har et samarbeid med, sier Roland.

Begge to understreker at dette prosjektet er bygd opp rundt en idealistisk tanke. Den går ut på å starte en mediavirksomhet med et minimum av utgifter for å bevise at dette lar seg gjennomføre.

-Vi vil ikke investere i kamerateutstyr og lignende. Det vil bli så dyrt at vi lett kunne kommet opp i 100.000-kronersklassen. Målet er å bevise at dette opplegget fungerer med små utgifter. De utgiftene som vi har hatt har vi dekket med egen lommebok, sier Flint.

Tidligere TV-prosjekt i universitetsmiljø har vist seg å gå på dunken etter at de aktive har finansiert innkjøp av utstyr. Dette viser hvor vanskelig og dyrt det er å starte en slik mediaanstusjon.

-Vi har med vilje ikke søkt om økonomisk støtte til dette prosjektet. Det foreløpige målet er å bevise at vi kan lage disse innslagene og få dem formidlet uten stort forbruk av penger, samtidig som det er et marked for innslagene vi lager, sier Roland engasjert.

-Men vi hadde ikke klart det uten hjelp.

Utstyr

-Utstyret som vi foreløpig har brukt har vi fått disponere av audio-avdelingen på MH-bygget. Der har de kamera, redigeringsutstyr og -rom. I tillegg har TV-Tromsø vært behjelpelige med lån av utstyr. Vi lager alt av innslag og opptak selv, og vi benytter oss av redigeringsutstyret til audio-avdelingen for å levere et ferdig produkt til TV-Tromsø, sier Roland.

Innslagene som de to har laget har blitt vist i TV-Tromsøs nyhetssendinger. Men de to unge herrene nøyer seg ikke med dette. De vil gjerne også ha et eget TV-program på ovennevnte TV-stasjon.

-Det er så mye forskjellig som skjer her på universitetet, særlig av forskning. Og vi ser absolutt muligheten til å lage en serie med populærvitenskapelig magasin eller aktualiteter. Vårt mål er å bli universitetets ansikt utad til befolkningen i byen, sier Jørgen Flint.

God respons

-Responser har foreløpig vært god, og dette har virket positivt inn på oss. Fremtidsmulighetene ser også lyse ut når vi vet at det finnes kompetente folk som tidligere har hankses med TV-utstyr og nyheter/aktualiteter, hevder Sten-Rune Roland.

-Men ingen vet hvordan situasjonen er om et år, og for å ikke gå økonomisk på dunken prøver vi oss forsiktig frem, tilføyer Flint.

-Men ingen skal komme og si at vi ikke har prøvd, og det er vi stolte av, uttrykker begge fornøyde.

Solidaritetsarbeid i Nicaragua:

Idealisme i praksis

Har du lyst til å oppleve Latin- Amerika fra «innsida»? Går engasjementet for mennesker i den tredje verden litt utover det å skrive under på «slett u-landsgjelda»? Da kan solidaritetsarbeid i Nicaragua være noe for deg. To ganger i året sender solidaritetskomiteen for Nicaragua brigadister til landet. Her skal man leve sammen med en bondefamilie i tre måneder.

U Anne-G. Sandaune
Brynjar Indahl (foto)

en står opp i grålysninga og er i seng rundt Dagsrevytid.

Solidaritetskomiteen for Nicaragua er ei undergruppe av Latin-Amerikagruppene i Norge (LAG). I tolv år har de drevet solidaritetsarbeid i Nicaragua. Bakgrunnen for dette arbeidet er ikke at Nicaragua er et fattig land, men at man ønsker å støtte folkelige organisasjoner som arbeider for nasjonal selvstendighet og sosialt, økonomisk og politisk demokrati. Solidaritetskomiteen vil støtte dette arbeidet ved å drive informasjonsarbeid i vårt eget land. De ser det som sin hovedoppgave å øke kompetansen i Norge om problemene i Nicaragua. Solidaritetsarbeidet er den praktiske ramma rundt dette prosjektet.

Hva er en brigadist?

Som brigadist reiser man til Nicaragua for å lære hvordan folk der lever og hva de kjemper for. Selve arbeidsperioden varer i tre måneder, og i denne tida bor vanligvis den enkelte brigadist hos hver sin familie. Måltider inntas sammen med dem, i tillegg til at man tilbringer kvelder og mye av fritida i selskap med vertsfamilien.

Brigaden består av 10-12 personer, pluss tolk. Arbeidsoppgavene består i hovedsak av treplanting og grøftegraving. Målsettinga er å hindre ødeleggelse av jorda. Treplantinga vil hindre regnvannet i å drive bort næringsrik jord, og grøftegravinga lager avløpsrenner for regnvannet.

Brigadistene skal arbeide sammen med bøndene, dermed må arbeidstida naturlig nok innrettes etter deres arbeidsdag. Som regel betyr dette at

Kostnader

Solidaritetskomiteen mener at for å få mest mulig ut av oppholdet i Nicaragua, er det viktig å være godt forberedt. Dette innebærer blant annet et seminar og et forberedelseskurs, hvor det blir informert om det å være på brigade, om forholdene i Nicaragua og om prosjektet. Dessuten legger man opp til et språkkurs for dem som ikke har så store spansk-kunnskaper på forhånd. Forberedelseskurset varer i to uker og arrangeres umiddelbart før avreise. Deretter er det også to uker med akklimatisering og spanskkurs i Nicaragua. Utgiftene må man dekke sjøl, og alt i alt vil det koste rundt tjuen tusen kroner. Dette inkluderer seminar, kurs i Norge, flyreise, opphold i Nicaragua, forsikring, vaksinasjon og lomme-penger.

Etterarbeid

Etterarbeidet er like viktig som å arbeide med selve prosjektet i Nicaragua. Det er satt av to uker etter dette til avslutning og etterarbeid. Solidaritetskomiteen forventer også at man skal drive solidaritetsarbeid når man kommer heim til Norge.

Komiteen stiller ikke spesielle krav til deg som ønsker å reise som brigadist, utenom at du må være medlem i LAG. Neste brigade blir i oktober, og søknadsfristen vil sannsynligvis bli i juni/juli. Ta kontakt med Latin-Amerikagrappa i Tromsø hvis du ønsker mer informasjon.

-Tre måneders hardt solidaritetsarbeid i Nicaragua andbefales på det varmeste, sier Guri Grimnes.

-Ei viktig erfaring

Dette sier Guri Grimnes, medisinerstudent og tidligere solidaritetsarbeider i Nicaragua. Reiselyst, nysgjerrighet og behovet for å gjøre noe annet enn å studere, gjorde at hun høsten 1992 søkte permisjon fra studiene. I tre måneder bodde og arbeidet hun sammen med en nicaraguansk bondefamilie.

Klart at det var en stor overgang. Ikke akkurat det å gå ned i levestandard - sånt blir en tilvenningssak. Språket var verre, i begynnelsen var jeg ikke særlig stø i spansk.

Guri er enig i det mange sier om det å bli kjent med et nytt land og en fremmed kultur; det er lærerikt, og en blir preget av de erfaringene man gjør.

-Oppholdet i Nicaragua, har gitt meg mye, mener hun. -Det viktigste var at jeg fikk et mer nyansert syn på mennesker som lever den tredje verden. Plutselig var de en del av min virkelighet, og jeg "oppdaget" at også de har et hverdagsliv, som stort sett består av de samme sorgene og gledene som vi opplever. I den rike del av verden er vi fokusert på at de er fattige, helheten

ser man kanskje først når en lever innpå dem.

-Det er ulike typer mennesker som reiser på brigade, sier Guri. Alle må være innstilt på å samarbeide, og en kommer svært tett inn på hverandre i løpet av disse månedene. Det kan jo være ei utfordring, samtidig som det er erfaringer en vokser på.

Hun forteller at brigaden skal fungere som et sikkerhetsnett hvis noen får problemer. Hele gruppa hadde møte en gang i uka, mens de i det daglige arbeidet sammen to og to.

Lærerikt arbeid

Rent praktisk tror hun ikke de var til så mye hjelp for bøndene. -Arbeidet var fysisk hardt, og det tar tid før en blir særlig effektiv.

Dessuten var dette mannfolkarbeid, og vi som var jenter ble møtt med litt skepsis. Imidlertid fikk jeg selv mye ut av det. Det var utrolig tilfredsstillende å se konkrete resultater av det vi gjorde, og jeg lærte blant annet litt om det å drive bærekraftig jordbruk.

Ikke noe ferieopphold

Mener hun at det er nødvendig med visse forutsetninger for å reise ut som brigadist?

-Egentlig ikke, men det er absolutt en fordel å kunne litt spansk på forhånd. Ellers er det viktig at man er klar over at det ikke er noen ferietur man legger ut på, sier hun.

Når det gjelder forberedelser, synes Guri at Soli-

daritetskomiteen gjorde et god jobb. -Fullt og helt klarer jeg å forstå hva man har begitt seg ut på, er en vel ikke før en befinner seg i Nicaragua mener hun. Jeg lærte likevel en god del av det vi var gjennom på forhånd, og var vel så forberedt som jeg kunne være.

Vanlig å reise etterpå

Guri forteller at de fleste velger å reise rundt i Sør-Amerika etter at brigadearbeidet er avsluttet.

-Flybilletten kan utvilsomt til å gjelde et halvt år. Selvsagt reiste hun rundt i to måneder, og var blant annet innom et språkkurs i Guatemala. - Det var vel egentlig noe jeg burde ha gjort på forhånd, og ikke i ettertid, sier hun.

Sør-Afrika:

18 millioner førstegangsvelgere

For første gang i historien skal Sør-Afrika avholde et demokratisk valg. Men er det ensbetydende med at Sør-Afrika blir demokratisk? Betyr det at de hvites syn på apartheid forandrer seg, og betyr det at Sør-Afrika blir et godt land å bo i for alle?

Valgets hovedmotstandere: Nåværende president Fredrik F.W. de Klerk og Nelson Mandela fra ANC (foto: AP/Nordlys).

U Kristian Wengen

Yngve Kristiansen er «afrikaekspert» i Studentenes og Akademikerenes Internasjonale Hjelpesfond (SAIH) og kjenner godt til forholdene i Sør-Afrika. Han skal antakeligvis til Sør-Afrika nå for å hjelpe til i forbindelse med valgprosessen. Han påpeker at det ikke blir demokrati bare fordi man avholder et valg, for valget er bare en av ingrediensene i en demokratiseringsprosess. Men likevel - det er stort skritt i riktig retning, og det viser at frigjøringskampen har ført fram.

Bakgrunn

Avskaffelsen av apartheid i Sør-Afrika fikk sitt første store gjennombrudd for under ett år siden. Da ble det nedsatt et slags overgangsstyre som skulle forberede valget og styre fram til det var avholdt. Det var fortsatt Fredrik de Klerks parti, Nasjonalistpartiet, som regjerte, men de var nå forpliktet til å rådspørre ANC før de tok store politiske beslutninger.

nest største partiet for hvite er Demokrati-partiet som er for oppløsning av apartheid av ideologiske grunner og ikke bare av økonomiske.

Velgeropplæring

Det siste halve året har det pågått en intens velgeropplæring. Det er 18 millioner som skal stemme for første gang i sitt liv. Det har vært store kampanjer for å få

alle grenser, kan man skjønne hvilke enorme problemer man står overfor.

Dette kommer i tillegg til at det er umulig å nå ut til alle 18 millioner førstegangsvelgere. Heldigvis snakkes det om valget overalt så folk får litt opplæring gjennom det. I tillegg skal det være veiledning i alle stemmelokaler for de som ikke er helt sikre.

Utsettelse umulig

Likevel tror ikke Yngve at Sør-Afrika ville tjent på å vente litt lenger med å gjennomføre valget.

- Sør-Afrika er moden for valg nå, på mange måter overmoden. Mye av konflikten som har vært den senere tid har kommet på grunn av for lang ventetid. Man ville nådd mange flere hvis man ventet litt, men prisen ville vært for høy.

Den eneste muligheten til at valget blir utsatt er etter hans mening at enten de Klerk eller Mandela blir utsatt for et attentat, det er for viktig å få gjennomført valget.

Inkatha

Partiet Inkatha stiller ikke til valg, og de har stått for en masse av de opptøyene som har vært i Sør-Afrika den siste tiden. Det blir i media framstilt som at det er en etnisk konflikt mellom zuluene og xhosane (Mandelas folkegruppe, den nest største i Sør-Afrika) men det er feil. Det er en politisk konflikt mellom Inkatha og hovedsakelig ANC.

- Faktisk viser meningsmålinger at ANC har større oppslutning blandt zuluene enn Inkatha, sier Yngve.

Likevel er det stor mulighet for at de fleste zuluene ikke vil stemme, fordi de er redde. Inkatha har sagt at det å stemme er et svik mot dem, og i et samfunn hvor den politiske intoleransen er så stor at det er vanlig å ta livet av sine motstandere kan man forstå frykten.

En del Inkathamedlemmer har sagt at de vil stemme fordi om ikke Inkatha stiller til valg, og det viser at Buthulesi, lederen for Inkatha, ikke har full oppslutning i sitt eget parti om å boikotte valget, og at mange nok hadde ønsket at partiet hadde stilt til valg.

Etter valget

Selv om ANC får mer enn halvparten av stemmene ved valget vil de ikke kunne styre som de vil. Mange beslutninger må taes med 2/3 flertall, og det er det liten sjans for at de vil få. I tillegg til det skal

de gå inn i en nasjonal samlingsregjering som også vil holde ANC litt i tømmene.

Samarbeidet mellom ANC og Nasjonalistpartiet vil nok bli like vanskelig som det har vært til nå. Selv om Nasjonalistpartiet ikke støtter apartheid lenger er det mer på grunn av økonomiske og organisatoriske vanskeligheter enn på grunn av ideologisk overbevisning.

En av oppgavene til den nye nasjonalforsamlinga, som kun skal styre i en overgangsperiode på ca. 5 år, er å lage en ny grunnlov. Der vil det bli stor uenighet i de store politiske linjene - og særlig den økonomiske politikken og spørsmålet om fordeling av land kommer til å by på store problemer.

Ikke borgerkrig

Det er så godt som umulig å spå hva som skjer etter valget men Yngve tror ikke, i motsetning til mange andre, at det kommer til å bli borgerkrig i Sør-Afrika.

- Det kommer nok til å bli områder med mye vold, og mange politiske drap, men ingen av de som er troende til å starte en krig, verken Inkatha eller de hvite ytterkreftene, er militært sterke nok til å få det til.

Men han tror altså at det kommer til å bli store problemer etter valget. Regjeringens oppgave kan sammenlignes med å bygge opp et land etter en krig. Folk er utålmodige, de forventer raske forbedringer, og hva de gjør hvis forventningene ikke oppfylles er ikke lett å si.

De hvite

Det er ingen som tror at apartheid ikke vil eksistere i Sør-Afrika lenger rett etter valget, selv om et stort flertall av de hvite støtter de forandringene som foregår. Selv om mange hvite har en demokratisk innstilling kommer nok denne støtten i større grad på grunn av at Sør-Afrika er blitt et utrygt land å bo i enn at de mener at apartheid er feil. De hvite er rett og slett lei av å bo med gitter rundt husene sine.

Yngve tror at vi i beste fall vil se at apartheid er borte når alle de som har vokst opp i dagens samfunn er borte. Det vil for eksempel ta mer enn 15 år før det finnes folk som har fullført en utdanning i Sør-Afrika i en totalt anti-apartheid skole.

- Men, avslutter Yngve, - om 10 - 15 år vil det nye systemet forhåpentligvis ha blitt velfungerende, og man kan vokse opp i et samfunn som garanterer like rettigheter for alle i Sør-Afrika.

ANC har fått motstand også fra the Inkatha Freedom Party (foto: AP/Nordlys).

Valgets resultat

Den 27. april skal det altså avholdes valg. Meningsmålingene varierer med å gi ANC mellom 50% og 65% oppslutning og det er altså ikke tvil om at Nelson Mandela blir Sør-Afrikas nye president. Alle partier som får over 20% har krav på en visepresident, og de Klerk er den eneste som har muligheten til å bli det, men han er til gjengjeld i følge meningsmålingene sikret den plassen. Det er ca. 20 partier som stiller til valg både for hvite og for svarte. Det nest største partiet for svarte er PAC, som står til venstre for ANC og er mindre samarbeidsvillige. De mener at ANC har gitt for mye etter. Det

folk til å stemme og for å få dem til å skjønne prinsippet ved avstemningen. Et stort problem har vært å overbevise folk om at valget er hemmelig og at ingen får vite hva de stemmer. De svarte er vant til at makta finner ut hva de gjør uansett, samtidig som de har en generell mistro til systemet - og valget er en del av systemet. Folk er også vant til at et kryss symboliserer noe man ikke liker, når man da skal sette et kryss ved det partiet man vil stemme blir forvirringen forholdsvis enorm.

Når det så er to offisielle språk i Sør-Afrika, afrikaan og engelsk, og de fleste bare kan et av dem, hvis de i det hele tatt kan noe annet språk enn noen av de mange lokale språkene som går på tvers av

Tidligere statsråd Oddny Aleksandersen:

-Ta aktivt del i samfunnslivet

U Trond Gabrielsen og Snorre Sanner (foto)

Det er fredag. Klokken er tolv. Ved det Kongelige Norske Slott har regjeringen allerede sittet en time i sitt ukentlige statsråd. Jeg går med en ministers rake holdning oppover trappene i det fasjonable nye bygget på nedsiden av UB. Jeg bærer i meg en sunn nervøsitet og noen ubetydelige forventninger til mine prestasjoner. Skruv vi tiden tilbake ett år, satt nok en mye mer nervøs administrasjonsminister i Kongens statsråd klar til å presentere saker fra sitt departement. En stilling med skyhøye forventninger. I dag, ett år etter, sitter hun med det administrative ansvaret for studiene næringslivsretta seminar og pedagogisk seminar for yrkesfaglærere her ved UiTø. På døra hennes i dette lyse glasshuset står det Oddny Aleksandersen, førstekonsulent. En tidligere statsråd som ofrer lunsjpauzen sin for et intervju med studentavisa. Det er nordnorsk gjestfrihet det!

Fra makro- til mikroperspektiv

Oddny Aleksandersen har et lyst og trivelig kontor med utsikt både over Tromsøysundet og Grønnåsen hoppanlegg. Det vet hun å sette pris på, men med tretten måneders erfaring som politisk sjef for utviklinga i det norske byråkratiet, er hun seg bevisst prisen på slike fasjonable og tildels kunstneriske bygg.

For de fleste er kanskje Administrasjonsdepartementet vanskelig å få grep om. Oddny selv er ikke sen med å prøve å få definert både sin tidligere jobb og departementets arbeidsoppgaver generelt: -Administrasjonsdepartementet er et noe pregløst departement. Vi jobbet med effektivisering av byråkratiet og personalpolitikk for de statlig ansatte. Det innebærer arbeid med systemendringer og omstillinger. Det var mye spennende arbeid jeg med glede ser tilbake på.

En kan vel aldri helt bli den samme etter å ha vært statsråd i landets regjering? Er det ikke både litt kjedelig og litt for snevert å komme tilbake til en mer normal jobb etter tretten måneder i statsrådspost? -Fra et makroperspektiv hvor du skulle fatte beslutninger for hele landet og ned til et mikroperspektiv, er det

Tidligere administrasjonsminister, Oddny Aleksandersen, valgte å gå av som medlem av regjeringen høsten '93. Siden den tid har hun arbeidet her ved UiTø. Hvilke erfaringer har hun gjort seg fra maktens tinde? Hvilket syn har hun på pressens fremgangsmåter og hvordan ser hun på situasjonen til deg og meg som studenter?

et stort sprang, innrømmer Oddny Aleksandersen. Hun synes likevel ikke overgangen har vært noe problem. -Det er forholdsvis mye interessant som skjer her ved UiTø også. Ikke minst møtet med de unge. Sånn sett kan det være spennende å jobbe på mikronivå også. Den største forskjellen ligger i viktigheten av sakene du behandler og konsekvensene av de beslutningene du tar.

Telefonen ringer for første gang til en fortsatt opp-tatt middelalderende dame. Det skal bli flere før hun etterhvert må koble telefonen over. Oppringningen gir meg tid til å kom-

mentere de grønne vårskjørtene hennes i påvente av en grønn vår utendørs. Slikt sett ser hun farverik ut. Oddny Aleksandersen gikk frivillig av som statsråd etter å ha blitt slaktet for sin innsats i tabloidavisene. Jeg har allerede rukket å love at dette intervjuet ikke skal ta opp de samme spørsmålene om hvordan hun oppfattet mediakjøret og de reelle grunnene rundt hennes avgang. Men det skal vise seg at jeg også er rimelig påvirket av tabloidpressen i mitt forsøk på å drive journalistikk.

Statsråd til alle døgnets timer

Mange av oss går vel med en statsråddrøm i magen. Hvordan er det egentlig å være med i regjeringen? -Det å være statsråd i n e b æ r e r mange roller. Det sermonele rundt statsråd hver fredag klokken 11 og all annen representasjon var fint, men det er ytterst formelt og høytidelig. En helt annen tone og rolle har du som statsråd i partiet og i forholdet til Stortinget. Statsviteren Oddny Aleksandersen veier alle spørsmål nøye og er seg sine svar bevisst slik en politiker fort lærer seg. -Det er et enormt ansvar å være regjerings-

medlem. Hun ser bestemt på meg for at svaret skal gi mer tyngde. -Alle som sitter i regjeringa er seg sitt ansvar bevisst. Saksmengden er så stor at jobben er det altoverskyggende, og du må være statsråd til alle døgnets timer. Men på den annen side er det uhyre interessante og viktige saker du jobber med som medlem av regjeringa. Jeg tror statsrådsjobben er ekstra tøff for de som representerer distriktene. De må pendle mellom jobb i Oslo og familie og venner i distriktene. En representant fra distrikt-Norge har ikke det sosiale nettverket rundt jobben som kan gi sårt tiltrengt avkobling.

Men en finnmarking fra Vadsø har vel vært i hardt vær før? -En annen dimensjon er de enorme forventningene til at regjeringas distriktrepresentanter skal gi bedringer for distriktene. Å være ansvarlig toppolitiker på makroplan er å gi og ta innenfor lagte rammer slik at resultatene sjelden blir så gode som en skulle ønske. Vi smiler til hverandre og forstår vel hverandres argumenter også når det gjelder studiemeldinga. Det er merkelig hvor lydhør en blir overfor mennesker med en litt eksklusiv kunnskap.

Terningkast-vurdering

Selv om Oddny Aleksandersen har vært utsatt for nådeløs kritikk av Kristiania-pressen som hun selv kaller den, mener hun pressen har en viktig funksjon i dagens maktapparatet. Hun har selv vært både informasjonsmedarbeider og NRK-reporter, men ser en betenkelig tendens de siste åra i at pressen er blitt mindre og mindre saksorientert til fordel for en økt personfokusering. Hun er forbauset over pressens tendens til å gå i flokk når det gjelder saker og fremstillinger av personer. -Hvis en journalist vurderer min innsats som dårlig, er det lett at det får en forsterkende effekt når de andre hiver seg på samme fokuseringa. Slik sett kan det gi et skeivt bilde av innsatsen min. Likevel tror jeg mediakjøret går i bølger. Noen perioder blir politi-

kerne hardt utsatt, mens i andre perioder får de oppreisning, sier hun i et gjennomgående forsøk på å ikke bli husket som en som syntes pressen var uhyggelig.

Den senere tiden har terningkastet også gjort sin inntreden ved vurdering av statsrådenes innsats. I Dagbladet kunne vi lese en slags anmeldelse av statsrådenes karakteristisk satt opp med et terningkast og en «god begrunnelse» på noen få linjer. -Terningkastbruken er hverken seriøs eller gimick, sier hun overbevisende som om disse tankene har vært framme til stadiet. -Ved vurdering av en kakebakst kan det legges kriterier til grunn angående smak, substans og utseendet. Så lenge det ikke foreligger klare kriterier ved vurdering av personers innsats, er jeg betenkt over terningkastbruken.

Utspillsdemokrati

Det blir mye prat om pressens fremgangsmåter når Oddny Aleksandersen skal intervjues. Selv om hun ikke vil svartmale pressen, mener hun at den behandlingen hun har fått var vel tøff til tider. Av Dagbladet ble hun oppfordret til å gå av til tross for at hun mente å ha gjort en god jobb. I toppolitiske verv er mediafokuseringen blitt en stadig viktigere del av hverdagen. Det gjelder å utnytte media i stedet for å bli utnyttet. Men er mediatekke blitt det viktigste for en toppolitiker? -Ja, det tror jeg. En politiker skal gå ut og markedsføre en politikk. For å få tilslutning må vedkommende både vekke tillit og virke troverdig. Det viktigste mediumet er blitt fjernsynet hvor politikerne må komme med korte, konsise svar som alle skal inneholde en god del fakta og et tillitsvekkende budskap. Det kan gå utover seriøsiteten i politikken, sier hun betenkt med foldede hender i fanget som om hun ba om en mer seriøs journalistikk i neste generasjon. Politikeren Oddny Aleksandersen bruker all sin innsikt og erfaring i et begrep jeg ikke før har hørt. -I dag har vi et slags utspillsdemokrati i Norge, bryter hun ut. Jeg rynker på nesene i håp

om at hun vil forklare oss mindre garvede samfunnsengasjerte litt nærmere. -Det er blitt mer og mer vanlig at politikere kommer med utspill i massemedia for å sette søkelys på saker og fokusere sin politikk. Carl I. Hagen er kanskje den mest markante utspillspolitikeren vi har i dag.

Ta del i samfunnslivet!

Våren er en fin tid selv i Tromsø. Men selv om våren er full av lys, forløsning og forventning, er den også akademisk indre mørketid med eksamensangst og alle de spøkelsene den fører med seg. Har en tidligere statsråd noen råd til Breivika voksende studentmasse som kar-

-En bør på de fleste fagområder få med seg verdensperspektivet.

rer seg til lesesalene i disse pre-eksamenstidene: Tørre i munnen og tunge i hodet og mest klare for en jobb i parkvesenet eller et sted hvor bøkene kan stå i fred hjemme. Først og fremst er det viktig å få

struktur på lesinga slik at teoriene sitter. Men det alene er ikke nok. En bør på de fleste fagområder få med seg verdensperspektivet slik at en kan sette teoriene inn i praksis på et tidligst mulig stadium. Min viktigste oppfordring til dagens studenter, er å ta del i samfunnsdebatten og samfunnslivet.

Hun forstår frustrasjonene mange realfagstudenter må føle når de ser at samfunnsengasjementet må vike for leksene, fordi de ikke kan få konkret nytte av sin kunnskap om samfunnet på besvarelsene sine. Likevel skulle appellen være klar nok: For de som ønsker seg karriere innen samfunnsvitenskapelige fagområder, er det å engasjere seg i samfunnslivet en forutsetning. -Det er mange toppolitikere som mangler akademisk utdanning, men de har lært seg vel så mye kunnskap gjennom praktisk arbeid i parti, organisasjon og utvalg. Egenskaper hun ser på som viktige for framtidige ledere i samfunnslivet er handlekraftighet og villighet til å ta beslutninger selv om de er upopulære. -Det stilles naturligvis forskjellige krav til næringslivsleder, en byråkrat og en politiker, men alle bør ha en bred innsikt i samfunnet. Det kan bare fås ved å delta aktivt i samfunnslivet allerede fra studietiden av.

-Det er verdt strevet

I mitt forsøk på å få inn den menneskelige dimensjon spør jeg om det er verdt strevet å gå med ambisjoner om å bli leder eller

For de som ønsker seg karriere innen samfunnsvitenskapelige områder, er det å engasjere seg i samfunnslivet en forutsetning, sier tidligere statsråd Oddny Aleksandersen.

en annen innflytelsesrik stilling i samfunnslivet. Oddny Aleksandersen støtter hånden mot hake-spissen og er rede for noen filosofiske betraktninger. Det skulle ikke volde henne særlig stort besvær, men først spør hun om det er greit at hun tar seg en røyk. Ja, det skulle vel ikke fremskynde leveårene mine med så mye, svarer jeg, og hun lukker opp vinduet og smiler. -Jeg røyker nemlig. Det er en av mine få laster, sier hun og ler mens hun kommer tilbake og setter seg ved bordet. -Ja, det er verdt strevet å ha ambisjoner, men en må vite at jobben blir det altoverskyggende. Ingen ledende stillinger i samfunnslivet er noen åtte til fire jobb. Hun vet hva hun snakker om, og er en av stadig flere toppolitikere som velger mer tid til familien framfor videre karriere og egen faglig utvikling. -En får enormt mye ut av en innflytelsesrik jobb i samfunnslivet, men en må samtidig være forberedt på tøff og til tider nådeløs behandling.

Hernes den beste dere kunne ha fått

En som har blitt utsatt for tøff og nådeløs behandling er utdanningsministeren vår. Oddny Aleksandersens tidligere regjeringskollega, Gudmund Hernes, kjenner det akademiske miljøet til fingerspissene. Han har selv vært en del av det i alle år. -Jeg kjenner ingen andre enn Hernes som mener det er så viktig at vi får en generasjon med høy kompetanse. Hernes ønsker nok å gjøre det beste for studentene, men han har hatt en økonomisk ramme å forholde seg til. I og med at Oddny Aleksandersen ikke lenger er aktiv politiker vil hun ikke vurdere Hernes' fremgangsmåte. -Jeg tror Hernes er den beste utdanningsministeren dere kunne ha fått. Men når det er sagt har jeg også all forståelse for studentdemonstrasjonene i høst. Hvordan kan du samtidig støtte Hernes og oss studenter, funderer jeg. -Den økonomiske rammen Hernes har å forholde seg til avgjøres ikke av Utdannings- og forskningsdepartementet, men ved en politisk drakamp over statsbud-

sjettet om overføringer i en økonomisk innstramningstid hvor alle må gi noe. Hernes på sin side har gjort det beste ut av sin tildelte ramme. Men den kan være for liten for dagens økende studentmasse, og derfor har jeg forståelse for reaksjonene deres. Gjør aksjoner inntrykk på deg som erfaren politiker? -Da dere mobiliserte i høst, var det to ting som slo meg. For det første skjønte jeg at dere mente alvor, og for det andre fikk dere forståelse for den vanskelige studiesituasjonen dere befinner dere i. Dere har dyrere lån å betjene enn tidligere på grunn av lav prisstigning som ikke lenger «spiser opp» lånebeløpet, det stilles høyere krav til inntakspoeng og av eksamensresultater enn tidligere, og kanskje det tøffeste: Dere har heller ingen garanti for jobb etter alt iherdig slit.

-Jobbene står ikke i kø

Hvordan er så jobbmarkedet for en avgått statsråd? En skulle vel tro at arbeidsgivere sto i kø for å suge til seg Oddny Aleksandersens spisskompetanse på

struktur- og forvaltningsforbedringer? Hun ler og rister på hodet. -Det kommer helt an på hvilket departement en kommer fra. Naturlig nok er for eksempel næringslivet uhyre interessert i næringsministerens kunnskap om offentlig politikk og de faktorer som setter rammebetingelser for næringslivet. Selv har jeg bare fått forespørsel om å delta i noen utvalg og råd hvor jeg kan bidra med min kunnskap. Slikt sett er det stille etter stormen for den 21. statsråd, den 13. kvinne og den femte sådanne fra Nord-Norge som har vært sjef i Administrasjonsdepartementet. Som analytisk og problemorientert stasviter er det nok godt å kunne jobbe litt mer tilbakelent igjen. Hun har ingen ambisjoner og planer om å komme tilbake som toppolitiker, men vil som det samfunnsengasjerte menneske hun er fortsatt være opptatt av forvaltningspolitikk og annet innenfor statsvitenskapens område. Hun ønsker å være handlingsorientert, og få mer tid til å jobbe sak og fag uten personlige avsporinger.

Jeg spør om en liten morsom historie fra statsrådtiden. Igjen kommer hennes seriøsitet fram. -Det har vært mye moro. Ikke alt egner seg å si og en god historie bør ha noe å gjøre med de temaene vi har snakket om. Hun hever blikket på ministers vis, men kommer ikke på noe. Isteden spør hun om jeg skal bli journalist. -Nei, jeg skal nok ikke det, svarer jeg litt forundret. -Du har stilt de samme spørsmålene som journalistene før deg, oppsummerer hun i en vennlig tone. Er det rart at vi kaster terning på stadig flere områder? Blir vi ikke alle et produkt av de som beskriver og forklarer, nemlig pressen? Fanges ikke de nye journalistene opp av det de mer erfarne journalistene gjør? Jeg humrer litt for meg selv og tenker tilbake på åpningsreplikken min om at det ikke var i min hensikt å spørre om de samme spørsmålene som tidligere journalister. Jeg reiser meg litt brydd, takker for intervjuet og minner henne på at jeg har en liten morsom historie til gode.

-Farvel, statsråd.....

Lofotfiske

-Vinterens største orgie

Hver vinter strømmer millioner av skrei til lofoten for å gyte. I en stor suppe av sjøvann, rogn og melke blir den neste generasjon Lofotorsk unnfanget. Og ett 30 talls meter over denne orgien kjemper fiskerne en kamp om ressursene. En kamp også for sin eksistens. For fiskerne langs kysten føler på kroppen hver dag en faktisk trussel mot deres levebrød. Ett levebrød som for mange har ankerfestet i Lofotfiske.

"Kem skal henges når fesken førsvinn?"
Gamle slagord blir som nye, nå i disse EU tider.

Hvert år i slutten av januar kommer skreien sigende på yttersiden av Lofoten. Den har vært i Barentshavet for å bli fet. Og fet er den blitt. Men nå er den også blitt kåt, eller hva man skal kalle det. I alle fall, den har ett vist behov for å tømme seg. Smekkefull av rogn og melke som den er. Og etter noen tusen år har den funnet ut at Lofoten er plassen å gjøre det på. Noe Lofotværingene er helt enige med den i. Forskjellen er at skreien kun gjør det i ett par måneder. Lofotværingene hele året.

For Lofotfiske er selve forutsetningen for livet i øyriket. Noen vil kanskje bestride dette, og si at man lever av turister, men Helga og Fritz kommer til Lofoten for å se kystkultur og fin natur. Så uten det ene ville heller ikke det andre vært slik vi kjenner det i dag. Dessverre skinner

manglende erkjennelse av dette gjennom, om du besøker Lofoten og vet hva du skal se etter. En rorbu er ikke lenger hva den var. Kong Øystein reiste i sin tid tak over hodet til fiskerne i Storvågan. Men særlig mer enn tak var det ikke. Nå i dag er en rorbu egentlig en selvstendig hotelltenhet, med alle fasiliteter.

Betydningen dette fisket har hatt for befolkningen langs kysten kan ikke måles i kroner og øre, eller i antall tonn fisk. Det handler om mye mer. En grunnpilar i kystkulturen er dette fiskeriet. Fra alle landets kanter kommer fiskerne for å hente opp sin del fra havets spisskammer. Til Svolvær, Skrova, Kabelvåg, Hopen, Henningsvær, Stamsund, Steine, Ballstad, Sund, Reine, Sørvågen, A, Værøy og Røst kommer de. Fra Finnmark,

til Lindesnes. Med så mange forskjellige mennesker på så små områder må det skje mye rart. Og mye rart kan historiene fortelle om. Fra historien om Trollfjordslaget til masseslagsmål i Henningsvær. Historier om rivalisering mellom de ulike landsdelene. Og ennu den dag i dag henger uttrykkene igjen. Han tykje(fanden selv) skal vistnok ha vært vestlening, og er du Helgelening så er du hestkuk. Mye ord for pengene, men sagt sterkere enn det er ment. Bannskap er ikke noe man er flau over i Nord-norge, eller for den saks skyld heller ikke i miljøer hvor man lever ekstremt.

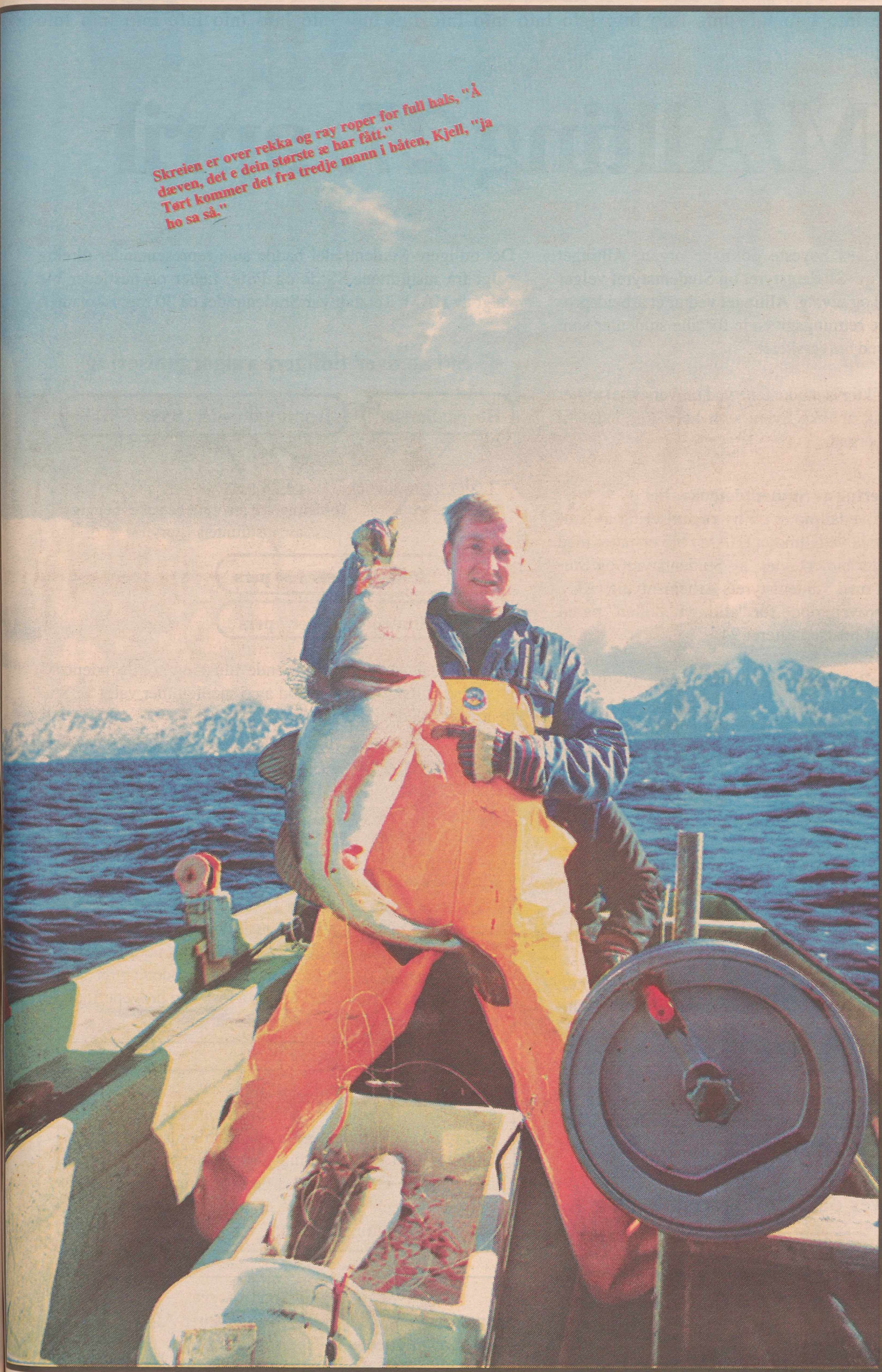
Selv om andelen fisk som blir tatt opp ved kysten er bare blitt mindre og mindre ettersom årene har gått, og antallet trålerredere har økt i stortingslobbyen. Det er ett uom-

Kniven i været. Hvem han gestikulerte til vites ikke. Er det fotografen eller er det EU byråkrater som får et klar melding? Det som er sikkert er at den jobben som han gjør er undervurdert. Hva ville gamlandet vært uten menn og kvinner av slik støpning?

Skreien er over rekka og ray roper for full hals, "Å dæven, det e dein største æ har fått." Tørt kommer det fra tredje mann i båten, Kjell, "ja ho sa så."

For når noen trår over streken, med eller uten vilje, er det som regel redskapen det går ut over. Og redskap koster penger. Mye penger. Og da kommer navnet på en helt annen redskap ofte ut på VHF-nettet. Som den mest innvidde leser nok forstår, er ikke dette omtalte ord, «penis». Da svært få personer i vår primærnæring har hatt fast leseplass på MH-bygget. Fiskerne kaller gjerne en spade for en spade.

Lofothavet er delt opp, og grensene er godt merket. Ikke med gjerder, men med merker i fjellene og linjer på kart. Hver redskapstype har sitt område. Og også sine tider det er tillatt å fiske på. Ett system som er helt nødvendig, og som faktisk fungerer. En av grunnen til at det gjør det er at fiskerne selv har vært med å utforme det. Og egne regler følger man gjerne.

Om "å ha sæ"

Dette med sex er noe som kommer opp i de fleste sammenhenger. Selvsagt har det sin plass under Lofotfiske også. For med så mange kåte torsker i havet, og med vår i lufta, sier det seg selv at man må bli påvirket. Derfor er fiskerne svært opptatt med dette «å ha seg». For skal man få fisk så må man ha «hail». Og desto ferskere og bedre dette «haillet» er, desto mer fisk.

Dette er nok bare overtro, for da undertegnede var på havet sist ble denne hypotesen testet og da holdt den ikke mål. Ray, som er livets glade gutt uten noen hengende i revolverhånden, fikk den største skreien. Men det kan jo være at ikke alle data var tilgjengelige. Men han holdt fast på at alle kort var lagt på bordet, og dermed er forsøket godkjent. Men uten først å ha utført testen på ett større utvalg individer er ikke hypotesen forkastet.

U Geir K. Ronland
(tekst og foto)

stelig faktum at kystfiske som driver dette fiskeriet taper i kampen om kvoten. Mens havfiskeflåten får en større og større del av kaka. Dette til tross for at Lofotfiske er ett uhyre lønnsomt fiske, med stor avkastning på kort tid. Fiskeriet svømmer inn i «fjærrandsonen» på egen spord, og nærmer seg om å bli hengt på hjell.

Men nå i disse EU dager kommer gamle slagord fram igjen, -Kem skal vi hæng på hjell'n når feskene e borte. Med klar adresse til de høye herre som deler ut titusener av tonn torsk. Dette med den ene hånden, mens den andre brukes til å radere bort de såkalt ueffektive enmannsjarkene, og dermed nekte folk langs kysten å

drive med det som de har gjort i tusener av år. Nemlig litt av hvert, og når det passet best. For fiskerbonden skal vekk. Det er ikke lengre rom for de små. Men inntil videre består Lofotfiske og ennå er det fisk å dra opp fra havet. Og fortsatt i mange år vil Lofotkatedralene strekke seg mot skyen, og ynke seg under vekten av skrei.

Organisert kaos

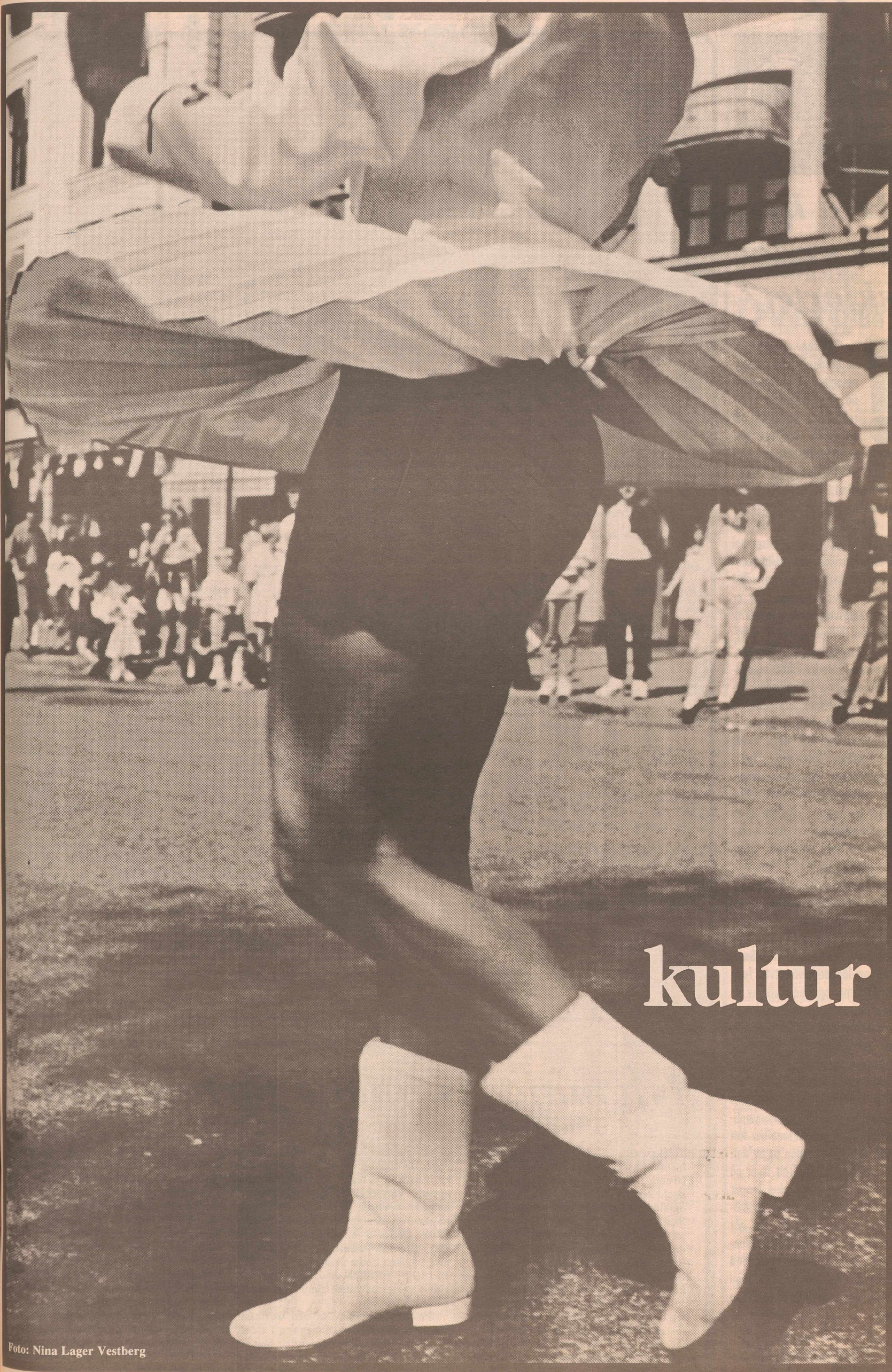
For en utenforstående fortøner Lofotfiske seg som et kaos. Hundrevis av båter og alle typer redskaper, juksa, line og garn i skjønn forening. Ett kaos er det, men ett organisert kaos. Spillereglene er klinkende klare, og stakkars den som prøver seg på noe tull. Selv om det er et Lofotoppsyn, som er et slags politi, så er

alle politi ute på havet. For fiskerne følger med hverandre. Og ordene som blir spyttet ut på eteren egner seg ikke på trykk. Arthur Arntzen har festet en del på papiret, men selv ikke hans alter ego, Oluf, ville turt å bruke dem på NRK. Og vissheten om at min mamma leser dette gjør at jeg ikke tar med utdrag.

kultur

Foto: Nina Lager Vestberg

KULTUR
KOMMENTAR

Hva har du under skjørtet?

KOMMENTAR 90-årene er blitt så til de grader preget av teknologien og mulighetens tid. Ting forandrer seg i rekordfart, både på godt og vondt. Det som var umulig og uakseptabelt for kort tid siden er idag mulig og i høyeste grad legetimt. Det finnes ikke lenger noe naturlig og bastant skille, vi tøyer hele tiden grenser. Et godt og virkelig rikt illustrert eksempel på dette kan være den stadig økende sex-fokuseringen som har vokst frem i dagens samfunn. Sex er blitt en salgsvare av de store på lik linje med bilindustrien. Vi oversvømmes av alskens mer eller mindre perverse blader, filmer og oppblåsbare figurer i forskjellige fasonger og stillinger. Grensene for hva som er akseptabelt og gjengs oppfatning hos folk flest skyver man hele tiden foran seg og tøyer til det lengste. Tvisomme kommersielle krefter drister seg hele tiden lenger og lenger i håp om noen lettjente penger. Og vi, dumme som vi er, lar vi oss lure gang på gang. I en åpenlys mangel på noe mer fornuftig å si har sex sneket seg inn som et av våre dagligdagse og trivielle samtaleemner. Vi diskuterer det på bussen, med naboen og med dama i kassen på Rema. Samtidig som lommene våre tytes fulle av kondomer og ørene fulle av alskens informasjon om hvordan vi skal få brystene mindre eller piken større. Ingenting skal lenger forbli usagt eller ugjort eller ikke bli tatt opp til debatt av sensasjonlystne media. Alt skal diskuteres og drages ut til det kjedsommelige, og ikke minst til man har fått vridt den siste kronen ut av det. Alt skal bokstavelig talt frem på bordet og ingenting skal lenger overlates til vår etterhvert så skitne fantasi. Forsetter det slik går vår kjære fantasi en lite spennende tid i møte og det er ikke godt å si hvordan det hele vil ende, men du vet hvis enden er god er allting godt.

Jørgen Flåt

DIKT

Om kjærlighet eller nokka anna

Det sette seg i magen
Har mange avskynginge
Katastrofe jordskjelv vulkana
eller en liten klump is
som smelte
våren varme
sola tine
regne, yrlite forsiktig
samles i det våte
den godonde følelsen

Finnes virkeligheita
når det gjør så ondt?
Finnes eg når det gjør så godt?

Etterpå e ingenting sikkert
Ikkje engang
et etterpå
e sikkert
- ell

Eg - Meg 0 - 0 (tre kamper)

Han sa at han var heime
både heime og borte.
Det var ikkje lenge
før han måtte gå.

Den tida det tar frå
du anar til du hatar,
er den tida flukta di tar
- kaosets mellomspel; frå
kosmos til eventuelt kosmos
- men i regelen ikkje.

Eg blei slått ned, og havna
på glattcella. Men eg
treng ikkje å klare
å sone; det må eg uansett.
Så blir det kanskje uavgjort.

Yngve Nordgård

Selverkjennelse

Snu dæ sjøl på vranga Se dæ sjøl ut - inn.
Kanskje du e fanga. Eller ka du finn?
E du en av dæ som følge alle norma?
Tør ikke å gå hjem, voktes av onde orma?
Hvis du spør mæ, så trur nu æ
at hvis du snur dæ sjøl på vranga, så blir det masse søl.
Og æ trur du finn dæ sjøl fanga i en diger blodig pøl!

K.B.

Motangst

Lysannes perle av angst
trille nedover bakken
sakte
hold igjen
med egne krefter
formert av
tid, press, ord, luft, jag, mas
formert av
usynlige band
uangripelige krefter
formert, uformelig
forma i form
så stoppe dem
uten synlig grunn
snur, trille
oppover
mot tyngdeloven, janteloven og alle løfta
om bedre tide
lovnad om ny lov
På rødt lys
motangst.
- ell

Hjemmeeksamens forbannelse

Hahahahaha. Nå er jeg ferdig med hjemmeeksamen. Det er to dager igjen til fristen, men nå har jeg fått nok! I går kveld satt jeg foran skjermen til halv ett og flikka på dårlig språk og trykkleifer. Skal jeg bruke "ettersom", "forsåvidt" eller "således" her?? Hmmm? Kanskje denne kommafeilen vil trekke ned karakteren? Har jeg sagt nok om de russiske borgerligliberale før 1914? Og åssen i huleste fikser jeg sidetall på PC'n?

Etter et ukjent antall kaffekopper tusla jeg hjem i transe mens den russiske revolusjons forutsetninger dansa tango i skallen min. Og ikke helvete om de ville gi seg med det før bortimot klokka tre på

natta. Jeg har ikke spist middag på tre dager og døgnrytmen står på hodet. Det er vanskelig å tenke på noe som helst annet. Vårformemmelsene jeg merka i helga er som blåst bort og det som tidligere gav livet mening interesserer meg sånn passe. Derfor er jeg redd for at et kollaps kan være forestående hvis jeg ikke gir meg nå. Den tredje utgaven av DEN ENDELIGE VERSJON er derfor lagt i konvolutt og nektes videre gjennomlesing og korrektur.

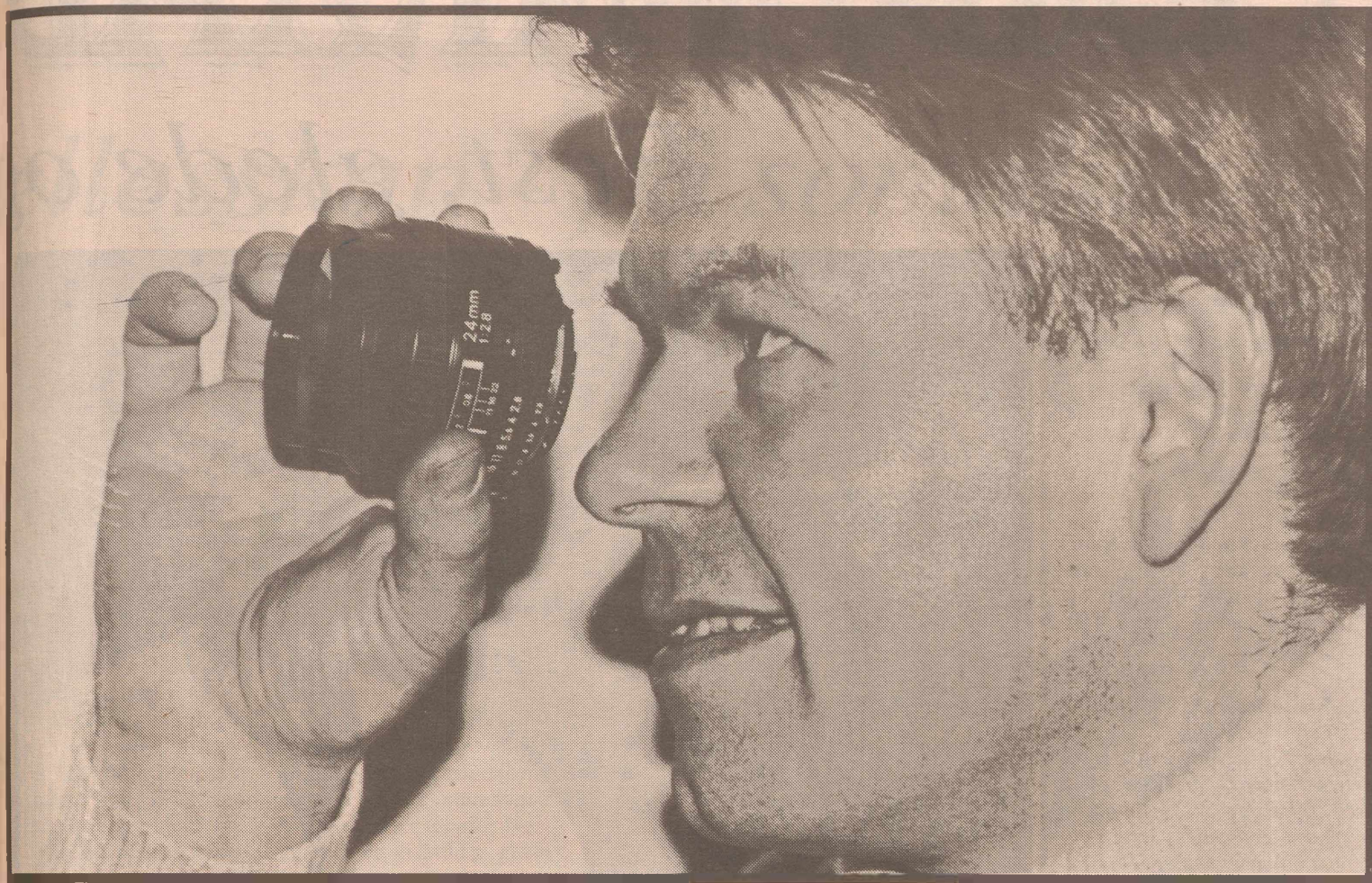
Problemet er bare at den nærmeste omgangskrets også befinner seg i transe om dagen. Hjemmeeksamen har lagt sin klamme hånd over det meste av inspirert

konversasjon. Folket sitter mye og stirrer ut i lufta med ettertenksomme miner. De fleste har da også bare akkurat nok tid igjen til å bli ferdige med oppgaven. Men altså: å være tidlig ferdig er ikke den store fordel man skulle tro. Stadig dukker det opp momenter som bør tas med i besvarelsen. Det er ikke mental fred å få før saken er levert og kanskje heller ikke da. Men nå gidder jeg ikke mer! I kveld går jeg alene på byen og drikker meg snydens! Og i morra leverer jeg oppgaven for aldri å se på den mer! Skål kosmonauter!

Av Torgeir Eikeland

Bilder til inspirasjon

Ola Røe ser verden gjennom linsa.

Er du trøtt og lei av bokstaver, svart på hvitt, og trenger ny inspirasjon i en tøff eksamenstid? Da skal du ta deg en tur innom Studenthuset, hvor fotografen Ola Røe tar deg med på en reise i fotografiets verden.

KUNST

Utstillingen på Studenthuset er et resultat av noe av fotografen Ola Røes arbeid over 10 år. Alt i alt 23 bilder kan du hvile øynene på og leve deg inn i nord-norske om-

givelser på sitt beste. Gjennom sin kameralinse er han en mester i å fange opp de meget spesielle fargene, som særpreger mørketiden. Her har du en ypperlig sjan-

se til å oppleve det lyset man kanskje ellers ikke legger merke til i de mørke måneder.

De samme bildene som nå pryder Studenthuset har nylig vært stilt ut i et fotogalleri i London. Under denne utstillingen i London var det et teater som viste stor interesse. De ville ha bildene hengende i teatrets foajee, samtidig som et stykke av Bjørstjerne Bjørnson hadde premiere. Bildene har også vært stilt ut i blant annet Stockholm, Reykjavik og på den nye hurtigruta

«Nordlys», da den hadde sin jomfrutur til England.

Han er en fotograf med mange jern i ilden, og han kaster ikke bort verdifull tid. Mens utstillingen hans nå henger på Studenthuset, har Ola satt kursen mot Karesuando, hvor han skal undervise i foto på en samisk folkehøyskole. Han klarte også å holde noen forelesninger og fotoseminar mens han var i London nylig.

-Hvis fotoklubben eller andre fotofrelste skulle være interessert

i et arrangement i forbindelse med utstillingen, så må dere bare ta kontakt, sier Ola. Han er å treffe etter 26.mai, på Røe foto. Skulle du være en av de heldige som fortsatt har noe igjen av studielånet, så kan du faktisk slå til å kjøpe ett eller to av disse nydelige fotografiene. Men merk deg: dette er kvalitetspriser !!

U Rachel-Katrin Andersen
Geir K. Ronland (foto)

Uhøytidelig høytidelighet

Eller omvendt hvis man heller ønsker det. Lørdag 16. april åpnet Tromsø kunstforening sin tredje tromsoutstilling. Utstillingen er åpen for alle som er bosatt i Troms fylke, såvel amatører som profesjonelle.

KUNST

Av over hundre innsendte er det faktisk bare femten verker, av fjorten utøvere som har fått slippe gjennom kunstforeningens nåløye denne gang. Dette visstnok for å gi utstillingen en viss prestisje for fremtiden. Om de har lyktes med dette får man selv troppe opp og bedømme, men et og annet spørsmålsteget kan man alltid stille. NB! Til un-

derretning for kunstnytere med utvidet kunstbegrep: Det tildekte flygelet midt i rommet er ikke et av verkerne du vil finne i utstillingskatalogen.

Ved utvelgelsen har juryen lagt vekt på at tromsoutstillingen skal ha «romslig kvalitativ bredde og en uhøytidelig takhøyde». Og nettopp i det at man skal vise aktivitet på de forskjellige nivåer gjør det vrient for en innbilsk bedrevitende kritiker å vende tommelen fullstendig ned for de ting han ikke liker. Takhøyden er uhøytidelig, lykkelig nok, selv om enkelte verker som

«Pakten» av Stein Erik Sivertsen.

f.eks. Knut Kjærengs «Det å leve betyr alt», og Stein Erik Sivertsen's «Pakten» kan virke som om de er prissatt ut fra størrelsen på egoet.

Jazzfantasia av Jan Roald Andreassen er interessant og spennende. Man vil riktignok innbille seg at man har sett noe lignende før (og det har man trolig), men omgangen med virkemidler er ikke overdrevet, og dermed har

kunstneren kommet godt i havn. Likeledes Berit Mehus' «Byggeplass 1991». Det står tegning i katalogen, men man kan få inntrykk av andre medier i denne halvannen kvadratmeteren. Man leter etter bildet bak bildet, men føler seg aldri helt klok likevel. God leting.

U Jan Martin Berg
(tekst og foto)

De Musikalske Dvergene
ARBEID FOR TRYGD

For proffe Dverger

De Musikalske Dvergene
Arbeid for trygd
1994

MUSIKK

De musikalske dvergene er et band fra Bergen som består av en gjeng slitne halvgamle menn som har spilt sammen siden slutten av 70-tallet. I mange år spilte de sammen bare for gøy og det var ikke så nøye om de fikk spillejobber eller ikke, de fortsatte bare med øvingen sin. Etter hvert kom også spillejobbene og de fikk gitt ut sin første CD i 1989. Et par år etter fulgte den andre og de fikk også utgitt en egen bok. Og nå er altså den tredje CD'en klar. Dvergene har hele tiden garantert oss totalt ambaisøsløs rock, men nå etter tre CD'er og en bok må man få lov til å ha sine tvil. Deres nye plate *Arbeid for trygd* beskriver godt hva mange av sangene på denne platen handler om. Tekstmessig er Dvergene som vanlig opptatt av å skildre det hverdagslige omkring seg. De synger om mer eller mindre selvpoplevde ting fra nåtid og fortid. I låten *Eg flytter ut* synger vokalist og tekstforfatter Helge Grønhaug om den grådige husverten som hiver han ut av hybelen. En ting som burde være forholdsvis godt kjent for oss studenter. Ellers er tekstene til Dvergene som vanlig preget av en god porasjon sosialrealisme. Forskjellig fra den forrige platen er det at de nå har fått med seg et keyboard, dette skyldes at det har vært litt utskiftning i bandet. Allert Bøknes på gitar har sluttet og inn har Yngve Jacobsen kommet med sitt keyboard. *Arbeid for trygd* er musikalsk sett den beste platen til Dvergene. De har klart å skape et bra lydbilde, bedre en de fortjener. Og her ligger på en måte sakens kjerne. Dvergene er blitt for bra. Den gamle litt skranglete sounden er forsvunnet. De har nå en haug av musikere med seg på platen og et lass med folk som korer på de ulike kuttene. Nei, Dverger, kom dere tilbake til den skranglete og kjipe sounden. Det er der dere hører hjemme.

U Jørgen Flint

HÅFLAD, FÅRYAD

Fest, glede og

De fremmedlandske luktene hadde tatt over for lukten av den tradisjonelle kantinematen, farge-sprakende klær hadde tatt over for olabuksa og collegegenser, og eggende rytmer og eggede kroppar tok over for monotone forelsere og søvnige studenter - det er internasjonal fest.

Fredags kveld var viet avslutning av de internasjonale dagene med en fest fullspekket med internasjonale ingredienser. Det hele startet i internasjonaltetens ånd med en «HAPPY HOUR». Denne inneholdt foruten billig drikke, mat fra de fleste kanter av verden. Det var bl.a. innbakt kjøtt fra Kina, karrilam fra India og en type dessert-ris fra Iran. Maten var tilberedt av studenter fra Foreign Student Union (FSU), og vi fikk bevist at det ikke er kjøkkenet det står på når det gjelder kvaliteten på maten; flere beltespinner måtte løsnes på i løpet av middagen.

Svart fyrverkeri

Så ble vi beordret inn i Auditorium Maximum som var aftenens dansesal, hvor avslutningen ble åpnet på offisielt vis med taler fra både Universitetet og Tromsø kommune. Det hele ble ledet av to glimrende konfransierer som i en uventet pause i programmet introduserte «rompa-dansen». Det var en pardans hvor det måtte være «one hard rompa and one soft rompa». Det var litt vanskelig å få med seg gangen i dansen, men den gikk hovedsakelig ut på å tøte rompene mot hverandre. En riktig koselig dans, og det var nok noen brukte seg av denne muligheten til å bompe litt ekstra på rompa til en man likte.

Dansen ble etterhvert akompagnert av Tamba Kounda - et band som er godt kjent i Tromsø og blir ledet av Senegaleseren Tamba. Trodde du at det ikke fantes svarte fyrverkeri, vel - det finnes og Tamba er et. Kroppen hans var stappfull av rytme og han stod ikke stille et sekund. Det tok ikke lang tid før publikum var helt i hans makt og dansesgulvet var fullt av folk som prøvde på mer eller mindre vellykkede etniske krumpring. Men det var ikke tvil om at de hadde det morsomt.

Toner fra Peru

Deretter var det Latin-Amerika sin tur, med litt hjelp fra Norge. Tre musikere fra Peru hadde fått med seg en same som spilte rytmeinstrumenter til sanger fra Peru. Dansesgulvet var fortsatt fullt, men stemninga hadde forandret seg. Nå beveget folk seg til den dype jungelens - og de høye andesfjellenes litt roligere rytme.

Litt russisk folkemusikk og -sang fikk vi med oss før det store «Fashion Show». Folkedrakter

fra hele verden ble vist fram. Fargerike var de: blå og grønne og orange og røde eller rett og slett alle fargene på en gang. Det var virkelig vakkert.

Kulturkollisjonen

Til slutt var det duket for den største kulturkollisjonen denne aftenen - Diddy Wah Diddy. Med harde rytmer og bankende bassgitar kom de som et helt nytt element i denne kvelden. Nå fikk man virkelig en prøve på om festdeltakerene var åpne for andre kulturer. Og mange prøvde - særlig de utenlandske studentene prøvde etter beste evne å danse til denne musikken. Det bød visst på ganske store problemer, og frafallet på dansesgulvet ble ganske stort etter hvert. For en del av de tilstedeværende var dette selve klimakset, så arrangørene hadde virkelig klart å oppfylle sitt mål med å få med noe for en hver smak.

Etter en sånn kveld, kan man annet enn å glede seg til neste år?

U Kristian Wengen og An-Magrit Gjertsen

Tamba var som et fyrverkeri med sine trommer og smittende humør.

Fargerike mennesker og folkedrakter fra hele verden.

GAU WADAJIR

Welleskap - på somalisk

- Saeed M. Hersi, hovedmannen bak årets Internasjonale dager. Hans hovedmålsetting med arrangementet er å vise at vi har et flerkulturelt Universitetet og at folk skal få mulighet til å se hvordan det er i andre deler av verden.

På årets Internasjonale dager har det vært mange forskjellige typer arrangementer, både utstillinger, debatter og fest.

- Det er viktig for oss å få flest mulig, derfor har vi mange forskjellige arrangementer, sier Saeed. - I tillegg er det viktig for oss å vise forskjellige sider ved det internasjonale samfunn. Derfor er det bl.a. to typer stands i Hovedgården - utenlandske studenter som informerer om deres land og kultur og organisasjoner som viser hvilke internasjonale saker de jobber med.

Hovedmålet med dagene er at folk skal bli interessert i hvordan det er i andre deler av verden, og forhåpentligvis få lyst til å reise å oppleve andre kulturer på nært hold.

Vitamininsprøytning
Saeed synes at det kulturelle perspektivet blir godt

ivaretatt på universitetet - at det er lett å bli integrert her både faglig og sosialt. Han har heller ikke hørt om noen som har blitt utsatt for rasisme her, verken på Universitetet eller i byen generelt.

- Det at det har vært så stor oppslutning om dagene viser at folk er interessert i hva som skjer utenfor Norge, det er vi veldig glade for.

Saeed synes at de internasjonale dagene har vært veldig vellykket med stor oppslutning om det meste av arrangementene.

- Jeg tror vi har vært det vi ville være, sier han, - en vitamininsprøytning i studentenes kulturelle perspektiv.

U Kristian Wengen

LAM CURRY

For 4-6 personer

Et kilo lammekjøtt
To store løker
1 ½ boks tomater
Tre spiseskj. Gram Masala
To spiseskj. Curry powder
150 gram soya olje
salt etter behov.

Varm oljen i ei panne. Brun løken, og putt deretter tomatene og alt krydderet oppi. La det koke i 15 min. før du blander kjøttet oppi blandingen. Alt skal koke 45 min. Server med ris til.

I India tilbereder de all maten på denne måten. Du kan bruke samme fremgangsmåte til all slags kjøtt, og også lage en vegetarrett. Om du vil ha den ekstra sterk, kan du putte i mer krydder, og i tillegg bruke Ginger Powder. Men vær oppmerksom på at magen kan slå seg vrang ved for sterk mat! Kokkene ga oss et godt råd for å unngå det: Ha i hvitløk. Vi anbefaler dere å bruke angitt mengde krydder første gang dere lager retten.

Louis og Anne-Christine fra Peru og Kautokeino.

Overalt vandret feststemte mennesker med sine respektive nasjonaldrakter i hele regnbuens farger. Det var en fryd for øyet!

PERU:

Louis fra stammen Quechua i Andesfjellene forteller oss at ponchoen brukes både til hverdags og fest. Ponchoene de bruker der er naturlig nok tykkere enn lenger nede i landet. Det er masse broderier på ponchoene. Fargene er forskjellig fra landsby til landsby. Pannebåndene brukes i varme strøk, hatter brukes i kalde strøk. Indianerne har smykker, som alle symboliserer noe. Sola symboliserer beskytteren, faren til mennesket. Smykker laget av bein symboliserer at mennesket er direkte tilknyttet jorda; at mennesket er en del av naturen, og at man skal leve i harmoni med den. Noen smykker er laget av frø, noe som er et symbol på Moder Jord.

Louis sier at de bruker klærne fordi de er praktiske, - det er egentlig lite symbolikk igjen. Den indianske kulturen ble ødelagt av spanjolene og misjonærene, men han håper den kommer tilbake.

KAUTOKEINO:

De fleste nordmenn har sett samer i draktene sine. Men få av oss vet noe om tradisjonen bak dem.

Anne-Christine, som studerer finsk, har på seg en Kautokeino-drakt, og hun forteller oss litt om draktens utsmykning:

-Kautokeino-drakten er mer utsmykket enn andre samedrakter. Dette er fordi man er mer liberale i Kautokeino i motsetning til i Tana eller i Karasjok.

På fingeren har vi en konering, som mannen gir til kona. Ringer på ringen forteller hvor mange barn man skal få. Sirkler på beltet i livet er et symbol på at

man er ugift. Firkanter på beltet forteller at man er gift, sier Anne-Christine.

I skallene bruker de ikke sokker, men tørket gress, som lettere suger opp fuktigheten.

Samedrakten benyttes i spesielle anledninger, som for eksempel til fester bryllup, konfirmasjon. De gamle bruker den mer enn de unge.

MAROKKO:

Samira, som studerer norsk, har på seg en festdrakt. Til vanlig bruker marokkanerne dongeri og T-skjorte, og hun påpeker ettertrykkelig at jentene IKKE bruker slør!

Hun forteller at smykkene, vesken og detaljene på drakten, som er gullfarget, er omhyggelig valgt for å passe sammen. Detaljene på drakten er håndlaget (Samira var ikke tilstede da bildene ble tatt).

GHANA:

Emmanuel og Lucy studerer henholdsvis mikrobiologi hovedfag, og statsvitenskap hovedfag. De har på seg en drakt som heter Kente. Ekteparet er fra et område som heter Ashanti, sør i Ghana, og der er også drakten fra. Den brukes til fest, bryllup og andre spesielle anledninger. Enkelte - bortsett fra forretningsfolk - kan ha den på seg på jobb på fredager. Drakten er håndlaget, og den er i landets nasjonalfarger: gul, grønn og rød. Gull symboliserer gull, grønt representerer skogen og rødfargen er et symbol på menneskets blod.

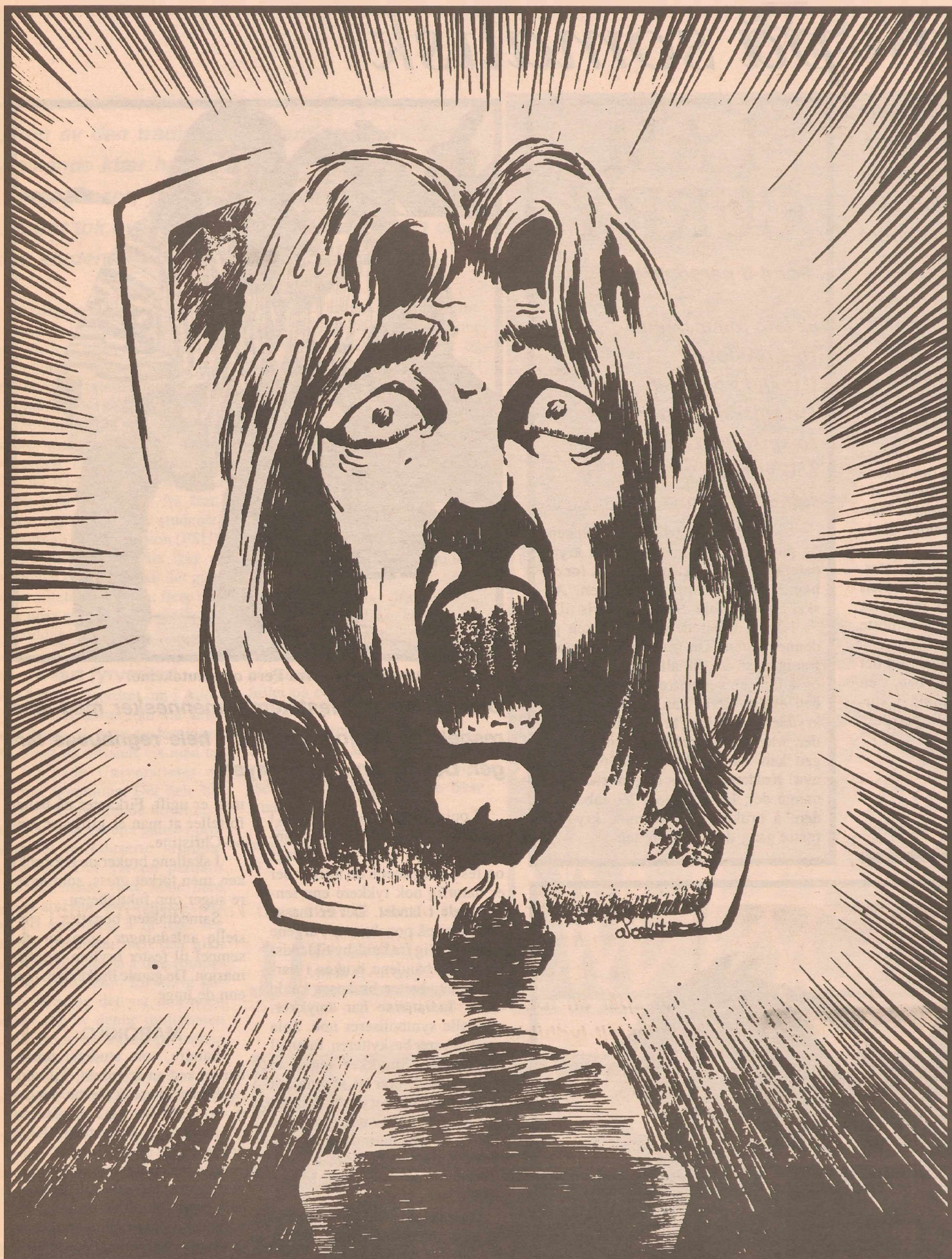
U Lena S. Glosemeyer og An-Magrit Gjertsen

Draktene som Emmanuel og Lucy har på seg er fra Ashanti i Sør-Ghana.

MEDIAVOLD

Spørsmålet om filmvold og dens påvirkning på seerne er omstridt, og det finnes neppe noe fasitsvar. De meningsytringene vi finner i debatten er svært ofte ekstremt subjektive, basert på debatantenes eget forhold til filmens uttrykksformer. Hvem skal man tro på?

Den statlige sensurpolitikken skal sørge for at publikum ikke utsettes for "skadelig" påvirkning fra film og fjernsyn, en logikk som i utgangspunktet er ganske betenkkelig. Hvis noen hadde forsøkt å innføre lignende ordninger for bøker og aviser, hadde det blitt et ramaskrik uten like om ytringsfrihet og formynderi. Av en eller annen grunn blir film sett på som "annenrangs" kunstform, kanskje fordi den alltid har hatt en typisk populærkulturell profil. Samtidig ser man at den såkalte "ekstremvol-

den" man gjerne finner i smaler kultfilmer konsekvent rammes av sensuren, mens "normalvolden" som finnes i de brede publikumssukseene fra USA slipper fri. Det har blitt hevdet at forskjellen mellom disse to kategoriene er at mens "ekstremvoldfilmene" bryter etiske tabuer for å framprovosere en moralsk reaksjon hos tilskueren, flytter Hollywood grensene litt etter litt for å hele tiden kunne pirre publikums sensasjonslyst, og dermed sikre profitten. Og denne strategien ser ut til å virke, noe som fører til at man i beste sendetid

en søndag kveld på TV2 viser filmen "Die hard 2", med nærbilder av istapper som stikkes inn i øyehuler og halser som skjæres over. Samtidig som splatter-komedien "Braindead" totalforbys, selv om voldsskildringene i denne filmen er av en helt annen og mye mindre realistisk og opprivende art enn de relativt grove scenene i "Die hard 2".

Det som burde være interessant å spørre seg er om man ved en slik sensur- og holdningspolitikk virkelig oppnår det man ønsker, nemlig å hindre følelsesmessig avstumping

av publikum. Kåre Pettersen og Olle Sjögren har begge klare og velbegrunnede synspunkter på dette spørsmålet, selv om de har kommet fram til forskjellige konklusjoner. Er staten i satellitt-TVens tidsalder istand til effektivt å regulere tilgjengeligheten på mediavold, og er en slik kontroll ønskelig? Det er kanskje på tide å ta opp gamle meninger til ny vurdering, med tanke på den nye situasjonen på mediamarkedet.

U Ole A. Hoen og Jens Nordstrand (tegning)

En jungel av følelser

Den 20. april holdt sosionom Kåre Pettersen et foredrag på Verdens-teateret om barn og medie vold. Foredraget var ble arrangert av miljøer tilknyttet skolene i Tromsø og tok for seg spørsmålet om i hvilken grad barn påvirkes av voldsskildringer på film. Pettersen har jobbet i over ti år med barn og ungdom og deres forhold til film og har sammen med dem sett tusenvis av timer video og tv. Det er på bakgrunn av sin lange erfaring at han nå advarer mot voldens skadelig virkninger på unge. Han viste under foredraget flere eksempler på voldsscener fra både lovelige og forbudte filmer, og de aller fleste av de framtrøtte reagerte med avsky på det de fikk se. Pettersen mener å kunne påvise at barn og unge som stadig utsettes for slike inntrykk for problemer med å behandle og gi uttrykk for sine følelser. Som voksne har vi et ansvar både når det gjelder å begrense den mengden mediavold barn utsettes for, og å snakke med dem om deres følelsesmessige reaksjoner på det de ser. I denne følelsesjungelen bør man ikke ferdes alene.

Eletrisk Dojo

Forsker Olle Sjögren er dosent i filmvitenskap og redaktør for Filmhäftet. I forbindelse med Filmseminaret som ble arrangert under UKA i Alta foreleste han om ekstremuttrykk på film i det postmoderne samfunn. Sjögren fikk i oppdrag av det svenske Voldsskildringsrådet å lage en forskningsrapport om "ekstremvoldens utvikling", men da rapporten forelå, godtok ikke Rådet konklusjonen. Han skrev da boken "Inte riktig lagom?" basert på sine undersøkelser, hvor han tar opp spørsmålet om "ekstremvold", filmsensur og subkulturer. Forskeren hevder at den gjengse offentlige oppfatningen om at filmvold virker følelsesmessig nedbrytende på tilskueren ikke er basert på de faktiske forhold. Sjögren mener tvert imot at veldig mange benytter filmbildet som en "elektrisk dojo", d.v.s. som et treningsrom hvor de kan teste ut og ivareta sine følelser i kontrollerte former.

Istedet for å bryte ned følelsesapparatet kan man altså forsterke det ved å aktivt trene seg opp til å behandle ekstreme inntrykk. De undersøkelsene Sjögren gjorde var til stor grad blandt såkalte "swappers", ungdommer som bytter ulovlige filmer på video seg imellom. I dette miljøet var det ingenting som skulle tyde på at store doser ekstremvold på film virket desensitiverende på de unge, og det var heller ikke noe som tydet på at de oftere valgte vold som konfliktløsningsmiddel enn "vanlige" ungdommer.

Improvisert teater

Gry! Stein! Hamarskjold! Det er oppvarming for de som driver med teatersport i «Ungdommens hus» på brygga. Aktørene danner en ring, hvor målet tydeligvis er å bevege seg mot hverandre på forskjellige måter for så å rope sitt navn. Dette skjer hver onsdag.

F o l k blir ferdige med denne oppvarmingen, og alle setter seg ned. To stykker går fram på noe som tjener som en imaginær scene, og ber om oppgave fra «publikum». «Jehovas vitne og ateist», hvisker et publikum. Oppgaven blir tatt med stor glede, og ting begynner å skje. Etter «spillet» har foregått en rund, og tilskuere kviler noen få gjesp, er deres omme og dette markeres ved helhjertet applaus.

Applausen er til for å bevise at aktørene har gjort en god jobb, og den skal også virke som et medlem for å fortelle dem at deres tid er omme. Dette markeres også som en viktig del av det hele.

Det hele er kanskje et forholdsvis nytt fenomen, ihvertfall er ordet det, men improvisasjon, som er stikkordet bak det hele, er like gammelt som skuespillerkunsten selv.

Man spiller ut seg selv, er en annen, uten å pugge manus. Man prøver seg som skuespiller uten å være det.

Litt etter at jeg har våget meg fram fra mitt «hjørne», hvor jeg satt av frykt for å forstyrre, er «skuespillerne» villige til å prate med meg. De kan fortelle meg hva grunnen til at de gjør det er; de lærer noe om seg selv, kan få ut aggresjon, og ikke minst, de har det gøy.

Når man ser gruppen, kan det virke som om de gjør det hele for seg selv, og ikke har noen planer om å vise det for andre, men, det virket faktisk som om de fleste hadde lyst til å

Aktørene i vill og hemningsløs improvisasjon.

vise det fram etterhvert, hvis de fikk laget et slags opplegg, ikke manus, men det var definitivt ikke hovedpoenget med geskjeften.

Opplegget er så løst og slakt at det er lett å være seg selv når man er flere

om det. Aktørene virket naturlig avslappet, og det så ikke ut som om de hadde noen problemer med å «drite» seg ut ovenfor de andre. Kanskje fordi resten av de som var der gjorde det samme.

Gruppen av «skuespillere», telte kun syv da jeg var der, men de kunne betro meg at det faktisk var opptil 12-13 der på det meste. Allikevel burde det være rom for flere, flere som har lyst til å spille seg

selv helt ut, med en påfølgende halvliter på byen.

U Kristian M. Lie
Rachel Andersen

Ulv! Ulv!

Ym-stammen med dagens besetning, sjefhøvding Trygve Mathiesen fremst til høyre.

Lørdag 30. april, er det duket til fest med Ym-stammen i Aud Max, og har du en liten Camilla igjen av studielånet, kan du troppe opp og få en tøff kveld (vorspielet starter i bodegaen). Vi spår en tøff konsertopplevelse med spesielle tekster i et spesielt lydbilde.

Ym-stammen er et av de mest egenartede band som vi har hatt her hjemme i furet værbitte. Bandets historie går elleve år tilbake, og har eksistert med varierende besetning, men hele tiden med frontfigur Trygve Mathiesen (vokal og kosteskaft) i spissen. Det begynte som en trio i 1983, mens det nå er et prosjekt med størrelse fra seks til tretten medlemmer. De gjorde ikke noen større suksess i Norge før med albumet «Enøyd» i 1992, men de var imidlertid allerede i 1987 offisielle utsendinger for utenriksdepartementet til tusenårsjubileet i Dublin - med dundrende suksess. Fra -88 til -91 var det tyst og landlige, helt til Mathiesen bestemte seg for å stable konseptet på bena igjen. Det var for godt til bare å skulle råtne hen i folks mimring. Året etter kom albumet «Enøyd», hvorfra single-kuttet «overkjørt av hjul og vogn» nok var det som festet seg best i folks bevissthet. Nå er de ute med CD'en «Ulv! Ulv!», der de har blandet kvadene med folkemusikk også fra andre himmelstrøk.

Typisk live-band

«Norrøn soul» kaller de det. Sist jeg hørte dem live var i -92, i etterkant av

«Enøyd», og stemplet det straks norrøn rock, med trykk på begge ord. Taktfast og suggererende, uten noensinne å bli monotont. Dette er et av de beste live-bandene vi har, noe de formodentlig vil vise på lørdag.

Lei av fasciststemplet

Tekstene følger verserytmene til vikingenes gamle kvad, og sammen med sceneimage og symbolbruk har det fått enkelte til å anklage dem for å flørte med brune ideologier, noe som de gang på gang har prøvd å forklare er hinsides virkeligheten. Gamle runer som scene-dekor og på plateomslag har ingenting med høyrevridde sympatier å gjøre, tvert imot. De mener det er på tide at vi tar tilbake en folklore som er mer enn tusen år gammel i nord, istedenfor at en tyveårig periode i dette århundre skal ha frarøvet oss en kraftfull del av vår kulturarv. Bandet har gitt svar på tiltale ved å slippe albumet 9. april, slik at hysterikere i alle fall skal ha noe igjen for strevet (eller evt. få seg en på trynet), der de leter høyt og lavt etter noe å kritisere. Undres på om det er disse eller Ym-stammen som roper «Ulv...» høyt.

U Jan Martin Berg

*Gangsterfilmen er
blitt en filmgenre på lik linje
med westernfilmen, thrilleren eller
komedien. Det var i USA på slutten av
1920 tallet at denne filmgenren som se-
nere skulle festes til utallige filmruller
første gang så dagens lys, sterkt in-
spirert av de faktiske hendelser
i USA på denne tiden.*

GANGSTER

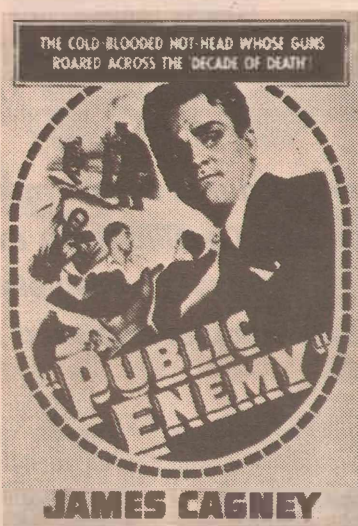
Det ble i USA fra 1928 til 1934 produsert mellom 250-300 gangsterfilmer, tre av disse filmene står igjen som sentrale innen genren: Mervyn LeRoys "Little Caesar" (1930), William Wellmans "The Public Enemy" (1931) og Howard Hawks "Scarface" (1932). Disse ble også av datidens kritikere regnet som de sentrale, ikke fordi de representerte noe nytt innen genren, men mer på grunn av den måten de behandlet de elementer som gangsterfilmen er bygd opp av.

Disse representerer den eldre gangsterfilmen i sin mest rendyrket form og blir derfor betegnet som den klassiske gangsterfilm, som et utall av ganger er blitt etterlignet med varierende hell.

Opphavet til gangsterfilmen er den oppblomstringen den organiserte kriminaliteten fikk i USA tidlig på 30-tallet og ikke minst da som en følge av alkoholforbudet 1920-32. Den organiserte kriminaliteten fikk store oppslag i media og filmselskapene så dette mediefenomenet som en trend man kunne tjene penger på ved å lage spillefilmer om.

Dårlig mottakelse

Gangsterfilmen fikk ingen spesielt god mottakelse av publikum da den dukket opp på kino for første gang på 30-tallet. Det kan skyldes at folk flest ikke klarte å bli konfrontert med et så aktuelt samfunnsproblem på kino. Man må jo huske på at kinoen på denne tiden, mer enn den er nå, var stedet for virkelighetsflukt. Det som lå øverst på kino-

ens seerstatistikk på denne tiden var kjærlighetsfilmer og musicals. Gangsterfilmene ble på den tiden kalt "sosialkriminalitet" fordi hovedpersonen ble fremstilt som en sansynlig og virkelig hetsnær person.

Følger et bestemt mønster

Det som kjennetegner gangsterfilmene rent filmatisk er den mørke og dempete belysningen og bruk av svart-hvit kontraster. De tidligste gangsterfilmene regnes som de første skikkelige eksemplene på kunstnerisk bruk av kunstig belysning. Kulissene var sparsomme, man trengte ikke mange bildene for å etablere en situasjon og man hadde en enkel, nesten dokumentarisk kamerabruk. Symbolbruken var også enkel, men effektiv, som i "Scarface" der "dødsdømte" personer får plassert et kryss eller kors i bildet over eller under seg. Man

kan gjerne forklare gangsterfilmer som filmer som følger et bestemt mønster, og si at de er "skodd over samme lest". Filmene ble som oftest filmet i studio og datidens studio-system og produksjonsmåter var godt egnet for settinger i by- og gatemiljø. Det førte selvsagt til at filmene fikk visse stilistiske og tematiske fellesstrekk.

Fortellermessig kjennetegnes gangsterfilmen med en hardkokt sosiologisk realisme. I en hardtslående og brutal stil fremstiller den karrieren til gangsteren som som ofte er en første eller andre generasjons innvandrer. Man blir dratt inn i en verden som består av nattklubber, overfylte og uvelige spillebuler og øde gater. Lyden fra politisirener, bilhjul og maskinpistoler er ting som naturlig hører hjemme i gangsterfilmen. Det er en verden som samtidig som den er realistisk også er merkelig abstrakt på samme tid.

Gangsteren drakk lite eller ingenting og hadde hele tiden folk rundt seg. Det kunne være et persongalleri bestående av nattklubbeiere, advokater, damer og voldelige bandemedlemmer. Gangsteren ble ofte karektrisert som humørfyllt, hissig og brutal. Han kunne også være sentimental og fatalistisk. Vi fikk til tider se ham hjemme hos familien sin, hvor moren stod på kjøkkenet og sørget over sin fortapte sønn. Her får vi se en annen og mer følsom side av gangsteren. Det finnes imidlertid ingen verden utenfor gangsterens verden. Det ble hele tiden fokusert på gangsterene, de

lovlydige borgerene ble begrenset til bi personer. Det later ikke til å eksistere noe samfunn utenfor gangstermiljøet. Dette gjør nærmest at gangsterenes brutalitet blir normalisert. Man mister grepet på virkeligheten og blir bare stående igjen med myten: gangstermyten.

Den Amerikanske drømmen

Et viktig aspekt ved gangstermyten er mulighetene for suksess. Dette fremstår jo som en sentral del av "The American Dream", myten om individets uante muligheter i et fritt konkurranse samfunn. Dette var spesielt sentralt i 1920-årenes USA, hvor man hadde industrimagnater som hadde skapt seg store verdier. Vi kan se på forbudstidens gangstere som et produkt av sammenstøtene mellom immigrantmiljøene i storbyens slumstrøk og myten om individets muligheter. Foreldrene deres ble aldri helt integrert i samfunnet, mens de selv gikk på amerikanske skoler, hadde amerikanske venner, osv. Den amerikanske myten ble innprentet i dem: Menneskets verdi måles i økonomisk verdi.

Filmens historie blir ofte fortalt i romantisierende form med et fravær av moraliserende pekefinger. De klassiske gangsterfilmene hadde på grunn av filmsensuren en formende forettertekst. Hovedpersonen døde som regel en grusom død i filmens sluttminutt.

Nå er det imidlertid ikke slik at alle gangsterfilmer er like, selv om tematikken er lik tar de opp

temaet til forskjellige tider i historien. For å illustrere dette kan man se nærmere på sentrale gangsterfilmer opp gjennom historien. "Scarface" (1932 & 1982), "Dragens år" (1985) og "Gudfaren" (1971). Er alle filmer som tar opp gangstertema, men i ulike tider i historien. "Scarface" er blitt produsert i to versjoner. En fra 1932 og en nyere versjon fra 1982, der det er narkotikasmugling som står i fokus. Det interessante her er å se hvordan disse forskjellige filmene står i forhold de forskjellige kulturer og hvordan de plasserer seg i forhold til den offisielle amerikanske kulturen og kulturer som etterhvert får innpasset det amerikanske storsamfunnet. "Gudfaren" og "Dragens år" forklarer organisert kriminalitet som et fenomen av bondesamfunnet som kommer til uttrykk når dynasti-bander blir konfrontert med en moderne og "kultivert" sivilisasjon. "Scarface" (1932) er me-

en typisk "Rice-and-fall-film" blir her innviet i psykologiske betraktninger omkring en manns fall i en verden uten moralske prinsipper og verdier.

Sensur

Det er også interessant å se hvordan filmene stiller seg i forhold til legitimiteten av organisert kriminalitet. I begynnelsen av "Scarface" (1932) kommer det en stum tekst frem på lerretet som sprer sin avsky over det stadige økende problemet med organisert kriminalitet. "Nå skal dette stoppe! Når vil ringa gjøre noe med dette! Hva vil du gjøre med dette!" Det blir imidlertid med til historien at dette ikke var med i den opprinnelige versjonen, men produsent

enten ble pålagt av filmselskapet Columbia og legge inn denne meldingen. Mye av grunnen til dette lå nok i det at gangsterfilmen var nært relatert til samtiden. Den klassiske gangsterfilmen er en slags samtidshistorie. Den tar for organisert kriminalitet som for en del av dastiden. Det er et viktig skille her mellom f.eks. cobyfilmene som bruker erobringen av vesten på slutten av 1880-årene som alibi for å spre ulike budskap. Denne advarselen slipper man imidlertid i *Scarface* (1982). Her viser man istedet de faktiske hendelsene. Vi får se autentiske opptak som viser båtlaster med kubanske flyktninger på vei mot Florida-kysten. Dette var båter lastet med kriminelle fanger som Castro med vilje lot flykte til USA. De amerikanske styresmaktene hadde ingenting annet valg enn å slippe de inn i landet. Her kan vi altså si at mens *Scarface* (1932) uttrykker

Nyere gangsterfilmer

Gangsterfilmer var ikke bare noe man laget på 1930-40 tallet. Det er også i de siste årene blitt blåst nytt liv i genren. *Gudfaren* 1-2-3 av Francis Ford Coppola står vel kanskje som det viktigste dokumentet innen nyere gangsterfilm. Det er et epos på til sammen over ni timer om familien Corleone. Gudfaren gjør seg bevisst nytte av det mytologiske som ble etablert i genren i de tidlige 30-årene. Sigarene, frakkene, hattene og bilene er slik vi har blitt forstilt den klasiske gangstermyten. Filmens personer lever i sin egen verden og det synes ikke å eksistere noen verden utenfor. I denne verden er det Don Vito Corleone, en self made man, som hersker. Familien står sterkt her, de har ikke behov for penger for pengenes skyld. Det viktigste er at familiens trygghet og ære sikres. Francis

cis Ford Coppola synes å bruke det mytiske rundt gangsterene som et bilde på det amerikanske samfunn. Vi får se et samfunn som ikke klarer å beskytte sine egne innbyggere, og som i stedet utnytter dem. Vi ser et korrupt samfunn der Gudfaren og ikke myndighetene representerer rettferdigheten. "I believe in Amercia" blir uttalt i films start, men mer som et sukk enn en kjærlighetserklæring. Etter å sett sin datters voltektsmann bli frikjent henvender en fortvilet far seg til Gudfaren for å oppnå rettferdighet. Gudfaren står her beinhard kontrast til de dårlige narkotika-selgerne og gangsterne. Vi blir som publikummere nærmest oppfordret til å identifisere oss med gangsterne.

Marlon Brando spilte en sentral rolle i *Gudfaren*. Faktisk så sentral at han

hadde problemer med å bli kvitt sitt ervervete stempel som den definitive Gudfar. Ellers står også *Once Upon a Time in America* av Sergio Leone som en av de aller beste gangsterfilmer noensinne. Den tar for seg den jødiske mafiaen og følger den i flere generasjoner. Robert De Niro gjør her en strålende innsats som en av gangsterene. Dette er gangsterfilmer som best kan beskrives som nostalgiske gangsterfilmer, de ser tilbake i tiden, selv om *Gudfaren* 3 foregår i nær fortid. Ellers kan det vel også være verdt å nevne *De Ubestikkelige*. Dette blir imidlertid en litt annen gangsterfilm, her følger vi politiet i deres arbeid med å knekke en gangsterbande, Kevin Costner spiller her heltens rolle som til slutt tar knekken på hele gangsterbanden og rettferdigheten seirer. De ubestikkelige er ingen typisk gang-

sterfilm, den kan vel mer karakteriseres som en politifilm lagt til 30-årenes USA og med gangstertiden mer som en som kulisse. Gangsterfilmene oppstod som følge av datidens produksjonsforhold og sosiale hendelser, men den har i ettertid blitt spredd over flere tidsepoker. Det vil nok fortsatt bli laget gangsterfilmer, enten de er av den gamle nostalgiske formen eller av den nyere samtidsrelaterte anten.

U Jørgen Flint

GERFILM

avsky ovenfor organisert kriminalitet, forteller *Scarface* (1982) om bakgrunnen og opphavet til det samme fenomenet.

Gangsterfilmen kom etter hvert ganske mye i vinden. Organisasjoner som *Catholic Legion of Decency* gikk til angrep på filmindustrien, riktig nok ikke bare på gangsterfilmen, men også på den såkalte eotikken i *Mae West*-filmene. Etter hvert ble imidlertid presset mot gangsterfilmene sterkere. Og i 1934 kom noe som de kalte *The Production Code*. Dette gikk ut på at filmselskapene forbød seg selv mot å vise "negative" filmer som inneholdt brutale mord, nyting av alkohol og hete kyss som hovedingredienser. Dette markerte naturlig nok slutten på gangsterfilmen i den klassiske form.

Politifilmen kommer

Selv om den klassiske gangsterfilmen tok slutt ble det ikke slutt på volden på kinonene. Det ble bare et skifte i hvem som skulle utøve volden. Det var nå politifilm-genren oppsto der blant annet FBI stod for all volden. Dette oppsto med sterkt press fra FBI-sjefen John Edgar Hoover. Han tenkte nok på den prevantive virkningen slike filmer ville ha. Årsaken til forbudet mot den klassiske gangsterfilmen var den illegitime karakteren volden i disse filmene hadde. Vold kan aksepteres eller ikke, det var et relativt begrep som avhenger av den eksakte sammenhengen det inngår i. Selv om det er snakk om underholdningsvold så var det ikke likegyldig hvilke signaler man sendte publikummet rundt seg.

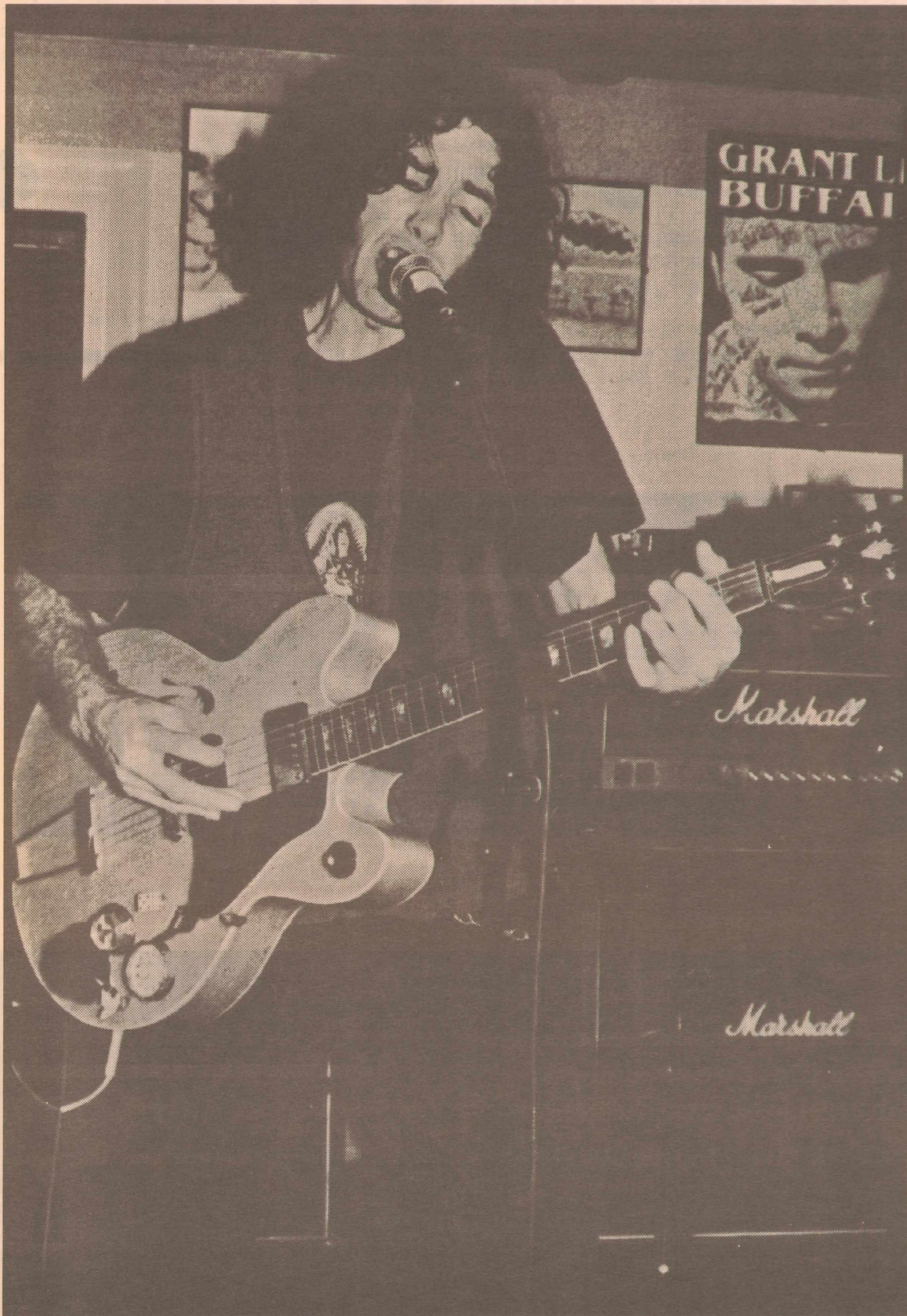

“Gangsteren er et bymenneske, med byens språk og kunnskap, med dens tvilsomme ferdigheter og fryktelige mot, og han bærer sitt liv i sine hender som en plakat, som en kølle: ikke den virkelige byen, men fantasiens farlige og triste by, som er så meget mer betydningsfull, da den er den moderne verden.”

Robert Warshow, "The gangster is a tragic hero".

Ukjente gitarhelter erobret Blå Rock

Chris Cacavas gav alt på Blå Rock denne kvelden.

Klokka er kvart på tre på Blå Rock natt til fredag 15/4. Chris Cacavas og Junkyard Love harver løs på sitt aller siste ekstranummer. En av gitarene i taket er for anledningen tilkobla forsterkeren - og står og hylar på sykebil-feedback. Konserten avsluttes (til vår uhemmede glede) med den sureste gitarsolo vi noen gang har hørt!

Men kunne de spille da? Og hva slags musikk spiller Chris Caca...Cavacas...? Få hadde hørt om bandet i forkant, og knapt hundre stykker fant det pengene verdt å møte opp.

Vi hadde heller ikke hørt dem før, men de respektive bandmedlemmers tidligere tilknytning til grupper som Rain Parade, Dream

Syndicate og Green on Red gjorde at vi håpet på en bra gig.

Følgende skjedde: Kvart på elleve entrer en anonymt utseende gjeng podiet og han som stiller seg fremst forteller hvem de er og at de skal spille noen av sangene sine for oss. Dessuten slår han an stemningen med å oppfordre til å drikke mer Mack.

- Og hvem svarte er det som har satt fram VANN til oss?

Guttas bakgrunn fra paisley underground gjør seg tydelig gjeldende utover i settet. Både tekstmessig og musikalsk. Eksistensiell angst med tilnærmet Neil Young-vokal akkompagnert av wahwah-gitar, skeive soli, feedback, komp a la Dream Syndica-

te og "gitarveggøs" er hovedingrediensene. Det fremføres med følelse og energi og svinger noe meningslaust. Glisene på mange av de tilstedeværende når etterhvert uante bredder.

"What a long strange road I've traveled. And I've seen my life unravel".

"Why are you standing there with both hands in the air? I must have mistaken you for somebody who care".

Tekstbrokker fra ballader som skjærer ut i drømmeaktig, "spooky" og surrealistisk improvisasjon egnet til å røre en stein. Dessuten bidrar de til å bekrefte det vi har hørt om at Junkyard Loves siste plate "Pale, Blonde Hell", er den beste plata Neil Young IKKE har gitt ut.

Det relativt fåtallige publikummet yter gruppa fanatisk støtte settet igjennom, men er for anledningen sammensatt av ørlitegrann eldre personell enn det som vanligvis vanker på stedet. Mange kjenner tydeligvis ikke sin besøkelsestid. Men begge byens aviser har skjønnet at dette er verdt å dekke. (En av dem representeres ved en kloning av Luke Skywalker som vaker i mengden viftende med et gigantomanistisk kamera påmontert autofirelyskaster. The Empire strikes back!)

Den skeivstemte depresjonen fortsetter og avslører også via en valsesekvens inspirasjon fra Thin White Rope's versjon av "Some Velvet Morning." (Selvsagt er det utidig å hele tida komme med referanser til hva et band høres ut som, men skal man slik som i dette tilfellet presentere et band svært få har hørt om, ser vi ingen annen utvei.) Og var det opp til undertegnede skulle Junkyard Love fått fast ansettelse som husband her!

Etter to timers energiutblåsning truer de med å gi seg. "Tusen takk. Nå er vi ferdige, så nå begynner vi på ekstranumrene." Kveldens eneste coversang, "Friction" av Television tar helt av. Et par sanger til, og Chris Cacavas flykter fra scenen. Men vi er nådeløse i vårt krav om mer, så det blir et par, tre til også.

Og det er her hovedpersonen (med et visst ølpreg, og til engstelige protester fra trommisen) finner ut at han bør plugge gitaren i taket til forsterkeren. Mere lyd! Og jaggu virker den! Siste sang går følgelig fullstendig over stakk og stein, og fyren avslutter med å skru strengene på gitaren sin sønder og sammen. Råkka Rålla!

Etter tre timers kjøring er gutta ganske slitne, men vi får da noen ord ut av dem. På spørsmål om de alltid spiller så lenge, kommer det: -Jo, vi pleier da å strekke oss til et par timer eller så....

U Torgeir Eikeland og Jan Martin Berg (foto)

Et godt år for Hålogaland Teater

Tallene for Hålogaland Teaters 1993 sesong ble nydlig klar. Tallene viser den beste sesongen for Hålogaland Teater noensinne, hvis en da ser bort fra de såkalte "Oluf"-årene. Hålogaland Teater har hatt 36.196 tilskuere innenfor dørene i 1993, og teateret kan skilte med et overskudd i overkant 80.000 kroner. I 1993 hadde de seks egenproduksjoner

og fem samproduksjoner. Det ble avvirket hele 277 forestillinger og teateret har vært arrangør for gjestespill fra England, Russland, Burkina Faso og Norge. Det var "Ronja Røverdatter" av Astrid Lindgren som var den oppsetningen som trakk mest folk, drøye tolv tusen fikk med seg den forestillingen. Forøvrig fikk Ragnar Olsen "Oversetterprisen

1993" for sitt arbeide med Shakespeare. Hålogaland Teater ser seg godt fornøyd med besøket for 1993. Problemet med at man ikke har et eget teaterhus ser imidlertid ut til å vokse, da forestillingene nå tas av plakaten før de er utspilte.

Filmklubben Fremover

Fredag 29. april står En måned på landet fra 1987 på plakaten til Tromsø Filmklubb. Den er basert på en kortroman av J.L. Carr. Filmens regi har Pat O'Connor. Filmens historie utspiller seg i England på 1920-tallet og handler om to tidligere soldater som reiser på ut på landet for å finne tilbake til den verden de husker fra før de dro ut i krigen. De kommer til den lille og isolerte byen Oxgodby. Filmen utmerker seg med flotte miljøskildringer. Hovedrollene i filmen besettes av Colin Firth og Kenneth Branagh. Kenneth Branagh er etterhvert blitt en kjent regissør og skuespiller. Vi husker han fra filmer som Henry V, Peters venner og Stor ståhei for ingenting. Filmen er av det rolige slaget, det er altså ikke så mye visuell dramatikkk å hente her. Lørdag 30. april er det imidlertid klart for La Vie de Bohème av den finske regissøren Aki Kaurismaki. Dette er den siste filmen i rekken av Kaurismaki filmer. Kaurismaki har jo vært tema for filmklubben denne våren. Filmen er basert på Henri Murgers bok "scener fra bohømens liv" fra 1851. Filmens handling imidlertid lagt til nåtidens Paris hvor vi blir kjent med Rodolfo, Marcel og Schaunard. Rodolfo er en albansk flykting og en "stor" maler. Marcel er en minst like "stor" fransk poet. Schaunard er en minst like "betydelig" irsk komponist. Disse mekverdige skikkelsene møtes tilfeldig på jakt etter penger til livets opphold. De har intet behov for arbeid, ekte-skap, eller fast adresse. De søker isteden til poesien, malerkunsten og musikken. Aki Kaurismaki er regnet som en av de mest interessante nye filmskapere. Han er en særegen og minimalistisk måte og fortelle historiene sin på. Filmene hans er som oftest langsomme, stillestående og kan egentlig betegnes som ganske kjipe. En uke senere Lørdag 7. mai er det klart for Percy Adlon's Barbent i snøen fra 1991. De av hans filmer som er best kjent for det norske publikummet er filmer som Bagdad Cafe, Rosalie goes shopping og Yonger and yonger som forøvrig ble vist under årets filmfestival i Tromsø. I filmens handling møter vi entysk dame som har vært bibliotekar i Alaska i 20 år etter at hun flyktet fra DDR. I Alaska møter hun et 20-årig foreldreløst eskimojente på jakt etter sitt opphav.

U Jørgen Flint

Ho er: Norsk og rocka, berømt, karismatisk levande, laaang, har alle tær på jorda, unnateket er når ho dansar hemningslaust på scena. Ho sel for tida meir enn femtitusen skiver av plata Millimeter og KAN dette med å kombinere god tekst og fine musikalske arrangement.

MÅNENS ELEV

Anne-Grete Preus - norsk rockeorakel.

Linn på Kafé Panorama kjem det ei dame på eittusenni hundredeogtjuue millimeter. Ho bærer namnet Anne-Grete Preus og er for tida på turne i landet med fjord og fjell, kasekofter, osthøvler og påstarta OL-klaustrofobiar. Ho har avslutta ein vellyk-

ka ekstra-konsert på Bortinatta og ser med glede fram til hovud-konserten, dette er den første konserten på turneen hennar med totalt stappfulle hus. Denne gongen er ho i Tromsø med band og presenterer musikk med stor M.

-Korfor starta du med musikk?

Anne-grete Preus svarer med sin mørke røyst: Eg byrja å ta piano-timar når eg var fem eller seks år. Grunnen til at det blei musikk...eg berre starta, så fann eg ut at det var mykje betre å finne på melodiar

sjølv enn å spille det andre hadde laga før, så eg laga mine egne sanger. Eg fortsatte med musikk, lærte å spille gitar og etterkvart starta eg å spille keyboard. På gymnaset spelte eg i lag med fleire forskjellige småband.

Det å drive på med musikk er noko eg alltid har

gjort. Eg blei kjempeglad for å bli med i bandet Veslefrikk. Vi eksperimenterte med litt åttitalspønk der vi tøyde dei musikalske grensene, det var gøy.

å vere snille mot kvarandre og ha det artig saman. Eg liker å lese bøker og bruker tida til å lese litt og skrive sjølv, når eg ikkje opptrer.

No er eg fast artist på kontrakt hos Warner Brothers. Eg avgjer sjølv kor kommersiell eg vil vere og tida eg bruker på å skape musikk.

Poesien

-Eg har ikkje noko avgjort budskap å kome med i musikken min, det er opp til kvart menneske å tolke musikken og tekstene mine sjølv. Eg arbeider aldri ut i frå noko spesielt emne. Eg prøver å sjå poesien i verda rundt meg. Om det er noko som inspirerer meg skriv eg kan hende noko om det. Måten eg jobbar på er at eg tar ei svær skisseblokk som eg sett å eit notestativ framfor meg. Så skriv eg ei setning på arket, eller berre eit ord og leker meg fram til ein tekst og melodi. Om ideen er god blir sangen god. Tekst og musikk er noko eg finn i meg sjølv. Dei musikalske arrangementa kjem undervegs og låtane mine er bygga opp på eit solid grunnlag av tekst og musikk. Alle låtane mine er kanonbra, ellers ville eg ikkje ha gjeve dei ut. Dessutan sel platen mine godt. Eg har eitt trufast publikum og sel godt fordi det eg gjer er prega av god kvalitet. -Det norske språket facinerer meg. Det er eit fint og frodig språk med mykje farge, nyanser, det er poesi i godt norsk språk.

Liker å lese

-Eg har foreløpig ingen planar om å dra ut på kontinentet. Kan hende skulle eg dra til Japan? Der ville eg iallfall skilt meg ut. Anne-Grete Preus lar sin latter klinge -der ville eg fått mykje oppmerksomheit! No når eg er på turné her i i Noreg får eg ei enorm publikumsstøtte. Det å få lov til å halde konsertar, det å opptre og kjenne nærleik frå publikum er enormt oppløftande. Eg elsker å spele for folk. Konsertane er kjempefine, men det å turnere er litt slitomt. Av og til er det som vi er små pakkar som blir sendt på kryss og tvers av heile landet. På turneane er det utrolig viktig å ta vare på seg sjølv. Det er fint å få gå turar og få sjå litt av dei plassane vi er på. Det er lett at vi som reiser lever i våre egne små bobler, men vi prøver

Rocka dame

Er du rocka?

-Klart at eg er rocka. Eg liker å eksperimentere med instrumenter og nye klanger. På plata *Millimeter* har eg valt tøffare musikk for å vise mine meire impulsive sider. Dei to forrige platene mine er jo ganske rolige, så no har eg laga ei vital og spenstig plate med hjelp frå dyktige musikarar. Når det gjeld mi utvikling i musikken har eg vore heldig. Eg har fått prøve ut mykje forskjellig, spelt i fleire band og på den måten utvikla ein brei musikalsk horisont.

Eg finn stadig vekk nye uttrykk i meg sjølv. Det at eg har blitt eldre har gjort meg meir erfaren og klokare. Det hjelper meg i musikken, eg ser heile tida noko nytt som eg kan bruke. Eg tek ein dag av gangen og ser tida utvikle seg samstundes som eg er med i tida. Det eg ikkje vil er å bli trang i notta, eg vil lære, ikkje stagnere. Utdanninga mi er gymnasen, Ex.Phil, og psykologi grunnfag. Så var det venteliste for å komme inn på embetsstudiet i psykologi, så eg tillet meg eit friår der eg berre skulle drive med musikk. -Så blei det litt meir enn eitt år og no er det musikk eg held på med. Kan hende eg skal fortsetje med psykologi om ein stund, og eg kjem inn?...

Månens elev

Eg ER månens elev. Det å vere elev er ein attraktiv måte å leve på. Det er fornøynelig å vere elev. Det er viktig å bruke det ein har rundt seg, det ein opplever. Eg vil la livet fylle meg og suge til meg inntrykk. Månen er for meg symbol på kjærleik og truska. Månen ser det som er vondt og godt. Han skin opp om natta og gjer si plikt. Eg syng at månen ser alt, men trekkast aldri med i spelet. Månen dømmar ikkje, han berre ser og er. Det er viktig å la livet passere litt, sjå mennesket og dei handlingane det gjer og la det som er godt vare og la det vonde fare...

Solveig Kavli og Ole A. Hoen (foto)

- En god bok er en oase for hodet.....

Det koster ingenting å spesialbestille bøker.

Vi skaffer deg en emneoversikt.

Vi har 30.000 registrerte bøker/varer i vår datamaskin.

Utsolgte bøker kan vi søke etter hos 130 andre Libris-bokhandlere.

Libris-kjeden gir ut eget bokmagasin som er gratis.

Vi er "On line" med norske forlag.

Alle pensumbøkene til Helsefaghøgskolen.

Centrum * Libris
Bok og Papirhandelen i Sjøgata

*Med hilsen
Per Hugo Johansen*

KILROYs UAVHENGIGHETSERKLÆRING

Punkt 21:

"Alle har rett til å vende hverdagen ryggen"

Vår uavhengighetserklæring ser ut som en vanlig flybillett, men du vil fort oppdage at den er mye, mye mer enn det. Uavhengighet er å disponere sin egen tid, hele tiden. Derfor kan du med KILROY travels stikke av når du vil, hvor du vil og hvordan du vil. Men ikke bare er du fri til å reise som du ønsker, du kan

også ombestemme deg underveis, bytte mål og, mot et lite gebyr, få refundert du ikke bruker! Vi tror på den maksimale friheten og kan også gi deg den, takket være vår unike KILROYbillett. Du reiser hvor du vil, når du vil - Jordan Run

Reiser for ungdom og studenter

Oslo: Nedre Slottsgt. 23 • 22 42 01 20. Universitetsenteret, Blindern • 22 85 32 40.
Gruppereiser • 22 42 78 50.

Bergen: Studentsenteret, Parkveien 1 • 55 32 64 00.

Treff-stedet

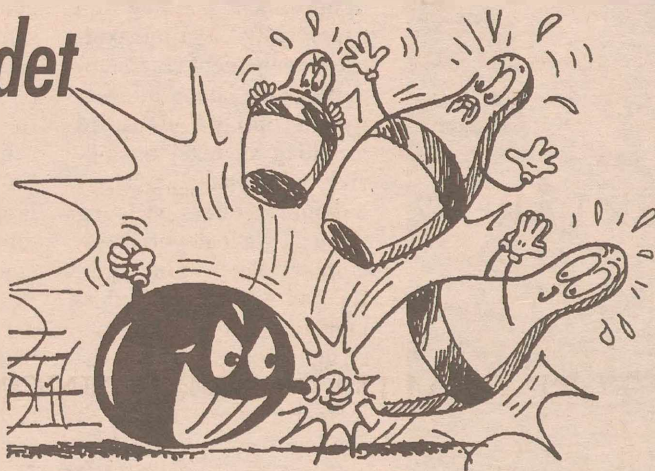
Åpningstider:

Mand-torsd 10-24

Fred-lørd 10-02

Søndag 12-24

Telefon 776 76200

Velkommen til Bowling & Squash i Polarsenteret!

STUDENTDAG ONSDAGER 10-17:

Bowling: Kun kr. 12 pr. serie

Squash: Kun kr. 25 pr. 1/2 time pr. bane

Husk studentpriser hverdager fra 10-18 og 22-24 og hele lørdag og søndag

BILJARD - FLIPPER - AIR-HOCKEY

STUDENTHUSET

Skippergata 44 tlf: 776 84410

- Stedet som tilfredstiller både mage og gane

BYENS BESTE PIZZA

Visste du at hvis du er medlem i Studentsamfunnet, får du rabatt på vår rikholdige pizzameny ?

Tirsdager og onsdager i 1994 innfører vi **INSTITUTTDAGER!**

Stikk innom vår hyggelige lokaler med miljø og trivsel

Bringning av pizza fra kr. 40
Bestilling på tlf: 776 84410

English summary

FSU criticizes new foreign student regulations

Saeed Hersti, leader of the Foreign Student Union, says new government regulations involving foreign students will make it harder for third world students to come to Norway, and will indirectly support authoritarian regimes and suppression of women.

Among other things, the new regulations will abolish Norwegian language teaching to foreign students from developing and East European countries. All instruction will be given to them in English. A quota of 750 students per year will be enforced.

The main reason behind the new regulations from the Church, Education and Research Department is a fear that too many foreign students stay in Norway after finishing their education. Norwegian language competence allows them to integrate easily. The Flatland Report of 1990-91 indicated that 99.4 percent of foreign students never go home.

Hersti takes issue with the report's findings, pointing out that 43 percent of those included in the survey were immigrants and refugees living in Norway prior to beginning

studies. In addition, students who had left Norway but not yet arrived in their homelands were counted in the report as still residing in Norway.

Because of the new regulations there will be no new foreign students from developing countries at UiTø next year. The university's application for a share of next year's quota was rejected.

Hersti said the new regulations will indirectly support authoritarian regimes because incoming students must now be authorized by educational institutions in their home countries. It's his opinion that students opposing dictatorial governments will not be authorized.

UiTø hosts Barents Region conference

Approximately 160 participants from four countries took part April 19 and 20 in UiTø's «Vårkonferansen 1994» to discuss cooperation in the Barents Region. Coming from Russia, Norway, Sweden and Finland, participants concentrated on the issues of research, higher education, politics and administration, and economy.

Barents Secretariat Leader Oddrun Pettersen urged that cooperation in the Barents Region extend beyond its present level, in which research and economic

elite are the only ones who have had any cross-borders contact. Other important topics included internal problems in Russia, educational exchange programs, and possible Norwegian, Swedish and Finnish membership in the EC. During the conference the students from UiTø and Pomor University in Archangelsk took the first steps in creating a Barents student union.

North-Norwegian participants were more or less alone in opposition to Norwegian membership in the EC, while other Norwegian, Swedish, Finnish, and especially Russian participants largely favored such a development. Anatolij Tishchenko, Russian ambassador to Norway, said Norwegian EC membership would bring a new dimension to Norwegian-Russian cooperation, giving Russia a chance to receive more foreign economic aid.

The leaders of UiTø's and Pomor University's student unions signed an agreement creating an organizing committee for a Barents Region student union. Stated aims of the agreement were to promote closer relations and cooperation between students «in the northern areas» of the four countries; to assist Russian students in developing strategies and channels for democratic political struggle; and participati-

on in political discussion of education, environment, minority rights, and cultural issues.

Alltinget meeting and election

Students will choose between two candidates for Studentstyret leader in Wednesday's Alltinget meeting. The Studentstyret is the highest ranking student organization at UiTø and represents students to the university administration, the Studentsamskipnaden, and the Norwegian Student Union.

Thor Henry Bjor is running on the SSL (Sosialistisk Studentlag/Socialist Student Association) ticket and was active in helping to organize student demonstrations in protest of the university's decision to abolish open entry to ISV.

Andreas Holm Bakke is the current nestleder («next-leader») in the Studentstyret and is running independently. Bakke's feels that a non-political leader can better work for the entire student body.

New student housing in high noise zone

Newly arrived student housing from Lillehammer has been set up in Mortensnes/Nedre Håpet. This falls within a designated «noise zone 2» caused by the

nearby airport. Normally it is illegal to build housing in a noise zone 2, but special dispensation has been given because of the crowded conditions on Tromsø island. Studensamskipnaden director Vidar Bakken doesn't think airport noise will be much of a problem. «The area has been approved for residence by the kommune, and in addition the new student housing is well sound-insulated with double walls.»

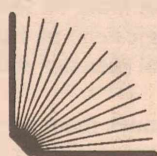
Students organize against bicycle thieves

After having his bicycle stolen four times during the last year, Geir Aslaugsberg decided to do something. Together with Sveinung Sørli he launched the movement «Don't steal my bicycle!» The two hope for video monitoring of bicycle parking areas, increased number of bicycle stands to which bicycles can be locked (preferably covered so they may be used year-round), and a general reduction of bicycle thievery. «Students have better things to spend their money on than replacing stolen bicycles,» Aslaugsberg said.

by Troy Storefjell

- VISSTE DU

- AT VI FORETAR 22.000 BOKBESTILLINGER I ÅRET?
- AT VI REGISTRERER OG MOTTAR CA. 6000 NYE TITLER HVERT ÅR?
- AT VI HAR REGISTRERT OVER 26.000 TILTTLER SOM HAR VÆRT INNOM BOKHANDELEN I LØPET AV DE SISTE FIRE ÅRENE?
- AT VÅRE KATALOGER PÅ CD-ROM GIR OSS OPPDATERT INFORMASJON OM HVILKE ENGELSKSPRÅKLIGE TITLER SOM KAN SKAFFES?
- AT FORLAGSSENTRALENS DATABASE GIR OSS OPPDATERT INFORMASJON OM DE ALLER FLESTE NORSKE TITLER?
- AT VI KAN HJELPE DEG MED EMNESØK PÅ NORSK OG ENGELSK?
- AT DET IKKE KOSTER NOE EKSTRA Å FÅ BØKER SPESIALBESTILT?

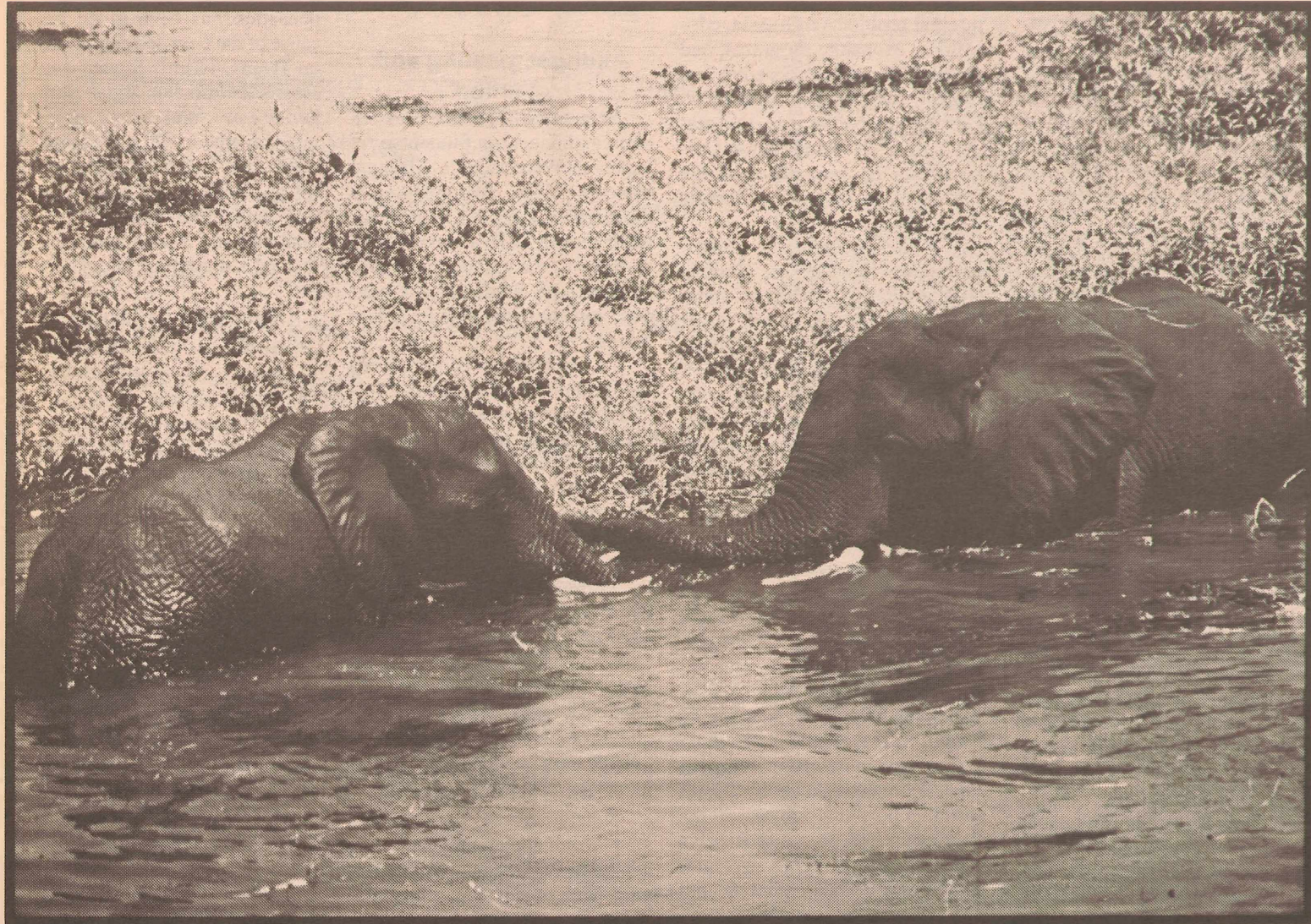
AKADEMISK KVARTER

B O K H A N D L I N G

Hovedgården, Universitetet i Tromsø, 9005 Tromsø. Tlf: 776-44920

Mesungo-blues i Zambia

Snabelkrok i gjørma.

Da Kenneth Kaunda ledet Zambia inn i uavhengigheten i 1964 hadde han kanskje en visjon om at landet 30 år senere skulle være en moderne industri-nasjon med en levestandard som i Europa. Det har ikke slått til, men valgspåket fra den gangen "One People, One Nation" henger fremdeles foran regjeringsbygningen i Lusaka.

Det er ingen selvfølge i et land med et utall stammer som i utgangspunktet ikke hadde annet til felles enn at britene mente de bodde i Nord-Rhodesia.

I Europa har Zambia nesten vært synonymt med Kenneth Kaunda, på samme måte som Nyerere i Tanzania og Mugabe i Zimbabwe. Alle har vært en slags blanding av Harald Hårfagre, Kong Olav og Einar Gerhardsen, så da Kaunda måtte gi fra seg makten i 1989 var en epoke slutt. Alle bildene av «His Excellence Dr K Kaunda» måtte byttes ut med bilder av «His Excellence Mr F Chiluba». Det er ingen liten jobb i et land der His Excellence overvåker - og vel-signer, hvem vet - hver eneste offentlige bygning og hver eneste lille butikk. Kaunda hadde ledet landet fra et optimistisk 60-tall, gjennom et 70-tall med sviktende økonomi og borgerkriger hos naboene Mozambique og Zimbabwe, inn i et 80-tall som begynte med gjeldskrise og sluttet med de første AIDS-ofrene. Ofre det blir stadig flere av. I løpet av de neste 10 årene vil AIDS senke gjennomsnittlig levealder i byene fra over 50 til under 40 uten at befolkningsveksten stanses. Zambia vil bli en nasjon av barn og ungdom; hvor skal de få penger til en utdannelses fra? Og hvor skal ressurer til å ta seg av de millionene som har AIDS komme fra? I gjennomsnitt er nesten hver sjette zambier HIV-smittet, i byene er en av tre gravide HIV-smittet.

En-to - tre... en-to - tre... Hva skal Zambia gjøre med det? Det spørsmålet er så vanskelig at få våger å stille det, enda færre våger å komme med et svar. Dessuten finnes det kanskje ikke noe svar. Ihvertfall ikke idag, og imorgen er det alltid nye bekymringer. De kommer tidsnok. I mellomtiden er det fotballkamp; Zambia-Zimbabwe. 1-0 og hjemmeseier. GO ZAMBIA!

Tikk-takk- tikk ....

Tid er det ihvertfall nok av noen ganger. Andre ganger er det ikke tid i det hele tatt; hemmeligheten er å vite når klokka går og når den står. Som når drosja kommer to og en halv time etter at den er bestilt, ikke fordi det var så mye å gjøre, men fordi sjåføren satt på puben og drakk øl med kompisene sine. Men han kommer til slutt; den rustne Mercedesen med rhumba i sprengte høyttalere som nesten greier å overdøve eksosen - nesten svever etter siste fartsdump og lander foran oss. Ett frontlys. «Hvor faen har du vært, du skulle...» «Hey, I'm here now, ain't I. So what's the problem? « Ingenting selvfølgelig, det er aldri noe problem i Zambia; alt ordner seg, det tar bare litt tid.

Men i bankene kan de klokka. Og klokka 15.00 er det slutt. Ikke mer veksling idag. « Listen, it's 15.02 and noone else seems to care what the time is around here, so why...» Men døra smeller igjen, gitteret trekkes for. Når det først skal være

Ordnung så skal det være Ordnung, og da er de mer presise enn tyskerne, mer katolske enn paven; skjemaer og papirer, regler og forordninger, blåkopier. Kafkas prosess er småtteri mot å veksle penger her.

Spennet er så stort i Zambia. På landsbygda har ikke gårdsdriften endret seg stort de par siste hundre årene, med unntak av at bonden sjøl kanskje har kjøpt seg digitalur. Bare til pynt, tiden står allikevel nesten stille her. I Lusaka er det fontener, avenyer, asfalt, jakkeplikt og slips-tvang. Ihvertfall hvis du er av de som skal opp og frem. Og dem er det mange av; kampen om Mercedesene er hard og i den kampen står ikke klokka stille.

Mesungo-blues

«Si gjerne at du ikke vil gi penger når de tigger,» sa noen, «men ikke si at du ikke har råd. For det har du, du driter penger her nede. Selv på studielån». Selv i olashorts og møkkete t-skjorte lyser det dollar av deg. Like mye som det lyser mesungoblues; hvit. Det kan hende kredittkortet ikke sitter så løst hos deg som hos gjestene på Hotel Intercontinental men det er der. Kjekt å ha.

Det finnes mange hvite oaser i Afrika, men alle er ikke like tydelige. Hotellene i Victoria Falls har hvite duker, kelnere i smoking og vinkjølere på pdestaller, campingplassen har senger til 15 kroner natta og bål til å koke maten på. Hotellgjestene

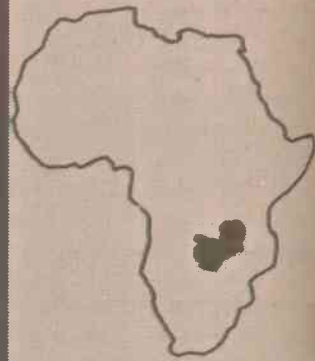
reiser hjem til Volvo og villa noen hundre dollar fattige, ryggsekk-turistene kommer hjem til mountain-bike og CD-spillere og skryter av at de levde på tre dollar dagen.

I Lusaka bor de fleste hvite bak murer med glasskår på, med to dagvakter og tre nattevakter. Med kokk og gartner. Gå ikke ut til fots etter at det er mørkt. Kjører du om natta så må du ikke stoppe på rødt lys. «Enten lærer du deg reglene her nede ellers så blir du her. For bestendig». «Har du hørt om...?» Rykter om ran og vold sprer seg raskt, men ingen ser ut til å ha lyst til å reise hjem. For hvite har det bra her nede; kanskje for bra, hvem trenger god samvittighet når man har svømmebaseng?

Men mange hvite synger blues; mange ønsker at ting skal endre seg. Men hva? Og hvordan? Revolusjoner fører med seg mer blod enn forandring. Same shit, new wrapping. Og som hvit er du på toppen, enten du vil eller ei.

The Real Africa

Det er det ekte Afrika Zambia ønsker å være og det er ingen som tviler på at de er det. Midt i trafikk-korker, busser som ikke går, kakerlakker, varer med lite sjarm og umiskjennelig kommunist-design, stive priser, så er det noe som suger deg fast. Noe med at selv om det ofte er dårlig service i Zambia, så er det dårlig service med et smil. Noe med

Styreform: republikk
Befolkning: 10.4 mill (halvparten i byene, det er det mest urbaniserte landet sør for Sahara)
Flateinnhold: 750 00 km² (dobbel så stort som Norge)
Næringsveier: Kobberindustri er viktig, men folk flest jobber i et lite effektivt jordbruk
Zambia er et av Norges hovedsamarbeidsland

at hele veien fra mylderet av kakerlakker og salamandre til flokkene med elefanter og impalaer så gror det i Zambia. Alt gror - så lenge regnet kommer. Det er ikke alltid smil og latter. Det er ikke alltid grønne savanner med eukalyptus-trær. Det kan være midt i Lusaka, midt mellom asfalt, lastebiler, fabrikkroyk og eksos, det ryer av liv.

På markedet; selv om Blendahuden føles pinlig annerledes til å begynne med. Selv om folk stirrer; for hvite går vanligvis ikke, de kjører bare forbi. Selv om folk flest bare kan drømme om å gå i dine Levis-bukser så er det så lett å bli en del av det. Så lett å komme i prat med folk. Så lett å glemme at dette landet går en katastrofe i møte. At folk målt i dollar-lever i fattigdom. Det er ikke få seminarer som er blitt holdt om «Hvorfor går galt i Afrika?» Det er mye som går galt i Afrika, men det er ikke alt. Det er så mye som går riktig for seg, mer enn vi kanskje vil innrømme.

Afrika er ikke bare sulten Somalia eller slakteriene i Sør-Afrika. Ikke bare elefantene ved Kilimanjaro eller fosserøyken fra Victoria-fallene. Afrika er som oftest mennesker uten fargerike nasjonaldrakter, tam-tam trommer og eksotiske ritualer. Men det er mennesker med et ukuelig og smittende livsmot, på tross av - eller kanskje på grunn av - en ytre ramme som ofte bare såvidt henger sammen. Som når en rusten pick-up med fri eksos raser full fart ned bakkene mot Kariba-sjøen en tidlig morgen i mars, sjanglende fra en side av veien til den andre, med lasteplanen stappfullt av sittende og stående studenter som klynger seg fast mens de synger av full hals. Det er ikke akkurat Dramsveien klokka åtte om morgenen - ikke helt.

Av Børre Fevang og Dag T Førland (foto)

Tjue kjappe

Fem om historie:

- 1) Hvor mange ganger har Norge søkt om medlemskap i EF?
- 2) Hvor mange ganger har Johan Ludvig Mowinckel vært statsminister i Norge?
- 3) Hvem drepte Olav Digre på Stiklestad?
- 4) Hvem var statsminister i Norge 1951-1953?
- 5) Hvilket parti var Vidkun Quisling med i før 2.vk.?

Fem om kunst:

- 6) Hvilken kjent kunstner hadde bare ett øre?
- 7) Hvem er gift med Cicciolina?
- 8) Hva symboliserer de to nye steinene utenfor UB?
- 9) Hva heter Danmark mest kjente maleri?
- 10) Hvem skrev Nordlandsoboen?

Fem om familien:

- 11) Er mor og far skilt?
a) Ja b) Nei c) Vet ikke
- 12) Hvor mange av amerikanerne drikker 1/2 liter Cola, og kun det til frokost?
- 13) Hvor mange barnehageplasser er det for lite av ved UiTø?
- 14) Hva koster en pakke Nen appelsinjuice på Rema 1000?
- 15) Hvilket fylke har flest kjønnsykdommer pr. innbygger?

Fem om diverse:

- 16) Hva har Libresse Goodnight, som ingen andre bind har?
- 17) Hva står EMS for?
- 18) Hva står f.f.b.t. for?
- 19) Hvem har skrevet sangen «Sula buli Jam jam jam»?
- 20) Hvor mange av samene driver med reindrift?

Av Allan Andreassen

ØNSKES LEID

Jeg er 36 år og studerende ved det teologiske fakultet i København. Hvis jeg får arbejde i Tromsø i juli og august, er jeg interessert i en bolig i Tromsø. Til gengæld kan du ha min 3-værelses lejlighed i København i samme periode.

Hvis du utover bolig også kunne skaffe mig arbejde på kafe/hjem, servering, forretning eller som livredder, ville det være veldig fin.

Venlig hilsen

Hanne Lund, Sankt Nikolajvej 5A, 1.tv., 1953 Frederiksberg C., Danmark, tlf.nr. 0045 - 31353978

Hjørnet

Hjerne Nattlig flukt

Oberst Davidsen er en streng, eldre mann av den gamle skolen. Han har fire døtre, som på tross av farens motvilje har forlovet seg. Som kineserne sier: "Naturen krever sin rett". Dermed er døtrene parat og klare til å stikke av med sine utvalgte. En mørk, stormfull natt lister de seg ut og springer ned til elven hvor de fire unge mennene ligger og venter i en robåt!

Denne båten har bare kapasitet til to personer om gangen. Elven er bred, men heldigvis ligger det en liten holme midt uti den.

Hver eneste av de unge mennene nekter kjæresten sin å være sammen med en av de andre mennene uten at han selv er til stede. Dette gjelder såvel i båten som på holmen og på elvbredden.

Oppgaven går derfor ut på å lage en plan for hvordan parene som er på flukt, skal ro for at de unge mennene skal være fornøyd.

Jeg kaller jentene for a, b, c og d, og de unge mennene for A, B, C, D. Flukten skal foretas så raskt som mulig over elven.

Løsning på oppgaven i forrige nummer:

Hvis vi stiller opp et skjema med alle mulighetene, får vi følgende:

A	B	C	D
A	B	D	C
A	D	C	B
A	C	B	D
D	B	C	A
C	B	A	D
B	A	C	D

I alt 6 forskjellige måter å legge to baller feil i eskene på.

Vi noterer at:

1. MAI nærmer seg. En dag som er veldig spesiell for mange. Vi går i tog og roper og skriker og bærer paroler med våre krav om høyere lønn, 6-timers dag og lengre ferier. Men hva er det egentlig vi sutrer over?

FOR SE BARE HER:

Det er 365 dager i et år.

-Av disse sover vi 8 timer hvert døgn. Det blir til sammen 122 dager. *Da er det igjen 243 dager av året.*

-Endel fritid har vi også. Hele 7 timer pr. døgn, som blir på et år 106. *Det står igjen 137 dager.*

-Søndagene gjør vi alt annet enn å jobbe. Det er 52 søndager i et år. *85 dager igjen.*

-De fleste har også fri på lørdagene, og på sommeren er det tre ukers ferie. *Hvor mange dager er det igjen da?*

-Jo det er 12 dager, hvorav 11 av dem er hellig. *En dag igjen.*

Og hvilken dag er det?

-1. MAI! Og det er jo også en fridag.

HVA HAR VI EGENTLIG DA Å KLAGE PÅ??!!

Kaja Baardsen og Lena S. Glosemeyer

Tjue svar:

- 1) Fire ganger.
- 2) Tre ganger.
- 3) Tore Hund. (Olav Digre er Olav den hellige for de som ikke visste det)
- 4) O. Torp.
- 5) Bondepartiet
- 6) Van Gogh, etter at han skar 'ret sitt av, og sendte det i posten til sin hustru.
- 7) Jeff Koon.
- 8) Ja, det er riktig.
- 9) Hipp Hipp Hurra.
- 10) Petter Dass.
- 11) c) er som regel det beste svaret, men det er individuelt.
- 12) 2.830.000, det er faktisk sant.
- 13) 347.
- 14) 3,90 kr, det er helt utrolig.
- 15) Finnmark
- 16) Den unike «Dry Wave-over-Flaten».
- 17) European Monetary System.
- 18) Full før barnetv.
- 19) 5-10 prosent.
- 20) Edvard Hoem.

0-5 riktige svar:

Her skulle det vel være på sin plass med en blondinevits: Hva er det første en blondine gjør når hun står opp i morgenen? Kler på seg, og går hjem. Her må det nok skjerping til, kom deg hjem med en gang.

6-10 riktige svar:

Jeg dømmer deg herved til en time intensiv studering sammen med Svein Torgersen og Pål T. Jørgensen. Lykke til.

11-15 riktige svar:

Du er oppe og lukter på den store premien, å bli intervjuet av Vår Staude eller Trygve Hegnar (eget valg), men du når dessverre ikke helt opp i det store selskap.

16-20 riktige svar:

Gratulerer, du er nå uoffisiell Norgesmester i unødig kunnskap. Jeg ønsker deg lykke til videre i studeringen av amerikanske forskningsrapporter og Guinness rekordbok.

Fire på rad

Alltinget nærmer seg, og vi spør: Ville du tatt på deg et verv som studentpolitiker?

Eva Østby, statsvit.sk. mellomfag:

-Nei, jeg ville ikke holdt ut alle de lange møtene. Jeg prøvde meg så vidt mitt første år som student, men ga fort opp.

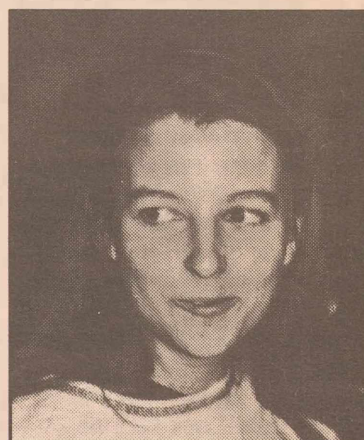
Anders Karlberg, sos.øk. mellomfag:

-Nei. Jeg har ikke engasjert meg i det hele tatt, har verken lyst eller tid.

Sukhraj Dhindsa, elev på Lærerhøyskolen:

-Nei, akkurat nå har jeg ikke tid til annet enn eksamener og studier. Kanskje jeg ville ha engasjert meg på et annet tidspunkt. I så fall ville jeg ha jobba for mer stipend og lavere rente.

Anja Roth Niemi, historie mellomfag:

-Nei. Hvis man skal være studentpolitiker, trenger man tid og ressurser. Men jeg er egentlig interessert i politikk, og syns flere jenter burde engasjere seg.

Azora Eugenie

Foto: Nina Lager Vestberg

Mens vi venter på Nord-Norgebanen...

Eksamen er nær - og vi må vende tilbake til livets tomhet / lesesalenes fullhet. Men fortvil ikke: tross alt finnes det fortsatt enkelt lyspunkt i tilværelsen - her kommer et lite utvalg av dem... Har du gode tips til befriende alternativer til pensum & andre kjipe saker? Stikk innom Utopia i glassbu-ret i ISV-kjelleren og del dem med oss andre!

Tirsdag 26. april

Verdens beste tirsdag! Du som trasker rundt og filosoferer over livet og det som verre er: Ikveld er det heldigvis filosofi-treff i bodegaen. Så har Tromsø kristelige student forbund (TKSF) forbundsmesse i bymisjonens kapell.

Idag er det nitti seks år siden Anita Loos kom til verden.

Onsdag 27. april

Allting på verdens nordligste universitet klokka 14.00- Demokrati demokrati, akk hvordan vil dette ende...

Nord-norsk musikkonservatoriums eminente korps skal ha konsert klokka 19.30 i Kulturhuset. Dine øre kan da lytte til vakre toner «Med violin og symfoniske danser»

HITØ skal ha generalforsamling klokka 19.00. -Opp alle jordens homofile!

På Teaterkafeen i Tromsø presenterer Tromsø Jazzklubb Sissel Andresen og Bugge Westhoff klokka 21.30

Og tidenes mest best og kanonrocka eneste, men ai så døde, JANIS JOPLIN skal la sin røyst klinge, runge i hele kveld og natt på Blå Rock. JIPPPPPPIIIII!

Torsdag 28. april

Kari Bremnes, vaar alles kjære lofottorsk, skal opptre klokka 19.30 på Kulturhuset.

Og klokka sju i kveld skal Brita i TROKS ha åpent hus i Utsikten 290. Alle hjerter glæder sig.

Nå er det snart eksamen. HJELP.

Fredag 29. april

Filmklubben viser "En måned på landet."

I dag drar sosial-antropologstudentene på eksamensseminar til Skittenelv. Der skal de sove i en gymsal og finne ut hvor salig professor Fredrik Barth er og hylle Thomas HYLLAND Eriksen. Kom Mai du skjønnne Milde.

Lørdag 30. april

Filmklubben viser "La vie de Boheme".

Så kan de som ikke er på Skittenelv møtes til elskelig godt samvær i bodegaen og lytte til Ulv Ulv, den prektige gruppa Ym stammen spiller i kveld. Hvis du drar til byen, se opp for rød- og blåkledd klovner som svirrer rundt og her og der og klatrer i lyktestolper.

Søndag 1. mai

Nei til ja og bort med vekk- Opp alle jordens bundne treller! Se opp for tog. Proletarer i alle land foren eder -Men gjør de det? JA TIL FARGERIKE FELLESSKAP. Pønken er ikke død., det bare lukter sånn.

Det er sønagsfrokost med påfølgende spaseretur og gudstjeneste i Elverhøy med TROKS. Hvis du ikke vil spise frokost med TROKS kan du spise første-mai frokost hos Ane-Marie Hektoen klokka 09.30 med TKSF

I kveld er det konsert med Tom Pacheco på Borti Natta og på Paletten spiller No Tech No.

I dag er det endelig lov å sitte UTE på Paletten og drikke Mack arctic light OG ulight med Bystyrets velsignelse.

Flaggdag.

Mandag 2. mai

Atter en mandag. Mandag betyr månedag og er du heldig finner du din aller første månesten i dag.

Det er to dager til psykologistudentene får sin eksamen utdelt. Se opp for freudiske angsttendenser

Alle barna hadde navn, unnatt...

Tirsdag 3. mai

Hvis du lurar på hvorfor alle sos.-antstudenter ikke har flere negler igjen er svaret at D-dagen har kommet for disse også. Hjemmeksamen pågår i seksten dager til ende. Ta din stol og la den vandre.

Onsdag 4. mai

Kveldsgudstjeneste for Laffen og alle som vil i Domkirka klokka 19.00

Etterpå kan de som ikke frykter eksamen dra på Blå Rock og drikke opp resten av studielånet mens de lytter til en helafte med Beatles.

Så er det musikalsk moteshow på Kulturhuset -Titt Inn viser sin vårkolleksjon.

En måned igjen til Emmylou Harris har konsert i Polarsenteret.

Torsdag 5. mai

Deadline for Utopia. På den skjette smeller det....

Fredag 6. mai

PANG!

Lørdag 7. mai

Fjorten dager igjen til LYST HELE NATTA! Filmklubben viser "Barbeint i snøen".

Ikveld er det privatfest hos Tove -alle som er med i HITØ treffes her.

Studentkoret har konsert, hvor det skjer er en hemmelighet, men rykter forteller at det skjer på en kafe i byen en plass.

Søndag 8. mai

Typisk FLAGGDAG. Norge blei kvitt tyske okkuperanter og vi bygget landet sånn at traileren ble vår gode følgesvenn.

Mandag 9. mai

Nytt, ferskt og aldeles kjempehett Utopia kommer!